

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VANDENILIO
ĮSTATYMAS**

2026 m. d. Nr.
Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šio įstatymo tikslas – sudaryti teisinės, finansinės ir organizacinės prielaidas konkurencingos, patikimos ir ekonomiškai pagrįstos vandenilio rinkos Lietuvos Respublikoje sukūrimui, kartu užtikrinant saugią ir techninius reikalavimus atitinkančią vandenilio infrastruktūrą, skaidrią rinkos veiklą, vartotojų teisių apsaugą, prisidedant prie nacionalinės energetikos, klimato kaitos mažinimo, energetinio saugumo ir energetikos sistemos integracijos tikslų įgyvendinimo.

2. Šis įstatymas nustato santykius, susijusius su vandenilio gamyba, perdavimu, skirstymu, saugojimu, tiekimu, prekyba, vartojimu ir su tuo susijusios infrastruktūros plėtra, eksploatavimu ir prijungimu, taip pat vandenilio veiklos licencijavimu, leidimų išdavimu ir vandenilio patekimo į rinką sąlygomis. Įstatymas reglamentuoja vandenilio sektoriaus organizavimo ir funkcionavimo principus, vandenilio rinkos dalyvių teises ir pareigas bei priemones vandenilio tiekimo patikimumui užtikrinti ir bendrajai Europos Sąjungos vidaus rinkai kurti.

3. Įstatymas netaikomas ūkio subjektams, kurie gamina ir vartoja vandenilį savo technologiniams poreikiams ir nėra vandenilio sistemos naudotojai.

4. Šio įstatymo nuostatos yra suderintos su šio įstatymo priede nurodytais Europos Sąjungos teisės aktais.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Buitinis vandenilio vartotojas** (toliau – buitinis vartotojas) – fizinis asmuo, perkantis vandenilį asmeninėms, šeimos ar savo namų ūkio reikmėms, nesusijusioms su ūkine komercine ar profesine veikla.

2. **Didelio grynumo vandenilis** – vandenilis, atitinkantis grynumo ir kitus kokybės parametrus, nustatytus vandenilio sistemos operatorių naudojimosi vandenilio tinklais, saugykla, terminalu taisyklėse.

3. **Fiksuotos kainos terminuota vandenilio pirkimo–pardavimo sutartis** – vandenilio tiekimo įmonės ir vandenilio vartotojo sudaroma vandenilio pirkimo–pardavimo sutartis arba vandenilio pirkimo–pardavimo ir transportavimo paslaugos teikimo sutartis, kuria garantuojama, kad sutarties sąlygos, susijusios su vandenilio pirkimo–pardavimo kaina ir šios kainos fiksavimo

laikotarpiu, visą sutarties trukmę liks nepakitusios, išskyrus pasikeitimus, kuriuos gali nulemti nuo tiekėjų nepriklausantys valstybės reguliuojamų kainų, tarifų ir mokesčių pokyčiai.

4. **Finansinio kompensavimo mechanizmas** – teisės naudotis vandenilio perdavimo tinklais kainodaros sistema, pagal kurią paskirstomos vandenilio perdavimo tinklų operatorių pajamos tarpvalstybiniuose vandenilio įleidimo ir išleidimo taškuose, kai, skatinant vandenilio regioninės rinkos integraciją, tarpvalstybiniuose vandenilio sujungimo taškuose yra netaikomi jokie naudojimosi vandenilio perdavimo tinklais tarifai.

5. **Galutinis vandenilio vartotojas** – buitinis ar nebutinis vandenilio vartotojas, perkantis vandenilį savo reikmėms.

6. **Geografiškai ribotas vandenilio tinklas** – geografiškai ribotoje pramoninėje ar komercinėje teritorijoje įrengtas vandenilio tinklas, neprijungtas prie vandenilio sistemos ir skirtas vandeniliui tiekti tiesiogiai prie šio tinklo prijungtiems vartotojams.

7. **Išmanioji vandenilio apskaitos sistema** – elektroninė sistema, kuria galima išmatuoti į vandenilio tinklą įleidžiamo arba iš tinklo suvartojamo vandenilio kiekį ir gauti daugiau informacijos nei naudojant įprastą apskaitos prietaisą ir kuri gali elektroniniu ryšiu perduoti ir priimti duomenis informacijos, stebėjimo ir kontrolės tikslais.

8. **Išmanusis vandenilio apskaitos prietaisas** – išmaniosios vandenilio apskaitos sistemos prietaisas, kurio veikimas grindžiamas elektroninėmis technologijomis ir kuris elektroniniu ryšiu gali sąveikauti su vartotojo sistemomis beveik tikruoju laiku.

9. **Jungtinis operatorius** – juridinis asmuo, kuris tuo pačiu metu vykdo dvi ar daugiau veiklų, apimančių vandenilio perdavimą, skirstymą, laikymą ar jo terminalų eksploatavimą, laikydamasis šio įstatymo nustatytų veiklos atskyrimo ir nepriklausomumo reikalavimų.

10. **Mažo anglies dioksido pėdsako kuras** – perdirbtos anglies kuras, kaip apibrėžta Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 2 straipsnio 32⁴ punkte, mažo anglies dioksido pėdsako vandenilis ir sintetinis dujinis ir skystasis kuras, kurio energinė vertė gaunama naudojant mažo anglies dioksido pėdsako vandenilį, atitinkantys 70 procentų išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo ribą, palyginti su nebiologinės kilmės kurui iš atsinaujinančių išteklių taikoma lyginamojo iškastinio kuro verte, nustatyta 2023 m. vasario 10 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu [\(ES\) 2023/1185](#), kuriuo nustatant minimalią išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo dėl perdirbtos anglies kuro naudojimo ribą ir pateikiant išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo dėl iš atsinaujinančiųjų išteklių pagaminto nebiologinės kilmės skystojo ir dujinio transporto kuro ir perdirbtos anglies kuro naudojimo vertinimo metodiką papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [\(ES\) 2018/2001](#), patvirtintoje metodikoje.

11. **Mažo anglies dioksido pėdsako vandenilis** – vandenilis, kurio energinė vertė gaunama iš neatsinaujinančių išteklių ir kuris atitinka 70 procentų išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo ribą, palyginti su nebiologinės kilmės kurui iš atsinaujinančių išteklių taikoma lyginamojo iškastinio kuro verte, nustatyta 2023 m. vasario 10 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu [\(ES\) 2023/1185](#), kuriuo nustatant minimalią išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo dėl perdirbtos anglies kuro naudojimo ribą ir pateikiant išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo dėl iš atsinaujinančiųjų išteklių pagaminto nebiologinės kilmės skystojo ir dujinio transporto kuro ir perdirbtos anglies kuro naudojimo vertinimo metodiką papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [\(ES\) 2018/2001](#), patvirtintoje metodikoje.

12. **Naudojimosi vandenilio tinklu išlaidų paskirstymo per tam tikrą laikotarpį mechanizmas** – naudojimosi vandenilio tinklu kainodaros modelis, užtikrinantis, kad būsimi

vandenilio tinklo naudotojai prisidėtų prie pradinių vandenilio tinklo įrengimo išlaidų pagal Reglamento [\(ES\) 2024/1789](#) 5 straipsnį ir 72 straipsnio 1 dalies g punktą priimtus tinklo kodeksus.

13. **Nebuitinis vandenilio vartotojas** (toliau – nebutinis vartotojas) – vandenilio vartotojas, perkantis vandenilį ne savo namų ūkio reikmėms.

14. **Pažeidžiamas vandenilio vartotojas** (toliau – pažeidžiamas vartotojas) – butinis vandenilio vartotojas, kuris pats ir (ar) su juo bendrai gyvenantys asmenys gauna ir (ar) turi teisę gauti piniginę socialinę paramą nepasiturintiems gyventojams pagal Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą ir (arba) kuris yra asmuo su negalia, kaip apibrėžiama Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatyme, ir (arba) asmuo, gaunantis šalpos senatvės pensiją arba šalpos kompensaciją pagal Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymą.

15. **Prijungimo prie vandenilio tinklo taškas** – vieta, kurioje kito vandenilio sistemos operatoriaus sistema ar vartotojo, vandenilio gamintojo sistema prijungiama prie vandenilio tinklo.

16. **Regioninė vandenilio rinka** (toliau – regioninė rinka) – vandenilio rinka, apimanti dvi ar daugiau gretimų valstybių vandenilio įleidimo ir išleidimo sistemų.

17. **Sąskaitos informacija** – galutinio vandenilio vartotojo sąskaitoje pateikiama informacija, išskyrus mokėjimo pranešimą.

18. **Sąveikumas** – atliekant išmaniąją apskaitą naudojamų dviejų ar daugiau energijos ar ryšių tinklų, sistemų, prietaisų, taikomųjų programų ar komponentų gebėjimas veikti tarpusavyje ir keistis bei naudotis informacija, kad galėtų atlikti reikalingas funkcijas.

19. **Sujungimo taškas** – fizinis ar virtualusis taškas, jungiantis gretimas vandenilio įleidimo ir išleidimo sistemas arba jungiantis įleidimo ir išleidimo sistemą su vandenilio jungtimi, jei to taško atžvilgiu tinklo naudotojams taikomos užsakymo procedūros.

20. **Vandenilio birža** (toliau – birža) – centralizuota prekybos vandeniliu sistema.

21. **Vandenilio biržos operatorius** (toliau – biržos operatorius) – asmuo, šio įstatymo nustatyta tvarka organizuojantis prekybą vandeniliu vandenilio biržoje.

22. **Vandenilio degalinė** – visuma vandeniliui priimti, laikyti ir vandeniliu varomoms kelių, jūrų ir (ar) vidaus vandenų transporto priemonėms pildyti skirtų tarpusavyje technologiškai susijusių vandenilio įrenginių ir jų priklausinių, sumontuotų specialiai įrengtoje teritorijoje, turinčių laikančiąsias konstrukcijas, kurios visos (ar jų dalis) sumontuotos statybos vietoje, atliekant statybos darbus Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nustatyta tvarka.

23. **Vandenilio didmenininkas** – asmuo, kuris perka vandenilį ketindamas jį perparduoti sistemoje, kurioje yra įsisteigęs, arba už jos ribų ir kuris nėra vandenilio perdavimo tinklo operatorius ar vandenilio skirstymo tinklo operatorius.

24. **Vandenilio gamintojas** – asmuo, vykdomas vandenilio gamybos veiklą.

25. **Vandenilio gamykla** – visuma vandeniliui gaminti ar gaminti ir laikyti skirtų tarpusavyje technologiškai susijusių vandenilio įrenginių ir jų priklausinių, turinčių laikančiąsias konstrukcijas, kurios visos (ar jų dalis) sumontuotos statybos vietoje, atliekant statybos darbus Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nustatyta tvarka.

26. **Vandenilio įrenginiai** – vandeniliui gaminti, priimti, laikyti, kaupti, pildyti, paskirstyti skirti technologiniai įtaisai, tarp jų mechanizmai, aparatai, mašinos ir jų technologiniai priklausiniai, kurie sumontuoti vandenilio energetikos objekte ar vandenilio degalinėje arba technologiškai sujungti su vandenilio energetikos objektu ar vandenilio degaline.

27. **Vandenilio išleidimo punktas** (toliau – išleidimo punktas) – vandenilio tinklo vieta, kurioje įrengta technologinė įranga, skirta vandeniliui išleisti iš vandenilio tinklo į transporto priemones, siekiant pristatyti vandenilį vartotojams.

28. **Vandenilio išleidimo taškas** (toliau – išleidimo taškas) – vieta, kurios atžvilgiu vandenilio tinklo naudotojams taikomos užsakymo procedūros ir kurioje suteikiama teisė išleisti vandenilį iš vandenilio tinklo.

29. **Vandenilio įleidimo ir išleidimo sistema** – naudojimosi vandenilio tinklais modelis, pagal kurį vandenilio tinklo naudotojai nepriklausomai nuo transportavimo maršruto užsako teises naudotis pajėgumais įleidimo ir išleidimo taškuose ir (ar) įleidimo ir išleidimo punktuose.

30. **Vandenilio įleidimo punktas** (toliau – įleidimo punktas) – vandenilio tinklo vieta, kurioje įrengta technologinė įranga, skirta transporto priemonėmis pristatomoms vandenilio dujoms saugiai įleisti į vandenilio tinklą.

31. **Vandenilio įleidimo taškas** (toliau – įleidimo taškas) – vieta, kurioje vandenilio tinklo naudotojams taikant užsakymo procedūras, suteikiama teisė naudotis vandenilio įleidimo ir išleidimo sistema.

32. **Vandenilio įmonė** – asmuo, kuris atlieka bent vieną iš vandenilio gamybos, transportavimo, tiekimo, pirkimo, laikymo arba vandenilio terminalo eksploatavimo funkcijų, yra atsakingas už su tomis funkcijomis susijusias komercines, technines ar priežiūros užduotis ir nėra galutinis vandenilio vartotojas.

33. **Vandenilio jungtis** – valstybių narių sieną kertantis arba tarp valstybių narių nutiestas vandenilio tinklas, kurio paskirtis – sujungti tų valstybių narių nacionalinius vandenilio tinklus, arba vandenilio tinklas tarp valstybės narės ir trečiosios šalies iki valstybių narių teritorijos ar tos valstybės narės teritorinės jūros.

34. **Vandenilio kokybė** – vandenilio grynumas ir užterštumas pagal vandenilio sistemai taikomus vandenilio kokybės reikalavimus.

35. **Vandenilio laikymas vamzdyne** – suslėgto didelio grynumo vandenilio laikymas vandenilio tinkluose, išskyrus laikymą įrenginiuose, skirtuose vien tik vandenilio tinklo operatorių funkcijoms atlikti.

36. **Vandenilio laikymo įrenginys** – vandenilio talpykla, kurioje gali būti laikoma mažiau nei 7500 kg vandenilio, nepriklausomai nuo laikymo būdo.

37. **Vandenilio laikymo įrenginio operatorius** – asmuo, kuris atlieka vandenilio laikymo funkciją ir yra atsakingas už vandenilio laikymo įrenginio eksploatavimą.

38. **Vandenilio perdavimo tinklas** – didelio grynumo vandeniliui transportuoti skirtas vamzdynų tinklas, įskaitant su juo susijusius įrenginius ir statinius, kuris apima vandenilio įleidimo ir išleidimo punktus, priemonės šiam tinklui veikti ir vandenilio jungtis arba kuris yra tiesiogiai prijungtas prie vandenilio saugyklų, vandenilio terminalų arba dviejų ar daugiau vandenilio jungčių, arba kurio pagrindinė paskirtis yra transportuoti vandenilį į kitus vandenilio tinklus, vandenilio saugyklas ar vandenilio terminalus, įskaitant tokių tinklų naudojimo vandeniliui tiekti tiesiogiai prijungtiems vartotojams galimybę.

39. **Vandenilio perdavimo tinklo operatorius** – asmuo, kuris yra atsakingas už vandenilio perdavimo tinklo eksploatavimą, techninės priežiūros užtikrinimą ir prireikus už vandenilio perdavimo tinklo plėtrą konkrečioje teritorijoje ir, kai taikytina, už vandenilio perdavimo tinklo sujungimą su kitais vandenilio tinklais ir už tai, kad būtų užtikrintas ilgalaikis tinklo gebėjimas patenkinti pagrįstą vandenilio transportavimo paklausą.

40. **Vandenilio perdavimo tinklo savininkas** –asmuo, kuriam nuosavybės teise priklauso vandenilio perdavimo tinklas.

41. **Vandenilio perdavimo tinklo valdytojas** –asmuo, kuris valdo vandenilio tinklą kitais negu nuosavybės teisė teisėtais pagrindais.

42. **Vandenilio pristatymo vieta** – vieta, kurioje baigiasi vandenilio perdavimas vandenilio perdavimo tinklu ar vandenilio skirstymas vandenilio skirstymo tinklu ir kurioje vandenilio perdavimo ar skirstymo tinklo operatorius pateikia vandenilį vandenilio sistemos naudotojui ar vartotojui.

43. **Vandenilio rinkos dalyvis** –asmuo, kuris perka, parduoda ar gamina vandenilį arba kuris yra vandenilio saugyklos operatorius, vandenilio laikymo įrenginio operatorius, be kita ko, teikdamas prekybos pavedimus vienoje ar daugiau vandenilio rinkų, įskaitant balansavimo rinkas.

44. **Vandenilio saugykla** – didelio grynumo vandeniliui laikyti skirtas statinys, kuriame gali būti laikoma 7500 kg arba daugiau vandenilio, nepriklausomai nuo laikymo būdo. Prie vandenilio saugyklų priskiriamos didelės, paprastai požeminės, vandenilio talpyklos, taip pat vandeniliui laikyti skirtos vandenilio terminalų dalys, bet nepriskiriamos gamybos operacijoms vykdyti skirtos jų dalys ir įrenginiai, skirti vien tik vandenilio tinklo operatorių funkcijoms atlikti, taip pat vandenilio laikymo įrenginiai.

45. **Vandenilio saugyklos operatorius** –asmuo, kuris atlieka vandenilio laikymo funkciją ir yra atsakingas už vandenilio saugyklos eksploatavimą.

46. **Vandenilio sistema** – vandenilio tinklai, vandenilio saugyklos, vandenilio terminalai bei kita infrastruktūra, naudojama didelio grynumo vandeniliui tiekti ir saugoti.

47. **Vandenilio sistemos naudotojas** –asmuo, kuris tiekia vandenilį į vandenilio sistemą arba kuriam vandenilis tiekiamas iš šios sistemos.

48. **Vandenilio sistemos operatorius** –asmuo, eksploatuojantis vandenilio sistemą ar jos dalį, atliekantis jų techninę priežiūrą, užtikrinantis saugą, plėtrą ir nediskriminacinę prieigą prie šios sistemos.

49. **Vandenilio skirstymo tinklas** – didelio grynumo vandeniliui transportuoti skirtas vietos ar regioninis vamzdynų tinklas, įskaitant vandenilio įleidimo ir išleidimo punktus, kuris pirmiausia naudojamas vandeniliui tiekti tiesiogiai prijungtiems vartotojams, bet kuris neapima vandenilio jungčių ir kuris nėra tiesiogiai prijungtas prie vandenilio saugyklų ar vandenilio terminalų.

50. **Vandenilio skirstymo tinklo operatorius** –asmuo, kuris yra atsakingas už vandenilio skirstymo tinklo eksploatavimą, techninės priežiūros užtikrinimą ir prireikus už jo plėtrą konkrečioje teritorijoje, taip pat už sujungimą su kitais vandenilio tinklais ir už ilgalaikį tinklo gebėjimą patenkinti pagrįstą vandenilio transportavimo paklausą.

51. **Vandenilio terminalas** – infrastruktūra, skirta skystajam vandeniliui arba skystajam amoniakui iškrauti ir transformuoti į dujinį vandenilį, kad jį būtų galima įleisti į vandenilio tinklą ar gamtinių dujų sistemą, arba dujiniam vandeniliui suskystinti ir pakrauti, apimanti įrenginius papildomoms paslaugoms teikti ir laikinojo laikymo įrenginius, kurių reikia, kad būtų galima vykdyti transformavimo procesą ir vėliau įleisti vandenilį į vandenilio tinklą, bet neapimanti vandeniliui laikyti skirtos vandenilio terminalo dalies.

52. **Vandenilio terminalo operatorius** –asmuo, kuris yra atsakingas už vandenilio terminalo eksploatavimą.

53. **Vandenilio tiekimasis** – vandenilio, įskaitant skystuosius organinius vandenilio nešiklius ar skystąjį vandenilį, ir vandenilio darinių, įskaitant amoniaką ar metanolį, pardavimas vandenilio vartotojui, kai vandenilis perduodamas per vandenilio perdavimo ar skirstymo tinklus, vandenilio

saugyklas ar terminalus pagal sutartis. Vandenilio tiekimu nelaikomas vandenilio naudojimas savoms reikmėms.

54. **Vandenilio tiekimo įmonė** (toliau – vandenilio tiekėjas) – asmuo, turintis vandenilio tiekimo teises.

55. **Vandenilio tiekimo saugumas** (toliau – tiekimo saugumas) – vandenilio tiekimo patikimumas ir techninis saugumas.

56. **Vandenilio tiekimo sutartis** – sutartis dėl vandenilio tiekimo, išskyrus sutartis dėl vandenilio rinkos išvestinių finansinių priemonių.

57. **Vandenilio tinklas** – sausumoje ir (ar) jūroje esančių vamzdynų tinklas, naudojamas didelio grynumo vandeniliui transportuoti ir apimantis vandenilio perdavimo ir vandenilio skirstymo tinklus.

58. **Vandenilio tinklo balansavimas** (toliau – tinklo balansavimas) – įleidžiamo ir išleidžiamo vandenilio kiekio perdavimo ir (ar) skirstymo tinkluose išlyginimas, užtikrinant patikimą tinklo veikimą, slėgio palaikymą ir rinkos dalyvių prievolių vykdymą.

59. **Vandenilio tinklo naudotojas** – vandenilio tinklo operatoriaus klientas ar potencialus klientas arba pats vandenilio tinklo operatorius, kai vandenilio tinklo naudojimas jam yra būtinas su vandenilio transportavimu susijusioms funkcijoms vykdyti.

60. **Vandenilio tinklo operatorius** – asmuo, kuris yra atsakingas už vandenilio tinklo eksploatavimą, techninės priežiūros užtikrinimą ir prireikus už jo plėtrą konkrečioje teritorijoje, ir, kai taikytina, už vandenilio tinklo sujungimą su kitais vandenilio tinklais, ir už tai, kad būtų užtikrintas ilgalaikis tinklo gebėjimas patenkinti pagrįstą vandenilio transportavimo paklausą.

61. **Vandenilio transportavimas** – vandenilio perdavimas ar skirstymas vandenilio tinklais, siekiant pristatyti jį vartotojams, išskyrus vandenilio tiekimą.

62. **Vandenilio vartotojas** (toliau – vartotojas) – vandenilio didmenininkas, galutinis vandenilio vartotojas arba vandenilio įmonė, kurie perka vandenilį.

63. **Vandenilis iš atsinaujinančių energijos išteklių** – vandenilis, gaminamas (paprastai elektrolizės būdu) naudojant iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintą energiją ir atitinkantis 2023 m. vasario 10 d. Komisijos deleguotojo reglamento [\(ES\) 2023/1184](#), kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [\(ES\) 2018/2001](#) papildoma Sąjungos metodika, kurioje išdėstytos išsamios nebiologinės kilmės skystojo ir dujinio transporto kuro gamybos iš atsinaujinančiųjų išteklių taisyklės, su visais pakeitimais, reikalavimus.

64. **Vartotojo vandenilio sistema** (toliau – vartotojo sistema) – vandenilio vartotojui nuosavybės teise priklausančiame ar kitais teisėtais pagrindais jo valdomame žemės sklype ar kitame nekilnojamajame daikte įrengti vamzdynai ir įrenginiai, skirti vandeniliui iš perdavimo ar skirstymo tinklo priimti ir saugiai naudoti vandenilio vartotojo reikmėms.

65. **Vertikaliai integruota gamtinių dujų ar vandenilio įmonė** – gamtinių dujų įmonė ar gamtinių dujų įmonių grupė arba vandenilio įmonė ar vandenilio įmonių grupė, kai tiesioginę ar netiesioginę teisę vykdyti gamtinių dujų įmonės ar gamtinių dujų įmonių grupės arba vandenilio įmonės ar vandenilio įmonių grupės kontrolę turi tas pats asmuo ar tie patys asmenys ir kai įmonė ar įmonių grupė atlieka bent vieną iš gamtinių dujų perdavimo, skirstymo, vandenilio perdavimo, skirstymo, vandenilio terminalo eksploatavimo, suskystintų gamtinių dujų ar gamtinių dujų arba vandenilio laikymo funkcijų ir bent vieną iš gamtinių dujų gavybos arba vandenilio gamybos ar tiekimo funkcijų.

66. **Virtualusis vandenilio prekybos taškas** – nefizinis komercinis taškas vandenilio įleidimo ir išleidimo sistemoje, kurio atžvilgiu, nepriklausomai nuo konkrečių įleidimo ar išleidimo taškų,

vykdomi vandenilio pirkimo–pardavimo sandoriai, kuriems nereikia užsakyti vandenilio perdavimo sistemos pajėgumų.

67. Šiame įstatyme vartojama sąvoka „gamtinių dujų infrastruktūros paskirties keitimas“ suprantama taip, kaip ji apibrėžta 2022 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento [\(ES\) 2022/869](#) dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai [\(EB\) Nr. 715/2009](#), [\(ES\) 2019/942](#) bei [\(ES\) 2019/943](#) ir direktyvos [2009/73/EB](#) bei [\(ES\) 2019/944](#) ir panaikinamas Reglamentas [\(ES\) Nr. 347/2013](#), 2 straipsnio 18 punkte.

68. Šiame įstatyme vartojama sąvoka „virtualusis sujungimo taškas“ suprantama taip, kaip ji apibrėžta 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento [\(ES\) 2024/1789](#) dėl dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių, gamtinių dujų ir vandenilio vidaus rinkų, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai [\(ES\) Nr. 1227/2011](#), [\(ES\) 2017/1938](#), [\(ES\) 2019/942](#) bei [\(ES\) 2022/869](#) ir Sprendimas [\(ES\) 2017/684](#), bei panaikinamas Reglamentas [\(EB\) Nr. 715/2009](#) (nauja redakcija), 2 straipsnio 78 punkte.

69. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžiamos Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatyme, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatyme, Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatyme, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatyme, Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatyme, Lietuvos Respublikos paslaugų įstatyme, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme, Lietuvos Respublikos žemės įstatyme, Europos Parlamento ir Tarybos Reglamente [\(ES\) 2024/1789](#), ir pagal šio Reglamento 72, 73 ir 74 straipsnius priimtų nurodytų sričių tinklo kodeksuose ir gairėse (toliau – tinklo kodeksai ir gairės).

ANTRASIS SKIRSNIS VANDENILIO SEKTORIAUS VALDYMAS

3 straipsnis. Vandenilio sektoriaus veiklos reguliavimo bendrieji principai

Vandenilio sektoriaus veiklos valstybinis valdymas, reguliavimas ir priežiūra grindžiami šiais bendraisiais principais:

- 1) vandenilio gamybos, tiekimo ir vandenilio sistemos saugumo, atsparumo didinimo ir patikimumo;
- 2) į vartotojus orientuoto ir efektyvaus energijos vartojimo;
- 3) tvarumo skatinimo, darnios vandenilio sektoriaus plėtotės, įgyvendinant ilgalaikius valstybės aplinkos apsaugos, ekonominės, socialinės ir energetikos politikos tikslus;
- 4) strateginių energetikos srities dokumentų įgyvendinimo;
- 5) konkurencijos tarp vandenilio rinkos dalyvių, užtikrinant vandenilio prieinamumo ir pakankamumo vartotojams už ekonomiškai pagrįstą kainą;
- 6) objektyvumo, skaidrumo, nediskriminavimo ir teisinio tikrumo;
- 7) veiksmingu ir į ateities paklausą orientuotos vandenilio infrastruktūros diegimu bei vandenilio rinkos veikimu ir plėtra.

4 straipsnis. Vandenilio sektoriaus veiklos valdymo ir priežiūros institucijos

1. Vandenilio sektoriaus veiklos valdymą, reguliavimą ir priežiūrą Lietuvos Respublikoje pagal kompetenciją atlieka:

- 1) Lietuvos Respublikos Vyriausybė;
- 2) Lietuvos Respublikos energetikos ministerija;
- 3) Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba).

2. Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo nustatyta tvarka ir ribose nagrinėja vartojimo sutartis dėl vandenilio pirkimo–pardavimo ar paslaugų teikimo dėl nesąžiningų sąlygų nustatymo ir Lietuvos Respublikos nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo nustatyta tvarka vykdo vandenilio tiekėjų nesąžiningos komercinės veiklos priežiūrą.

5 straipsnis. Vyriausybės funkcijos vandenilio sektoriuje

Vyriausybė vandenilio sektoriuje:

- 1) formuoja valstybės politikos strategines kryptis;
- 2) bendradarbiauja su užsienio valstybių vandenilio sektoriaus institucijomis, pagal kompetenciją atstovauja Lietuvos Respublikai tarptautinėse organizacijose;
- 3) tvirtina veiklos vandenilio sektoriuje licencijavimo taisykles (toliau – Licencijavimo taisyklės);
- 4) atlieka kitas Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytas funkcijas.

6 straipsnis. Energetikos ministerijos ir energetikos ministro funkcijos vandenilio sektoriuje

1. Energetikos ministerija:

- 1) formuoja valstybės politiką vandenilio sektoriuje;
- 2) organizuoja, koordinuoja ir prižiūri valstybės politikos vandenilio sektoriuje įgyvendinamą;
- 3) koordinuoja vandenilio perdavimo tinklo operatorių bendradarbiavimą regionų lygmeniu, įskaitant bendradarbiavimą tarpvalstybiniais klausimais ir vandenilio tinklo eksploatavimo klausimais;

2. Energetikos ministras:

1) nustato išmaniųjų apskaitos sistemų, kuriomis būtų padedama vartotojams aktyviai dalyvauti vandenilio tiekimo rinkoje, įdiegimo darbotvarkę;

2) teikia siūlymus Vyriausybei dėl vandenilio tinklo infrastruktūros įrengimo ir vandenilio tinklo operatoriaus išlaidų paskirstymo per tam tikrą laikotarpį finansavimo užtikrinimo priemonių (valstybės garantijos, laidavimo, turto įkeitimo ir kitų priemonių) taikymo, tuo atveju, kai yra siūloma taikyti išlaidų paskirstymo per tam tikrą laikotarpį mechanizmą;

3) tvirtina vandenilio tiekimo ir vartojimo taisykles (toliau – Tiekimo ir vartojimo taisyklės);

4) tvirtina į vandenilio sistemą tiekiamo vandenilio kokybės reikalavimus;

5) pagal Tarybos pateiktą vertinimą suteikia išimtį dėl vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus horizontalaus veiklų atskyrimo;

6) nustato sutarčių su buitinais vartotojais dėl vandenilio tiekimo, perdavimo, skirstymo ir naujų buitinių vartotojų vandenilio įrenginių prijungimo standartines sąlygas, kurias vandenilio įmonės paskelbia įmonių interneto svetainėse ne vėliau kaip prieš 1 mėnesį iki sutarčių sudarymo ar sutarčių sąlygų pakeitimo;

7) tvirtina buitinių vartotojų sistemų prijungimo prie vandenilio tinklų taisykles.

7 straipsnis. Tarybos funkcijos vandenilio sektoriuje

1. Tarybos funkcijas, uždavinius, teises ir pareigas vandenilio sektoriuje nustato Energetikos įstatymas, šis ir kiti įstatymai bei Tarybos nuostatai.

2. Taryba šio įstatymo nustatytais atvejais išduoda licencijas ir leidimus verstis veikla vandenilio sektoriuje.

3. Taryba pateikia vertinimą Energetikos ministerijai dėl išimties suteikimo dėl vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus horizontalaus veiklų atskyrimo.

4. Taryba suteikia išimtį geografiškai riboto vandenilio tinklo operatoriaus veiklų atskyrimui pagal šio įstatymo 33 straipsnyje numatytą tvarką.

5. Taryba prižiūri:

1) vandenilio įmonių licencijuojamos ir leidimais prižiūrimos veiklos sąlygų laikymąsi;
2) vandenilio įmonių, kurių kainos yra reguliuojamos, veiklos sąnaudas;
3) vandenilio tinklo operatorių skelbiamos informacijos apie sąlygas, suteikiančias teisę suinteresuotosioms šalims naudotis vandenilio sistemomis, išsamumą ir tinkamą pateikimą;

4) vandenilio sistemos operatorių prieigos prie vandenilio sistemos suteikimą vandenilio sistemos naudotojams;

5) reguliuojamų ūkio subjektų apskaitų atskyrimą, siekiant išvengti veiklų kryžminio subsidijavimo;

6) vandenilio jungčių valdymo, perkrovos valdymo, pajėgumų skirstymo taisyklių laikymąsi, esant poreikiui teikia privalomus nurodymus pakeisti šias taisykles;

7) vandenilio įmonių teikiamų paslaugų ir kokybės rodiklių reikalavimų laikymąsi;

8) vandenilio sistemų, vandenilio gamyklos ir jos įrenginių, vandenilio laikymo įrenginių įrengimo, eksploatavimo ir saugos taisyklių ir reikalavimų laikymąsi;

9) vartotojų teisių apsaugos reikalavimų laikymąsi vandenilio sektoriuje (išskyrus funkcijas, kurias pagal šį įstatymą atlieka Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba);

10) vandenilio tinklų operatorių veiklos rūšių atskyrimo reikalavimų laikymąsi;

11) šio įstatymo ir (ar) vandenilio sektoriaus Europos Sąjungos teisės aktų, taip pat, pagal juos patvirtintų sąlygų, metodikų ir kitų teisės aktų, laikymąsi;

12) Europos Sąjungos teisės aktų, reglamentuojančių vandenilio sektorių, reikalavimų, taip pat Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros (toliau – Agentūra) sprendimų vykdymą.

6. Taryba:

1) tvirtina veiklos vandenilio sektoriuje leidimų išdavimo taisykles (toliau – Leidimų išdavimo taisyklės);

2) tvirtina vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus paskyrimo dokumentų, duomenų ir informacijos pateikimo tvarką ir sąlygas;

3) nustato vandenilio perdavimo, skirstymo ir saugojimo vandenilio saugyklose paslaugų pajamų viršutines ribas ir tvirtina jų skaičiavimo metodikas;

4) tvirtina vandenilio įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašą;

5) derina vandenilio perdavimo, skirstymo ir saugojimo vandenilio saugyklose paslaugų tarifus ir tvirtina jų skaičiavimo metodiką, taip pat reglamentuoja ir prižiūri išlaidų paskirstymo per tam tikrą laikotarpį bei finansinio kompensavimo mechanizmus, kai jie taikomi;

6) prižiūri pajėgumų paskirstymą, atliekamą vandenilio perdavimo ir skirstymo operatorių, užtikrindama skaidrumo, nediskriminavimo, efektyvumo ir rinkos vientisumo principų, laikymąsi;

7) vykdo vandenilio perdavimo tinklų perkrovos valdymo, įskaitant ir vandenilio jungtis, ir perkrovos valdymo taisyklių įgyvendinimo stebėseną;

8) tvirtina prijungimo prie vandenilio tinklų įmokų apskaičiavimo metodiką;

9) tvirtina vandenilio perdavimo ir skirstymo tinklų operatorių parengtas prijungimo prie vandenilio tinklų tvarkas;

10) tvirtina vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus parengtas vandenilio perdavimo tinklo įrengimo, eksploatavimo ir saugos taisykles bei vandenilio skirstymo tinklo, terminalų ir saugyklų įrengimo reikalavimus;

11) tvirtina vandenilio gamyklų, vandenilio įrenginių, vandenilio laikymo įrenginių įrengimo, eksploatavimo ir saugos reikalavimus;

12) derina vandenilio tinklų operatorių parengtas vandenilio transportavimo paslaugos teikimo sutarčių standartines sąlygas;

13) tvirtina vandenilio perdavimo ir skirstymo tinklų operatorių, pagal šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nustatytus objektyvumo, skaidrumo ir nediskriminavimo principus ir šio įstatymo 47 ir 48 straipsniuose nustatytus kriterijus, parengtas atsisakymo suteikti prieigą ir vartotojų atjungimo nuo vandenilio tinklo, taisykles;

14) nustato priskirtojo mokesčio ir finansinio pervedimo dydį ir taikymo trukmę ir jų nustatymo metodikas ir (arba) perkeliama turto vertę ir visų dėl to galinčių susidaryti pelno arba nuostolių paskirtį ir (arba) priskirtojo mokesčio įmokų paskirstymą kaip tai numatyta Reglamento [\(ES\) 2024/1789](#) 5 straipsnio 4 dalyje;

15) nustato vandenilio tinklo operatoriaus vandenilio tinklo išlaidų paskirstymą per tam tikrą laikotarpį, taikant išlaidų paskirstymo per tam tikrą laikotarpį mechanizmą ir jį pagrindžiančią metodiką, kaip tai numatyta Reglamento [\(ES\) 2024/1789](#) 5 straipsnio 3 dalyje tam, kad būtų nustatyti rinkos poreikius atitinkantys vandenilio transportavimo tarifai;

16) tvirtindama perdavimo, skirstymo ir saugojimo vandenilio saugyklose paslaugų tarifus, užtikrina, kad vandenilio perdavimo ir vandenilio skirstymo tinklo operatoriams būtų suteiktos tinkamos paskatos trumpuoju ir ilguoju laikotarpiu didinti energijos vartojimo efektyvumą, skatinti rinkos integraciją ir tiekimo saugumą bei remti susijusius mokslinius tyrimus;

17) derina vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus parengtas vandenilio tinklo balansavimo taisykles;

18) tvirtina reikalavimus vandenilio sistemos operatoriams dėl naudojimosi vandenilio tinklais, terminalu, saugykla sąlygų, ir vandenilio sistemos operatorių parengtas naudojimosi vandenilio tinklais, saugykla, terminalu taisykles;

19) vykdo vandenilio kokybės raidos, vandenilio tinklo operatoriaus vykdomo vandenilio kokybės valdymo, taip pat su vandenilio kokybės valdymu susijusių sąnaudų raidos stebėseną;

20) vykdo vandenilio sistemų, vandenilio gamyklos, vandenilio įrenginių, vandenilio laikymo įrenginių, degalinių saugumo ir patikimumo taisyklių laikymosi, įskaitant jų laikymosi vertinimą per ataskaitinius laikotarpius, stebėseną, analizuoja vandenilio sistemų operatorių teikiamas ataskaitas dėl vandenilio nuotėkių aptikimo, remonto ar pakeitimo programų, taip pat operatorių skelbiamą kasmetinę statistinę informaciją apie vandenilio nuotėkių aptikimą ir remonto poreikį;

21) atlieka stebėseną vandenilio tinklo operatorių nustatytų vamzdinių sujungimo ir remonto darbų atlikimo terminų laikymosi, taip pat teisės naudotis vandenilio saugyklomis, vandenilio laikymo vamzdiniuose ir kitomis papildomomis paslaugomis suteikimo tvarką;

22) vykdo rinkos atvėrimo ir konkurencijos vandenilio didmeninėje bei mažmeninėje prekyboje lygio ir veiksmingumo, skaidrumo stebėseną, įskaitant vandenilio biržas, buitiniams vartotojams taikomas kainas, įskaitant išankstinio mokėjimo sistemas, pasiūlymų skaidrumą, kainų šuolius ir jų poveikį didmeninėms ir vartotojų kainoms, buitinių vartotojų mokamų kainų ir didmeninių kainų santykį, vandenilio tiekėją pakeitusių vartotojų procentinę dalį, nuo vandenilio tinklo atjungtų vartotojų procentinę dalį, mokesčius už priežiūros paslaugas ir jų vykdymą. Taip pat, bendradarbiaujant su Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, visus konkurencijos iškreipimo ar apribojimo atvejus, įskaitant visos svarbios informacijos teikimą ir atitinkamų konkurencijos institucijų dėmesio atkreipimą į visus svarbius atvejus, kai tai susiję su pažeidžiamais vartotojais ir energijos nepriteklių patiriančiais asmenimis;

23) užtikrina visiems vartotojams, prijungtiems prie vandenilio sistemų, nediskriminacinę prieigą, pagal vandenilio sistemų operatorių parengtas ir su Taryba suderintas tvarkas, prie duomenų apie vartotojų vandenilio suvartojimą, savalaikį tokių duomenų teikimą lengvai suprantama forma, prisideda prie keitimosi duomenimis procesų suderinimo rinkos procesams regioniniu lygmeniu;

24) užtikrina atvirą, skaidrų ir efektyvų nacionalinio dešimties metų vandenilio perdavimo tinklo plėtros plano ir vandenilio skirstymo tinklo plėtros plano rengimą, organizuoja viešas konsultacijas su faktiniais ir potencialiais tinklo naudotojais;

25) derina vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus parengtą dešimties metų vandenilio perdavimo tinklo plėtros planą;

26) tvirtina jungtinius scenarijus, skirtus tinklų operatorių dešimties metų tinklų plėtros planams, kuriuos kas 2 metus rengia atitinkami infrastruktūros operatoriai, įskaitant atitinkamus gamtinių dujų, vandenilio, elektros energijos ir, kai taikytina, centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje veikiančius šilumos tiekėjus;

27) derina vandenilio skirstymo tinklo plėtros planą;

28) vykdo vandenilio perdavimo ir skirstymo tinklo operatorių tinklų plėtros planų stebėseną, vertina vandenilio perdavimo tinklo operatorių investicijas, atsižvelgdama į jų atitiktį visos Europos Sąjungos tinklo plėtros planams, nurodytiems Reglamento [\(ES\) 2024/1789](#) 60 straipsnyje, ir prireikus, į vertinimus įtraukia rekomendacijas dėl dalinio šių tinklų plėtros planų pakeitimo;

29) derina vandenilio įmonių, kurių kainos yra valstybės reguliuojamos, investicijas bei – perdavimo ir skirstymo infrastruktūros atveju – užtikrina derinamų investicijų atitiktį šio straipsnio 6 dalies 24–27 punktuose nurodytiems plėtros planams;

30) tvirtina vandenilio įmonių teikiamų paslaugų patikimumo ir kokybės rodiklių, jų vertinimo tvarkas;

31) tvirtina prekybos vandeniliu priežiūros taisykles;

32) derina vandenilio perdavimo ir skirstymo tinklų operatorių atliktą ilgalaikės trukmės išlaidų ir naudos rinkai galutiniams vandenilio vartotojams ekonominį vertinimą arba vertinimą, kokia išmanioji apskaita yra ekonomiškai pagrįsta ir efektyvi ir per kokį laikotarpį ją galima būtų įdiegti dėl išmaniųjų apskaitos sistemų diegimo galimybes;

33) imasi priemonių prie vandenilio sistemos prisijungusiems galutiniams vandenilio vartotojams atokiose vietovėse apsaugoti;

34) laikosi visų teisiškai privalomų Agentūros ir Europos Komisijos sprendimų ir užtikrina jų vykdymą;

35) kasmet teikia Lietuvos Respublikos Seimui, Agentūrai ir Europos Komisijai savo veiklos ir pareigų vykdymo ataskaitą, kurioje nurodomi veiksmai, kurių imtasi kiekvienai iš šiame straipsnyje išvardytų užduočių vykdyti, ir gauti rezultatai;

36) vykdo veiklos skaidrumo lygio, įskaitant didmenines kainas, stebėseną ir užtikrina, kad gamtinių dujų ir vandenilio įmonės laikytųsi skaidrumo įsipareigojimų;

37) vykdo konkurenciją ribojančios sutartinės praktikos, įskaitant išimtinių teisių sąlygų, kuriomis stambiems ne namų ūkio vartotojams gali būti užkirstas kelias arba apribota galimybė vienu metu sudaryti sutartis su daugiau nei vienu tiekėju, stebėseną, ir apie tokią praktiką praneša Konkurencijos tarybai;

38) laikosi sutarties laisvės principo, vadovaudamasi nuostatomis, kad sutarties šalys sutarties sąlygas nustato savo nuožiūra, išskyrus atvejus, kai tam tikras sutarties sąlygas nustato imperatyviosios teisės normos, atitinkančios Europos Sąjungos teisę, suderinamos su Europos Sąjungos politika ir padedančios siekti priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tikslų, nesudarant ilgalaikių sutarčių dėl iškastinių dujų, kurioms netaikomos taršos mažinimo priemonės, tiekimo, kurios galiotų ilgiau nei iki 2049 m. gruodžio 31 d.;

39) įgyvendina pagal Reglamento [\(ES\) 2024/1789](#) 70–74 straipsnius priimtus tinklo kodeksus ir gaires, taikydama nacionalines priemones arba, koordinuotas regionines arba visos Europos Sąjungos priemones;

40) atlieka vandenilio rinkos ir (ar) atskirų jos segmentų stebėseną pagal 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą [\(ES\) Nr. 1227/2011](#) dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo su visais pakeitimais;

41) atlikdama šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose jai nustatytas funkcijas, konsultuojasi su vandenilio sistemų operatoriais, nepažeisdama jų nepriklausomumo ir nedarydama įtakos jų kompetencijai, taip pat su kitomis kompetentingomis institucijomis, įstaigomis ir (ar) sistemų naudotojais;

42) šio įstatymo ir kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų bei tiesiogiai taikomų Europos Sąjungos teisės aktų, reglamentuojančių šio įstatymo reguliavimo dalyką, pagrindu priima teisės aktus, atlieka kitas Lietuvos Respublikos įstatymų, tiesiogiai taikomu Europos Sąjungos teisės aktu ir ratifikuota Lietuvos Respublikos tarptautine sutartimi pavestas funkcijas.

8 straipsnis. Tarybos teisės ir įgaliojimai vandenilio sektoriuje

Taryba, siekdama šio įstatymo tikslų ir atlikdama šiame įstatyme jai nustatytas funkcijas, turi teisę:

1) priimti vandenilio įmonėms privalomus sprendimus;

2) atlikti vandenilio rinkų veikimo tyrimą ir nuspręsti, kokių reikia imtis būtinų ir proporcingų priemonių veiksmingai konkurencijai skatinti bei tinkamam vandenilio rinkų veikimui užtikrinti, bei nustatyti šias priemones ir esant poreikiui, bendradarbiauti su Konkurencijos taryba ir kitomis priežiūros institucijomis;

3) susipažinti su vandenilio įmonių sudaromomis sutartimis, susijusiomis su reguliuojamomis veiklomis, ir pareikalauti, kad vandenilio įmonės patikslintų tokias sutartis, kad jos atitiktų šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytus reikalavimus;

4) reikalauti iš vandenilio įmonių informacijos, kuri reikalinga šiame įstatyme nustatytoms Tarybos funkcijoms atlikti, įskaitant atsisakymo tretiesiems asmenims suteikti prieigą pagrindimą, ir

nustatyti vandenilio įmonių jai teikiamos informacijos ir teikiamų derinti dokumentų pateikimo protingus terminus;

5) šio įstatymo, kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų, Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimų ir Tarybos ar kompetentingos Europos Sąjungos institucijos nurodymų nevykdančioms vandenilio įmonėms skirti Energetikos įstatyme nustatytas veiksmingas, proporcingas ir atgrasančias sankcijas ir inicijuoti atsakingų asmenų patraukimą administracinėn ar baudžiamojon atsakomybėn.

TREČIASIS SKIRSNIS

VANDENILIO SEKTORIAUS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

9 straipsnis. Bendrieji vandenilio rinkos organizavimo kriterijai

1. Vandenilio sektoriaus veiklos valdymo srities institucijos, vandenilio tinklų operatoriai, įgyvendindami šiame įstatyme nustatytas funkcijas, užtikrina, kad vandenilio rinka veiktų, vadovaujantis bendraisiais vandenilio rinkos organizavimo kriterijais:

- 1) vandenilio kainos formuojamos remiantis paklausa ir pasiūla;
- 2) vandenilio perdavimo tinklo ir skirstymo tinklo operatoriai bendradarbiauja, kad suteiktų vandenilio tinklo naudotojams teisę laisvai rezervuoti įleidimo ir išleidimo pajėgumus, vandenilis transportuojamas per vandenilio įleidimo ir išleidimo sistemą;
- 3) vandenilio sistemos įleidimo ir išleidimo taškuose taikomi tokie tarifai, kurie leistų vandenilio sistemų operatoriams pilnai užsitikrinti Tarybos nustatytų leidžiamųjų pajamų surinkimą, prisidėtų prie rinkos integracijos, tiekimo saugumo didinimo ir vandenilio tinklų sujungimo skatinimo;
- 4) toje pačioje įleidimo ir išleidimo sistemoje veikiančios įmonės keičiasi vandeniliu virtualiajame vandenilio prekybos taške;
- 5) vandenilio tinklo naudotojai yra tiesiogiai arba netiesiogiai (už disbalansą atsakingoms šalims deleguojant atsakomybę už disbalansą) atsakingi už savo į sistemą įleidžiamo ir išleidžiamo vandenilio kiekio subalansavimą, kad būtų kuo labiau sumažinta būtinybė vandenilio perdavimo tinklo operatoriams imtis balansavimo veiksmų;
- 6) balansavimo veiksmai atliekami remiantis standartizuotais produktais, laikantis tinklų balansavimo kodekso, nustatyto pagal Reglamentą [\(ES\) 2024/1789](#), ir vykdomi prekybos platformoje arba naudojantis balansavimo paslaugomis pagal tinklo kodeksą;
- 7) rinkos kriterijais vengiama veiksmų, kuriais užkertamas kelias vandenilio paklausa ir pasiūla grindžiamai kainodarai;
- 8) vandenilio rinkoje laikomasi į vartotoją orientuoto ir efektyvaus energijos vartojimo požiūrio;
- 9) skatinamas likvidžios prekybos vandeniliu atsiradimas ir veikimas, skatinantis kainos formavimąsi ir skaidrumą;
- 10) sudaroma galimybė į rinkas integruoti vandenilį iš atsinaujinančių energijos išteklių ir teikiant paskatas taupyti ir efektyviai vartoti energiją, mažinti paklausą, didinti paklausos lankstumą ir integruoti energetikos sistemą, bei sudaryti palankesnes sąlygas siekti Europos Sąjungos klimato ir energetikos tikslų;
- 11) užtikrinamos tinkamos investavimo paskatos, skatinamos ilgalaikės investicijos į vandenilio sistemą, energijos kaupimą, energijos vartojimo efektyvumą, paklausos mažinimą ir paklausos valdymą, kad būtų tenkinami rinkos poreikiai bei sistemų integravimo poreikiai, ir būtų sudaromos palankesnės sąlygos sąžiningai konkurencijai ir energijos tiekimo saugumui, kartu nebūtų

nepagrįstai diskriminuojami didesnio energijos efektyvumo sprendimai, pavyzdžiui, tiesioginė elektrifikacija, laikantis energijos vartojimo efektyvumo didinimo pirmumo principo, siekiant vengti investavimo paskatų, dėl kurių atsiranda neišnaudojamas turtas;

12) planuojant vandenilio tinklą, turi būti atsižvelgta į vandenilio paklausą sektoriuose, kurių priklausomybę nuo iškastinio kuro yra sunku sumažinti, atsižvelgiant į šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimo potencialą, skatinamos iškastinių dujų paklausos mažinimo priemonės, ir jomis prisidedama prie apdairaus ir racionalaus gamtinių išteklių naudojimo ir Europos Sąjungos klimato ir energetikos tikslų įgyvendinimo;

13) siekiama pašalinti kliūtis tarpvalstybiniams vandenilio srautams tarp įleidimo ir išleidimo sistemų, jei tokių yra;

14) rinkos kriterijais skatinamas regioninis bendradarbiavimas ir integracija;

15) rinkos dalyviai (įskaitant rinkos dalyvius iš trečiųjų šalių), veikdami vandenilio vidaus rinkoje, laikosi šio įstatymo, kitos taikytinos Europos Sąjungos ir nacionalinės teisės, taip pat, aplinkos ir saugos srityse;

16) atliekant šiame įstatyme numatytą planavimą ir priimant šiame įstatyme numatytus su valstybės politikos formavimu ir investicijomis vandenilio sektoriuje susijusius sprendimus, pirmenybė teikiama alternatyvioms ekonomiškai efektyvioms energijos vartojimo efektyvumo priemonėms, kuriomis užtikrinamas didesnis energijos poreikio ir energijos tiekimo efektyvumas, visų pirma galutinių vandenilio vartotojų suvartojamo energijos kiekio mažinimo ekonomiškai efektyviu būdu priemonėms, apkrovos atsako iniciatyvoms ir efektyvesnei energijos konversijai, perdavimui ir paskirstymui, sykiu užtikrinant, kad būtų pasiekti tų sprendimų tikslai. Taip pat siekiama įgyvendinti Vyriausybės tvirtinamus nacionalinius energetikos ir klimato srities veiksmų planus.

2. Taryba prižiūri, kad energetikos įmonėms būtų taikomi skaidrūs, proporcingi ir nediskriminaciniai licencijavimo kriterijai, prisijungimo prie vandenilio tinklo, patekimo į didmenines rinkas, prieigos prie duomenų, vandenilio tiekėjo pakeitimo proceso ir sąskaitų išrašymo tvarkos ir mokesčiai.

10 straipsnis. Vandenilio tiekimas

1. Vandenilį vartotojams tiekia vandenilio tiekėjai, turintys leidimą verstis tiekimo veikla, ir (ar) vandenilio gamintojai, kaip nustatyta šio straipsnio 6 dalyje. Vandenilio tiekėjai ir vandenilio gamintojai, kaip nustatyta šio straipsnio 6 dalyje, yra atsakingi už kokybės reikalavimus atitinkančio vandenilio patiekimą į vandenilio sistemą ir už tiekimo reguliarumą.

2. Vandenilio tiekėjai turi teisę laisvai nustatyti vandenilio tiekimo kainas galutiniams vandenilio vartotojams, vadovaudamiesi rinkos sąlygomis.

3. Vartotojai perka vandenilį iš jų pasirinkto vandenilio tiekėjo, vandenilio gamintojo šiame įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatyta tvarka ir sąlygomis. Vartotojai turi teisę vienu metu turėti daugiau nei vieną vandenilio tiekimo sutartį su sąlyga, kad yra įdiegti reikiami prijungimo ir apskaitos taškai.

4. Vandenilio tiekėjas tiekia vandenilį nebuitiniams vartotojams ir vandenilio įmonėms pagal dvišales sutartis. Nebuitiniai vandenilio vartotojai ir vandenilio gamintojai (ar jų pasirinkti vandenilio tiekėjai), kurių sistemos yra prijungtos prie vandenilio tinklų, privalo sudaryti atskiras sutartis su vandenilio tinklų operatoriais dėl vandenilio transportavimo. Vandenilio perdavimo ir skirstymo tinklų operatoriai privalo užtikrinti teisę naudotis vandenilio tinklais nediskriminacinėmis ir skaidriomis sąlygomis.

5. Vandenilis buitiniams vartotojams tiekiamas, laikantis tiekimo ir vartojimo taisyklėse nustatytų sąlygų ir tvarkos, bei Lietuvos Respublikos civilinio kodekso bendrųjų sutarčių teisės nuostatų. Tokios sutarčių bendrosios sąlygos privalo būti skelbiamos viešai.

6. Nebuitiniai vandenilio vartotojai perka vandenilį iš vandenilio tiekėjų ir (ar) biržos ar tiesiogiai iš vandenilio gamintojų. Vandenilio gamintojas turi teisę tiesiogiai parduoti savo pagamintą vandenilį nebuitiniams vartotojams pagal dvišales sutartis.

7. Tiekiamo vandenilio išmaniosios apskaitos sistemos gali būti diegiamos vandenilio skirstymo tinkle skirstymo tinklo operatoriams atlikus ir Tarybai investicijos derinimo metu suderinus teigiamą ilgalaikės trukmės išlaidų ir naudos rinkai ir galutiniams vandenilio vartotojams ekonominį vertinimą arba teigiamą vertinimą, kokia išmanioji apskaita yra ekonomiškai pagrįsta ir efektyvi ir per kokį laikotarpį ją galima būtų įdiegti, ir po to energetikos ministrui priėmus sprendimą dėl tokio vertinimo metu įvertinto išmaniųjų vandenilio apskaitos sistemų diegimo darbotvarkės, kurioje numatomi išmaniąsias vandenilio apskaitos sistemas diegsiantys subjektai (vandenilio skirstymo tinklų operatoriai), išmaniųjų vandenilio apskaitos sistemų diegimo apimtis, grafikai ir, jei taikytina, valstybės numatomas skirti finansavimas. Atliekant tokį vertinimą, atsižvelgiama į vandenilio tinklo plėtros planą, sąnaudų ir naudos analizės metodiką ir minimalias išmaniųjų vandenilio apskaitos sistemų funkcijas, nustatytas Europos Komisijos rekomendacijoje 2012/148/ES (tiek, kiek jos taikytinos vandeniliui), geriausius (veiksmingiausius, pažangiausius ir praktiškai tinkamiausius būdus, kuriais iš esmės užtikrinamas Sąjungos duomenų apsaugos ir saugumo taisyklių laikymasis) turimus būdus kibernetiniam saugumui ir duomenų apsaugai užtikrinti, galimą sinergiją su jau įdiegta išmaniosios apskaitos infrastruktūra ar į diegimo galimybes tais atvejais, kai galima greitai gauti grynąją naudą ir apriboti sąnaudas. Jeigu išmaniųjų vandenilio apskaitos sistemų diegimas įvertinamas teigiamai, remdamiesi atliktu ir Tarybos tvirtinamu vertinimu ir energetikos ministro tvirtinama tokio vertinimo metu įvertinto išmaniųjų vandenilio apskaitos sistemų diegimo darbotvarke, vandenilio skirstymo tinklų operatoriai parengia dešimties metų išmaniųjų vandenilio apskaitos sistemų diegimo tvarkaraščius ir per 7 metus nuo teigiamo įvertinimo dienos bent aštuoniasdešimčiai procentų galutinių vandenilio vartotojų įrengiami išmanieji vandenilio apskaitos prietaisai. Jeigu tokio vertinimo metu išmaniųjų vandenilio apskaitos sistemų diegimas įvertinamas neigiamai, vertinimas peržiūrimas, atsižvelgiant į reikšmingus pagrindinių prielaidų pokyčius ir į technologijų bei rinkos raidą.

8. Vandenilio perdavimo tinklo operatorius diegia vandenilio perdavimo tinkle ir vandenilio perdavimo tinklo naudotojams tik išmaniąsias vandenilio apskaitos sistemas be šio straipsnio 7 dalyje nurodyto vertinimo ir energetikos ministro sprendimo. Tokia sistema diegiama suderinus investiciją su Taryba jos nustatyta tvarka. Išmaniosios vandenilio apskaitos sistemos diegimo ir eksploatavimo sąnaudos yra pripažįstamos pagrįstomis sąnaudomis nustatant reguliuojamas kainas.

9. Diegiant išmaniąsias vandenilio apskaitos sistemas, numatytas šio straipsnio 7 ir 8 dalyse, matavimo priemonių, įskaitant matavimo priemones, kurios yra išmaniosios energijos apskaitos sistemos sudedamoji dalis, teisinis metrologinis patvirtinimas turi būti atliktas Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymo nustatyta tvarka.

10. Vandenilio tiekėjams draudžiama pirkti vandenilį importui į Lietuvos Respubliką, prekybai ar tiekimui vartotojams iš asmenų, prekiaujančių vandeniliu, pagamintu trečiojoje šalyje, kuri pagal nacionalinio saugumo strategiją kelia grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui ir nacionalinio saugumo interesų užtikrinimui.

11 straipsnis. Biržos operatoriaus užduotys ir veikla

1. Biržos operatorius organizuoja prekybą vandeniliu pagal biržos operatoriaus nustatytą tvarką, suderintą su Taryba.

2. Biržos operatorius bendradarbiauja su Taryba didmeninės prekybos vandeniliu klausimais. Tarybos tvirtinamose prekybos vandeniliu priežiūros taisyklėse nustatyta tvarka ir nedelsdamas Tarybai pateikia su įtartinais prekybos vandenilio sandoriais susijusią informaciją ir bet kurią kitą aktualią informaciją, kuri būtų reikalinga vandenilio biržos priežiūrai vykdyti, ypač apie licencijų ir (ar) leidimų turėtojams nustatytų veiklos sąlygų galimus pažeidimus.

3. Biržos operatorius yra atsakingas už tai, kad biržoje sudarytų sandorių pagrindu parduotas ir įsigytas vandenilio kiekis sutaptų. Už biržoje parduotų vandenilio kiekių pateikimą į vandenilio perdavimo tinklą ir nupirktų vandenilio kiekių paėmimą iš vandenilio perdavimo tinklo yra atsakingas biržos dalyvis.

4. Šio straipsnio 1–3 dalyse nustatyti reikalavimai, taip pat šiame įstatyme nustatytos prekybos vandeniliu, biržos operatoriaus priežiūros taisyklės ir reikalavimai netaikomi, kai biržos operatoriaus veiklą vykdo ūkio subjektas, turintis kitoje valstybėje narėje išduotą biržos operatoriaus veiklos licenciją. Taryba ūkio subjekto, turinčio kitoje valstybėje narėje išduotą licenciją, suteikiančią teisę verstis biržos operatoriaus veikla, veiklos priežiūrą vykdo pagal Reglamento [\(ES\) Nr. 1227/2011](#) nuostatas.

5. Biržos operatorius atlieka ir kitas šiame įstatyme ir kituose energetikos srities teisės aktuose nustatytas funkcijas.

12 straipsnis. Regioninis bendradarbiavimas ir integracija

1. Sprendimą dėl pritarimo Lietuvai prisijungti prie regioninės rinkos priima Vyriausybė, įvertinusi Energetikos ministerijos ir Tarybos pateiktas išvadas dėl tokio sprendimo ekonominės naudos. Taryba, teikdama išvadą, vadovaujasi šio straipsnio 4 dalimi.

2. Regioninė rinkos integracija apima:

- 1) regioninės rinkos naudojimosi vandenilio perdavimo tinklais kainodaros modelį;
- 2) balansavimo režimą;
- 3) pajėgumų tarpvalstybiniuose vandenilio tinklų sujungimo taškuose paskirstymą;
- 4) investicijų planus;
- 5) leidimų ir licencijų, numatytų šiame įstatyme, išdavimo procedūras;
- 6) vandenilio tiekimo sąlygų suvienodinimą.

3. Taryba, Vyriausybei priėmus sprendimą dėl pritarimo Lietuvai prisijungti prie regioninės rinkos, pasikonsultavusi ir sutarusi su kitų regioninės rinkos valstybių nacionalinėmis reguliavimo institucijomis ir vandenilio perdavimo tinklo operatoriais, esant visų šalių pritarimui priima bendrą su kitomis nacionalinėmis reguliavimo institucijomis sprendimą dėl gretimų įleidimo ir išleidimo sistemų sujungimo ir atitinkamų įleidimo ir išleidimo sistemų sujungimo taškuose tarifų panaikinimo pagal Reglamento [\(ES\) 2024/1789](#) 7 straipsnio 8 dalį ir 17 straipsnio 4, 5 dalis. Tokiu atveju, Taryba sutarus kartu su kitomis nacionalinėmis reguliavimo institucijomis tvirtina bendrus įleidimo ir išleidimo tarifų nustatymo principus, netaikyti tarifų sujungimo taškuose tarp vandenilio perdavimo tinklų, ir nustatyti tarp vandenilio perdavimo tinklų operatorių finansinio kompensavimo mechanizmą, skirtą su tarifų panaikinimu vandenilio perdavimo tinklų sujungimo taškuose tarp integracijoje dalyvaujančių vandenilio perdavimo tinklų operatorių susijusioms išlaidoms perskirstyti tarp vandenilio perdavimo tinklų operatorių, esančių bendroje regioninėje rinkoje.

4. Regioninės rinkos vandenilio perdavimo paslaugų kainodaros modelis, pagal kurį paskirstomos vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus (operatorių) pajamos įleidimo ir išleidimo taškams, ir finansinio kompensavimo mechanizmas turi:

1) teikti ekonominę naudą šalies vandenilio sektoriaus dalyviams ir vandenilio sistemos vartotojams, skatinant didesnę vandenilio rinkos likvidumą ir konkurencingumą, efektyvesnę vandenilio sistemos panaudojimą, mažinant vandenilio sistemos išlaikymo kaštus šalies vandenilio vartotojams ir (ar) vandenilio sistemos naudotojams;

2) užtikrinti kiekvienam iš vandenilio perdavimo tinklų operatorių nacionalinių reguliavimo institucijų nustatytas pajamų viršutinės ribas;

3) užtikrinti, kad tarp įleidimo ir išleidimo taškų sistemos naudotojų nebūtų diskriminavimo ir kryžminio subsidijavimo, ir atitiktų kitus pagal Reglamentą [\(ES\) 2024/1789](#) nustatytus tinklo kodekso principus;

4) būti parengtas ir taikomas laikantis Tarybos nustatytų reikalavimų ir suderintas su Taryba.

5. Jei pagal Reglamento [\(ES\) 2024/1789](#) 7 straipsnio 8 dalį sujungimo taškuose tarp valstybių narių už teisę naudotis vandenilio perdavimo tinklu netaikomi jokie tarifai, vandenilio perdavimo tinklo operatorius, kartu su kitais regioninės rinkos vandenilio perdavimo tinklų operatoriais atlikęs viešąsias konsultacijas su vandenilio rinkos dalyviais ir susitaręs su visais regioninės vandenilio rinkos vandenilio perdavimo tinklų operatoriais, gali pateikti Tarybai regioninės rinkos vandenilio perdavimo paslaugų kainodaros modelio ir finansinio kompensavimo mechanizmo projektą.

6. Vandenilio perdavimo tinklų operatoriai tarpusavyje suderintą pasiūlymą dėl finansinio kompensavimo mechanizmo pateikia tvirtinti Tarybai ir atitinkamoms nacionalinėms reguliavimo institucijoms. Jeigu vandenilio perdavimo tinklų operatoriai nepasiekia bendro sutarimo, vandenilio perdavimo tinklo operatorius su kitais regioninėje rinkoje dalyvaujančiais vandenilio perdavimo tinklų operatoriais kreipiasi į Tarybą ir atitinkamas kitų valstybių nacionalines energetikos reguliavimo institucijas dėl sprendimo priėmimo. Jei šios institucijos per 2 metų laikotarpį nepriima sprendimo, Taryba su kitomis nacionalinėmis energetikos reguliavimo institucijomis kreipiasi į Agentūrą dėl sprendimo priėmimo.

7. Taryba, nustatydamą vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus pajamų viršutinės ribas, atsižvelgia į vandenilio perdavimo sistemos įleidimo ir išleidimo taškų sistemoje esančių vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus reguliuojamos veiklos būtinąsias sąnaudas ir mokamas ar gaunamas sumas pagal vandenilio perdavimo tinklo operatorių finansinio kompensavimo mechanizmą.

8. Taryba vykdo regioninės rinkos priežiūrą ir stebėseną pagal kompetenciją bendradarbiaudama su atitinkamų valstybių narių nacionalinėmis reguliavimo institucijomis.

9. Iki finansinio kompensavimo mechanizmo įsigaliojimo taikomos galiojančios pajėgumų sutartys dėl pajėgumų rezervavimo perdavimo tinklų sujungimo taškuose tarp valstybių narių.

10. Išsamios šio straipsnio įgyvendinimui reikalingos nuostatos, įskaitant procesus ir terminus, taip pat finansinio kompensavimo mechanizmo peržiūros ir pakeitimo procedūrą, siekiant užtikrinti galimybę atsižvelgti į tarifų pokyčius ir vandenilio perdavimo tinklų plėtrą, nustatomos Reglamento [\(ES\) 2024/1789](#) 72 straipsnyje nustatyta tvarka priimtuose vandenilio tinklo kodeksuose.

13 straipsnis. Vandenilio sektoriaus tarifų reguliavimas

1. Vandenilio sektoriuje Taryba nustato naudojimosi vandenilio perdavimo, skirstymo tinklais ir vandenilio saugyklomis viršutinės paslaugų pajamų ribas.

2. Taryba rengia ir tvirtina šio straipsnio 1 dalyje nurodytų paslaugų viršutinių paslaugų pajamų ribų nustatymo ir tarifų apskaičiavimo metodikas.

3. Taryba, nustatydamą šio straipsnio 1 dalyje nurodytas pajamų viršutines ribas ir derindama naudojimosi vandenilio perdavimo, skirstymo tinklais ir vandenilio saugyklomis tarifas:

1) nustato reikalavimus reguliuojamoms vandenilio įmonėms teikti paslaugas tarifais, pagrįstais sąnaudomis, įskaitant protingumo kriterijų atitinkančią investicijų grąžą, ir turi teisę pareikalausti, kad vandenilio įmonės įrodytų tarifų pagrindimą sąnaudomis. Taryba turi teisę nustatyti privalomą protingumo kriterijų atitinkantį terminą šioms sąnaudoms pagrįsti. Jeigu per šį terminą asmuo neįrodo sąnaudų pagrįstumo, laikoma, kad asmens sąnaudos yra nepagrįstos;

2) nustato reikalavimus sąnaudų apskaitos sistemoms, metodams ir (arba) modeliams, skirtiems konkrečioms paslaugų rūšims teikti. Tokią apskaitos sistemą, metodą ir (arba) modelį Taryba privalo paskelbti viešai savo interneto svetainėje;

3) nustato sąnaudų padengimo ir skatinamojo reguliavimo mechanizmą, kuris turi skatinti vandenilio tinklo atsparumą, efektyvumą ir tvarumą;

4) užtikrina, kad vandenilio perdavimo, skirstymo sistemos ir saugojimo operatoriams būtų suteiktos tinkamos paskatos trumpalaikiu ir ilgalaikiu laikotarpiu didinti energijos vartojimo efektyvumą, mažinant administracinę naštą, skatinti rinkos integraciją ir tiekimo saugumą bei remti susijusius mokslinius tyrimus ir bandomuosius projektus. Siekdama didinti vandenilio vartojimo efektyvumą, nustatydamą vandenilio perdavimo, skirstymo ir vandenilio saugyklų paslaugų pajamų viršutines ribas ir vertindama paslaugų teikėjų pateiktus derinti tarifus, Taryba įvertina vandenilio perdavimo tinklo, skirstymo tinklo ir saugojimo operatorių veiklos sąnaudų sumažėjimą dėl efektyvumo priemonių diegimo, įskaitant sutaupymą dėl vandenilio perdavimo, skirstymo ar vandenilio saugyklų paslaugų teikimo ar investicijų į tinklus sąnaudų sumažėjimo bei optimalaus vandenilio tinklo eksploatavimo;

5) numato būtinas ir į vandenilio rinkos paklausos didėjimą, vandenilio tinklo fizinės ir kibernetinės saugos didinimą orientuotas investicijas, užtikrinančias saugią, atsparią, patikimą, efektyvią ir tvarią vandenilio įmonės veiklą bei vandenilio rinkos plėtrą;

6) parengia, konsultuojasi ir tvirtina skaidrias ir aiškias finansinio kompensavimo mechanizmo, išlaidų paskirstymo per tam tikrą laikotarpį ir priskirtojo mokesčio ir finansinio pervedimo apskaičiavimo metodikas pagal Reglamento [\(ES\) 2024/1789](#) 5 straipsnio 4 dalį bei atsižvelgia į šių mechanizmų taikymą, nustatydamą pajamų viršutines ribas ir derindama naudojimosi vandenilio tinklais tarifas.

4. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų reguliuojamų paslaugų pajamų viršutinės ribos nustatomos penkerių metų reguliavimo periodui. Reguluojamų paslaugų pajamų viršutinės ribos Tarybos sprendimu kartą per metus, ar esant pagrįstam prašymui, ir dažniau, gali būti koreguojamos pasikeitus infliacijos lygiui, mokesčiams, vandenilio įmonių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams, vandenilio įmonėms atlikus su Taryba suderintas investicijas, taikant finansinio kompensavimo mechanizmą ir išlaidų paskirstymo per tam tikrą laikotarpį mechanizmą, priskirtojo mokesčio ir finansinio pervedimo mechanizmą, nepasiekus nustatytos reguliuojamų paslaugų pajamų viršutinės ribos arba ją viršijus, vandenilio įmonėms nukrypus nuo Tarybos tvirtinamose reguliuojamų paslaugų pajamų viršutinių ribų skaičiavimo metodikose ir (ar) pagal išlaidų paskirstymo per tam tikrą laikotarpį mechanizmą nustatytų rodiklių ar esant kitoms pagrįstoms aplinkybėms. Vandenilio įmonių reguliuojamų paslaugų pajamų viršutinės ribos reguliavimo periodas gali būti keičiamas motyvuotu Tarybos sprendimu. Tarybos sprendimas dėl vandenilio įmonių reguliuojamų paslaugų pajamų

viršutinės ribos reguliavimo periodo pratęsimo turi būti priimtas ne vėliau kaip prieš 4 mėnesius iki reguliavimo periodo pabaigos. Tarybos sprendimas dėl reguliavimo periodo pakeitimo pradedamas taikyti ne anksčiau kaip pasibaigus ankstesniajam reguliavimo periodui.

5. Konkrečius naudojimosi vandenilio perdavimo, skirstymo tinklais ir vandenilio saugyklomis paslaugų tarifus, neviršijančius Tarybos nustatytų pajamų viršutinių ribų, kiekvienais metais nustato vandenilio įmonės. Konkretūs naudojimosi vandenilio perdavimo, skirstymo ir vandenilio saugyklomis tarifai gali būti nustatomi du kartus per metus. Taryba, patikrinusi ir nustačiusi, kad tarifai apskaičiuoti nesilaikant Tarybos tvirtinamų tarifų apskaičiavimo metodikų ir nustatytų pajamų viršutinių ribų ir kad jie diskriminuoja vartotojus ir (ar) yra klaidingi, vandenilio įmonėms pateikia nurodymus dėl konkrečių tarifų perskaičiavimo. Vandenilio įmonės tarifus privalo pakoreguoti ne ilgiau nei per 10 darbo dienų nuo Tarybos nurodymų gavimo. Jeigu vandenilio įmonės nevykdo Tarybos nurodymo, Taryba ne ilgiau nei per 30 kalendorinių dienų vienašališkai nustato konkrečius tarifus.

6. Naudojimosi vandenilio perdavimo ir skirstymo tinklais tarifai nustatomi, neatsižvelgiant į vandenilio transportavimo atstumą. Vartotojams ir vandenilio sistemos naudotojams naudojimosi vandenilio skirstymo tinklais tarifai nustatomi, atsižvelgiant į tai, koks vandenilio kiekis yra tiekiamas į vandenilio pristatymo vietą per vieną metų laikotarpį ir į taikomo išlaidų paskirstymo per tam tikrą laikotarpį mechanizmo modelį. Naudojimosi vandenilio perdavimo ir skirstymo tinklais tarifai nustatomi ir gali būti diferencijuojami pagal vandenilio kiekį ir (arba) vandenilio tinklo pajėgumus. Vandenilio kiekio ir vandenilio tinklo pajėgumų diferencijavimo principai nustatomi Tarybos tvirtinamose tarifų apskaičiavimo metodikose. Siekiant išvengti kryžminio subsidijavimo tarp vartotojų grupių, reguliuojami tarifai ir jų diferencijavimo taisyklės skelbiamos viešai vandenilio perdavimo tinklo, skirstymo tinklo ir saugojimo operatorių interneto svetainėse, o jų nustatymo principai privalo būti pagrįsti, objektyvūs, skaidrūs ir nediskriminuojantys.

7. Vandenilio perdavimo tinklo, skirstymo tinklo ir saugyklų operatoriai viešai savo interneto svetainėse skelbia šio straipsnio 5 dalyje nurodytus Tarybos suderintus tarifus.

8. Vandenilio tinklo operatoriaus pagrįstu prašymu, Taryba gali vandenilio tinklo išlaidas paskirstyti per laikotarpį, taikant naudojimosi vandenilio tinklu tarifus pagal Tarybos tvirtinamą išlaidų paskirstymo per tam tikrą laikotarpį metodiką, siekiant užtikrinti, kad būsimi vandenilio tinklo naudotojai tinkamai prisidėtų prie pradinių vandenilio tinklo įrengimo išlaidų. Taryba, priimdama sprendimą dėl vandenilio tinklo išlaidų paskirstymo per tam tikrą laikotarpį, taip pat įvertina finansavimo užtikrinimo priemonių, numatytų šio straipsnio 9 dalyje, reikalingumą. Taryba, rengdama išlaidų paskirstymo per tam tikrą laikotarpį metodiką, atsižvelgia į Reglamento [\(ES\) 2024/1789](#) 5 straipsnio 6 dalyje nurodytą Agentūros rekomendaciją dėl išlaidų paskirstymo per tam tikrą laikotarpį ir į pagal Reglamento [\(ES\) 2024/1789](#) 72 straipsnio 1 dalies g punktą priimtus vandenilio tinklo kodeksus. Taryba išlaidų paskirstymo per tam tikrą laikotarpį metodikoje numato vandenilio tinklo elementus ir atitinkamas sąnaudas, kurios gali būti įtrauktos į išlaidų paskirstymą per tam tikrą laikotarpį, bei jo taikymo trukmę, kuri gali būti koreguojama Tarybos šiame straipsnyje nurodytoje metodikoje numatytu periodiškumu.

9. Vandenilio tinklo infrastruktūros įrengimo ir vandenilio tinklo operatoriaus išlaidų, kai yra taikomas išlaidų paskirstymo per tam tikrą laikotarpį mechanizmas, taip kaip numatyta šio straipsnio 8 dalyje ir Reglamento [\(ES\) 2024/1789](#) 5 straipsnio 3 dalyje, finansavimui, teisės aktų nustatyta tvarka gali būti taikomos finansavimo užtikrinimo priemonės (valstybės garantija, laidavimas, turto įkeitimas ir kitos priemonės). Sprendimas suteikti valstybės garantiją dėl paskolos vandenilio tinklo

infrastruktūros įrengimo ir vandenilio tinklo operatoriaus išlaidoms finansuoti priimamas Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatyme nustatyta tvarka.

10. Taryba įvertina šio straipsnio 9 dalyje numatytas vandenilio tinklo išlaidų paskirstymo per tam tikrą laikotarpį finansavimo užtikrinimo priemonės ir įtraukia tiesiogiai bei netiesiogiai su šiomis sąnaudomis susijusias pagrįstas vandenilio tinklo operatoriaus sąnaudas į vandenilio perdavimo ar skirstymo paslaugų tarifus, pagal Tarybos tvirtinamą išlaidų paskirstymo per tam tikrą laikotarpį metodiką.

11. Vandenilio įmonės, vykdydamos Tarybos joms nustatytą šio straipsnio 3 dalies 2 punkte nurodytą reikalavimą, privalo Tarybos patvirtintomis sąlygomis, tvarka ir terminais parengti sąnaudų apskaitos sistemą, jos aprašymą pateikti Tarybai ir laikytis šios sąnaudų apskaitos sistemos. Sąnaudų apskaitos sistema ir jos skelbimo būdas turi atitikti Tarybos nustatytas sąnaudų apskaitos taisykles.

12. Iki vandenilio perdavimo ar skirstymo tinklo eksploatavimo pradžios ir iki vandenilio perdavimo ar skirstymo tinklo operatoriaus licencijos išdavimo datos patirtos pagrįstos vandenilio perdavimo ar skirstymo tinklo vystymo išlaidos, kai ši investicija ir su ja susijusios sąnaudos teisės aktų nustatyta tvarka yra suderintos su Taryba, laikomos pagrįstomis vandenilio perdavimo ar skirstymo tinklo operatoriaus sąnaudomis ir turtu, kurios Tarybos nustatyta tvarka įtraukiamos į vandenilio perdavimo ar skirstymo tinklo operatoriaus reguliuojamo turto bazę, reguliuojamas sąnaudas ir (ar) priskirtąjį mokestį finansiniam pervedimui, ir (ar) kompensuojamos kitomis priemonėmis, vadovaujantis šio įstatymo ir Reglamento [\(ES\) 2024/1789](#) 5 straipsnio nuostatomis.

13. Nusprendus netaikyti naudojimosi vandenilio perdavimo tinklais tarifų vandenilio perdavimo tinklų sujungimo taškuose tarp valstybių narių pagal Reglamento [\(ES\) 2024/1789](#) 7 straipsnio 8 dalį ir šio įstatymo 12 straipsnyje nustatyta tvarka, vandenilio perdavimo tinklo operatorius parengia finansinio kompensavimo sistemos tarpvalstybinės vandenilio infrastruktūros finansavimui užtikrinti tvarką. Rengdamas šią tvarką, vandenilio perdavimo tinklo operatorius vykdo išsamių konsultacijų procesą, kuriame dalyvauja visi atitinkami rinkos dalyviai ir kiti suinteresuoti asmenys.

14. Vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus pateikta vandenilio perdavimo tinklų operatorių finansinio kompensavimo tvarka turi būti suderinta su Taryba.

15. Taryba, nustatydama vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus pajamų viršutinės ribas, įvertina mokamas ar gaunamas sumas pagal finansinio kompensavimo tvarką ir įtraukia šias gautinas ir mokėtinas sumas į vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus pajamų viršutinės ribas.

16. Vandenilio terminalų, įskaitant vandenilio saugyklų, kurios yra terminalo dalis ir skirtos laikinam vandenilio saugojimui, reikalingam pasinaudoti vandenilio terminalo paslaugomis, paslaugų kainos nėra reguliuojamos, tačiau Taryba vykdo naudojimosi vandenilio terminalais sąlygų ir jų poveikio vandenilio rinkai stebėseną ir esant pagrįstoms aplinkybėms imasi veiksmų, reikalingų konkurencijai užtikrinti.

14 straipsnis. Apskaitos ir reguliuojamo turto bazės atskyrimas

1. Siekdamas išvengti diskriminavimo, kryžminio subsidijavimo ir konkurencijos iškraipymo, vandenilio įmonės, vykdančios vandenilio terminalų, vandenilio saugojimo saugyklose ir vandenilio transportavimo veiklas, tvarkydamos savo vidaus apskaitą, privalo atskirai tvarkyti vandenilio terminalų, vandenilio saugojimo saugyklose ir vandenilio transportavimo veiklos apskaitą, taip kaip ji turėtų būti tvarkoma, jeigu šių rūšių veikla verstųsi atskiros įmonės su joms priskirtu turtu, taip pat turi atskirai tvarkyti ir su vandenilio veikla nesusijusių veiklos rūšių apskaitą.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos vandenilio įmonės, kurių Energetikos įstatymo 16 straipsnio 8 dalis neįpareigoja skelbti metinių finansinių ataskaitų interneto svetainėse, pasibaigus kiekvieniems finansiniams metams per 5 mėnesius praėjusių finansinių metų metines finansines ataskaitas ir auditoriaus išvadas, kai jos privalomos pagal Lietuvos Respublikos įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo reikalavimus, paskelbia savo interneto svetainėje. Jeigu šios vandenilio įmonės dėl techninių priežasčių negali paskelbti praėjusių finansinių metų metinių finansinių ataskaitų ir auditoriaus išvadų savo interneto svetainėse ar jų neturi, tuomet jos apie tai raštu informuoja Tarybą ir praėjusių finansinių metų metines finansines ataskaitas ir auditoriaus išvadas, kai jos privalomos pagal teisės aktų reikalavimus, teikia Tarybai, kuri paskelbia jas savo interneto svetainėje.

3. Valstybės institucijos, įstatymų nustatyta tvarka atlikdamos joms pavestas įmonių veiklos priežiūros funkcijas, turi teisę susipažinti su šio straipsnio 1 dalyje nurodytų vandenilio įmonių apskaitos dokumentais, tačiau privalo užtikrinti vandenilio įmonių pateiktą neskelbtinos komercinės informacijos konfidencialumą.

4. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos vandenilio įmonės metinėse finansinėse ataskaitose turi atskleisti sandorius, sudarytus su susijusiomis įmonėmis, pagal apskaitos standartus.

5. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos vandenilio įmonės, neatsižvelgiant į jų nuosavybės struktūrą ar teisinę formą, metines finansines ataskaitas parengia ir šias ataskaitas pateikia auditui ir viešai paskelbia pagal Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatyme nustatytą tvarką.

6. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų vandenilio įmonių infrastruktūros turtas įtraukiamas į atitinkamą apskaitą ir atskiras vandenilio veikloje naudojamo reguliuojamo turto bazes. Apskaitoje nurodomos pajamos, gautos naudojantis vandenilio perdavimo, skirstymo arba vandenilio tinklo nuosavybės teisėmis. Tvarkant vidaus apskaitą, sudaromas kiekvienos veiklos rūšies balansas ir pelno (nuostolių) ataskaita. Apskaitos atskyrimo auditas atliekamas vadovaujantis Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymu ir apie tokį auditą pranešama Tarybai.

7. Šio straipsnio 5 dalyje nurodyto audito metu siekiama nustatyti, ar laikomasi šio straipsnio 1 dalyje nurodytos pareigos – atskirai tvarkyti vandenilio terminalų, vandenilio saugojimo saugyklose ir vandenilio transportavimo veiklos apskaitą. Nedarant poveikio Reglamento [\(ES\) 2024/1789](#) 5 straipsniui, vandenilio tinklo naudotojų kryžminis subsidijavimas nevykdomas.

8. Tvarkydamos vidaus apskaitą, šio straipsnio 1 dalyje nurodytos vandenilio įmonės nustato turto ir įsipareigojimų, išlaidų ir pajamų paskirstymo bei nusidėvėjimo taisykles, nepažeisdamos taikytinų nacionalinių apskaitos taisyklių, tarp jų Tarybos tvirtinamo apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo, ir kurių jos laikosi tvarkydamos šio straipsnio 6 dalyje nurodytą atskirą apskaitą. Apie šioje dalyje minimų vandenilio įmonių taisyklių pakeitimus pranešama Tarybai, juos tinkamai pagrindžiant.

15 straipsnis. Teisė susipažinti su finansinėmis ataskaitomis

1. Valstybės institucijos, tarp jų Taryba ir kitos kompetentingos institucijos, tiek sprendžiant ginčus, tiek vykdant funkcijas, numatytas Energetikos ir šiame įstatymuose, turi teisę susipažinti su vandenilio sektoriuje veikiančių įmonių finansinėmis ataskaitomis ir kitais dokumentais, jei tai būtina jų įstatymuose nustatytoms funkcijoms vykdyti.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos institucijos užtikrina gautos neskelbtinos komercinės informacijos konfidencialumą. Tokia informacija gali būti atskleidžiama tik tiek, kiek tai būtina siekiant užtikrinti institucijų veiklos teisėtumą ir efektyvumą.

16 straipsnis. Žemės naudojimas vandenilio infrastruktūrai

1. Kai vandenilio perdavimo ar skirstymo tinklą ar jo dalį arba kitą įrenginį, reikalingą vandeniliui perduoti ar skirstyti, būtina statyti ar įrengti žemėje ar žemės sklype, kurie vandenilio perdavimo ar skirstymo tinklo operatoriui nuosavybės teise nepriklauso ir nėra jo valdomi kitais teisėtais pagrindais, vandenilio perdavimo ir skirstymo tinklo operatorius turi teisę tokius tinklus (jų dalis) ar įrenginius statyti ar įrengti tik gavęs valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimą arba žemės sklype nustačius servitutą ar sudarius kitą žemės sklypo naudojimo sutartį Civilinio kodekso ir Žemės įstatymo nustatyta tvarka.

2. Nuostoliai, kuriuos žemės savininkas, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinis patiria dėl vandenilio perdavimo ir (ar) skirstymo tinklams reikalingų servitutų nustatymo, taip pat nuostoliai, kuriuos žemės savininkas, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinis ar kitas žemės naudotojas patiria dėl asmenų veiklos įrengiant, vykdamą plėtrą, eksploatuojant, prižiūrint vandenilio perdavimo ir (ar) skirstymo tinklus, atlyginami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Nuostoliai, patiriami dėl vandenilio perdavimo ir (ar) vandenilio skirstymo tinklams nustatytose apsaugos zonose ir vietovės klasių teritorijose taikomų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, atlyginami vienkartinė kompensacija, kuri apskaičiuojama ir išmokama pagal Vyriausybės patvirtintą Kompensacijos dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytose teritorijose, nustatytose tenkinant viešąjį interesą, apskaičiavimo ir išmokėjimo metodiką.

4. Kai toje pačioje teritorijoje nuostoliai patiriami tiek dėl servituto nustatymo, tiek dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo, mokama kompensacija už servituto nustatymą, o jeigu dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo patiriamų nuostolių dydis, apskaičiuojamas šio straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka, viršija kompensacijos už servituto nustatymą dydį, papildomai atlyginamas šių dydžių skirtumas. Tais atvejais, kai toje pačioje teritorijoje nuostoliai dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo ar servitutų nustatymo buvo atlyginti, kompensacija dėl naujai taikomų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo ar servituto nustatymo mažinama anksčiau atlygintų nuostolių dalimi.

5. Vandenilio perdavimo ir vandenilio skirstymo tinklų apsaugai nustatomos apsaugos zonos ir vietovės klasių teritorijos, kurių dydis ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos nustatomos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.

6. Esamoms gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo sistemoms bei susijusiai infrastruktūrai taikomas servitutų, specialiųjų žemės naudojimo sąlygų apsaugos zonose ir magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijose bei kitų žemės naudojimo teisių ir apribojimų teisinis režimas tiek, kiek jis neprieštaruja vandenilio tinklams taikomiems teisės aktų reikalavimams, *mutatis mutandis* taikomas ir vandenilio perdavimo ir skirstymo tinklams bei susijusiai infrastruktūrai, kai jie įrengiami toje pačioje vietoje ar anksčiau nurodytų teritorijų ribose išmontuojant jau esamas gamtinių dujų perdavimo ar skirstymo sistemas arba jas pritaikant vandeniliui transportuoti, nedidinant esamiems tinklams nustatytų žemės naudojimo apribojimų apimties (jos ribų ir (ar) taikomų apribojimų pobūdžio). Vandenilio perdavimo ir skirstymo tinklų bei susijusios infrastruktūros apsaugai skirtos teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, gali būti nustatomos esamų gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo sistemų apsaugos zonose ir magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijose, kai neviršijama jau nustatyta žemės naudojimo teisių apimtis ir pobūdis. Tokiais atvejais žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas neprivalomas, o žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio dėl servituto nustatymo ar specialiųjų žemės naudojimo

sąlygų taikymo patirti nuostoliai atlyginami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka tiek, kiek jie nebuvo atlyginti taikant gamtinių dujų perdavimo ar skirstymo sistemoms bei susijusiai infrastruktūrai nustatytus žemės naudojimo ribojimus.

17 straipsnis. Vandenilio įmonių, vartotojų ir vandenilio sistemos naudotojų santykiai

1. Vandenilio įmonių santykiai su vartotojais ir vandenilio sistemos naudotojais grindžiami sutartimis. Viešosiomis sutartimis laikomos vandenilio transportavimo paslaugų sutartys, sudaromos tarp vandenilio įmonių ir sistemos naudotojų, bei vandenilio tiekimo sutartys, sudaromos tarp vandenilio įmonių ir buitinių vartotojų. Bendrosios tokių sutarčių sąlygos turi būti aiškiai ir suprantamai apibrėžtos, jose neturi būti kliūčių, trukdančių vartotojui ir vandenilio sistemos naudotojui naudotis savo teisėmis. Vandenilio įmonėms draudžiama taikyti vartotojams ir vandenilio sistemos naudotojams nesąžiningus ar klaidinančius pardavimo metodus.

2. Vandenilio tiekėjų sutartyse su vartotojais ir vandenilio sistemos naudotojais nurodoma: vandenilio įmonės pavadinimas, adresas, kodas, vandenilio kilmė, vandenilio kiekis, kokybė, kaina, tiekimo, transportavimo tvarka, vandenilio tiekimo, perdavimo, skirstymo ribojimo ar nutraukimo sąlygos, informacijos apie vandenilio, teikiamų paslaugų kainas pateikimo tvarka, paslaugų teikimo sąlygos, šalių įsipareigojimai, atsakomybė, atsiskaitymo tvarka, sutarties terminas, pakeitimo ir nutraukimo sąlygos, ginčų nagrinėjimo tvarka.

3. Nebuitiniai vartotojai, kurių vartotojo sistema yra prijungta prie vandenilio tinklų, privalo sudaryti vandenilio transportavimo paslaugos teikimo sutartį su vandenilio tinklų operatoriais ir laiku atsiskaityti už vandenilio transportavimą vandenilio tinklais. Nebuitinis vartotojas, sudaręs vandenilio tiekimo sutartį su vandenilio tiekėju, gali susitarti, kad vandenilio tiekėjas vartotojo vardu užtikrina pareigas, susijusias su vandenilio transportavimo paslaugos teikimu, įskaitant pajėgumų užsakymą ir balansavimą.

4. Vandenilio tiekėjas, kuris tiekia vandenilį buitiniam vartotojui, privalo sudaryti vandenilio transportavimo paslaugos teikimo sutartį su vandenilio tinklų operatoriais ir laiku atsiskaityti už vandenilio transportavimą vandenilio tinklais. Tokiu atveju vandenilio tiekėjo ir vandenilio tinklų operatoriaus sudaromoje vandenilio transportavimo paslaugos teikimo sutartyje nustatoma keitimosi informacija tarp šalių tvarka. Pareigas, susijusias su vandenilio transportavimo paslaugos teikimu, įskaitant pajėgumų užsakymą ir balansavimą, vandenilio tiekimo buitiniam vartotojui atveju užtikrina vandenilio tiekėjas.

5. Vandenilio įmonė, raštu įspėjusi vartotoją ir (ar) vandenilio sistemos naudotoją, ne vėliau kaip prieš 5 kalendorines dienas, turi teisę nutraukti vandenilio perdavimą, skirstymą, saugojimą ar tiekimą, esant bent vienai iš šių aplinkybių, kai:

1) vartotojas ir (ar) vandenilio sistemos naudotojas, nepaisydamas gauto rašytinio vandenilio įmonės įspėjimo, savo veiksmais ar neveikimu kelia trikdžius ir neigiamai veikia vandenilio kokybę;

2) būtina atlikti vandenilio sistemos techninę priežiūrą, rekonstravimą, remontą ar vartotojų vandenilio sistemų prijungimo prie vandenilio sistemos darbus, išskyrus darbus, nurodytus šio straipsnio 6 dalyje. Gavusi vartotojo ir (ar) vandenilio sistemos naudotojo sutikimą, šiame punkte nurodytais atvejais vandenilio įmonė turi teisę taikyti trumpesnę įspėjimo terminą. Vartotojo ir (ar) vandenilio sistemos naudotojo sutikimas pateikiamas vienu iš šių būdų: elektroninių ryšių priemonėmis, paštu, pasirašant vandenilio įmonės patalpose ar darbų atlikimo vietoje arba per įgaliotą atstovą;

3) vartotojas nesutinka įleisti vandenilio perdavimo tinklo ar skirstymo tinklo operatoriaus į vartotojo teritoriją ir (ar) patalpas įrengti, prižiūrėti arba pakeisti vandenilio apskaitos prietaisų ar fiksuoti jų rodmenis;

4) vartotojas ir (ar) vandenilio sistemos naudotojas nėra laiku ir tinkamai atsiskaitęs už suteiktas vandenilio tiekimo, perdavimo, skirstymo ar saugojimo paslaugas sutartyje su vandenilio įmone nustatyta tvarka.

6. Kai dėl vandenilio apskaitos prietaisų įrengimo, keitimo, išmontavimo ar kitų vandenilio apskaitos prietaisų techninės priežiūros darbų, būtina ne ilgiau kaip vienai valandai buitiniams vartotojams nutraukti vandenilio perdavimą, skirstymą ar tiekimą, vandenilio įmonė turi teisę nutraukti vandenilio perdavimą, skirstymą ar tiekimą, raštu arba trumpąja žinute (SMS) apie tai įspėjusi buitinius vartotojus ne vėliau kaip prieš valandą, ir nurodyti darbų atlikimo datą ir trukmę.

7. Vandenilio įmonė visais atvejais apie per artimiausias 10 kalendorinių dienų numatomus atlikti šio straipsnio 6 dalyje nurodytus darbus raštu arba elektroninių ryšių priemonėmis informuoja buitinius vartotojus.

8. Vandenilio įmonė turi teisę nutraukti vandenilio perdavimą, skirstymą, saugojimą ar tiekimą tiems vartotojams ir vandenilio sistemos naudotojams, kurie po rašytinio įspėjimo gavimo neapmokėjo sąskaitų už suvartotą vandenilį arba jų transportavimą, saugojimą ir su tuo susijusias paslaugas: buitiniai vartotojai – per 15 dienų nuo rašytinio įspėjimo gavimo, o visi kiti vartotojai ir vandenilio sistemos naudotojai – per 10 dienų nuo rašytinio įspėjimo gavimo.

9. Draudžiama perduoti, skirstyti, saugoti, tiekti ir vartoti vandenilį be atitinkamos sutarties su vandenilio sistemos operatoriumi ar vandenilio tiekėju, arba nesilaikant atitinkamos sutarties sąlygų.

10. Vandenilio tinklų operatoriai turi teisę reikalauti prievolių įvykdymo užtikrinimo iš nebutinių vartotojų ir vandenilio tinklo naudotojų.

11. Vartotojas ar vandenilio sistemos naudotojas, neteisėtai vartojantis, transportuojantis, saugojantis vandenilį, privalo atlyginti vandenilio įmonei padarytus nuostolius (žalą).

12. Vartotojai ir vandenilio sistemos naudotojai, kurie yra sudarę sutartis su vandenilio perdavimo ir (ar) skirstymo tinklo, saugyklos operatoriais, privalo laiku atsiskaityti už vandenilio transportavimo ar saugojimo paslaugas. Vandenilio sistemos naudotojai, pažeidę su vandenilio perdavimo ir (ar) skirstymo tinklo, saugyklos operatoriumi sudarytą sutartį dėl atsiskaitymo už vandenilio sistemos naudotojui suteiktas vandenilio perdavimo arba skirstymo, saugojimo paslaugas, privalo vandenilio perdavimo arba skirstymo tinklo ar saugyklos operatoriaus reikalavimu pateikti visų savo prievolių, kurios atsiranda iš su vandenilio perdavimo arba skirstymo tinklo ar saugyklos operatoriumi sudarytų sutarčių, tinkamo įvykdymo užtikrinimą. Nepateikus reikalaujamo prievolių įvykdymo užtikrinimo vandenilio perdavimo arba skirstymo tinklo ar saugyklos operatoriaus nustatytu terminu, toks nepateikimas laikomas esminiu sutarties pažeidimu, suteikiančiu vandenilio perdavimo, skirstymo tinklo ar saugyklos operatoriui teisę taikyti sutartyje ir teisės aktuose nustatytas sankcijas, įskaitant teisę sustabdyti paslaugų teikimą ir (ar) vienašališkai nutraukti atitinkamą sutartį.

13. Vandenilio tinklo naudotojai yra atsakingi vandenilio perdavimo tinklo operatoriui už pristatomų į vandenilio perdavimo tinklą ir paimamų iš vandenilio perdavimo tinklo vandenilio kiekio subalansavimą pagal vandenilio tinklo operatoriaus parengtas ir su Taryba suderintas balansavimo taisykles, kurios turi būti objektyvios, skaidrios ir nediskriminacinės. Už jų sukeltą vandenilio kiekio disbalansą vandenilio tinklo naudotojai apmoka balansavimo paslaugų sąnaudas vandenilio perdavimo tinklo operatoriui.

18 straipsnis. Vandenilio sistemų įrengimo, eksploatavimo, naudojimo ir techninės saugos reguliavimas. Techninių taisyklių rengimas ir skelbimas

1. Siekiant užtikrinti vandenilio sistemų, vandenilio gamyklų ir jų technologinių priklausinių, vandenilio vartotojų ir jų technologinių priklausinių suderinamumą ir tiekimo saugumą:

1) vandenilio perdavimo tinklo operatorius parengia ir teikia Tarybai tvirtinti ir teisės aktų nustatyta tvarka skelbia objektyvias, skaidrias ir nediskriminacines technines taisykles, nustatančias vandenilio perdavimo tinklo įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, efektyvaus naudojimo ir kitus su tuo susijusius reikalavimus;

2) vandenilio skirstymo tinklo, terminalų ir (ar) saugyklų operatoriai pagal kompetenciją ir Tarybos tvirtinamus reikalavimus parengia ir teisės aktų nustatyta tvarka skelbia objektyvias, skaidrias ir nediskriminacines technines taisykles, nustatančias atitinkamų vandenilio sistemų eksploatavimo, techninės saugos, efektyvaus naudojimo ir kitus su tuo susijusius reikalavimus;

3) Taryba kartu su potencialiais vandenilio skirstymo tinklo, terminalų ir saugyklų operatoriais parengia ir teisės aktų nustatyta tvarka skelbia objektyvias, skaidrias ir nediskriminacines technines taisykles, nustatančias vandenilio skirstymo tinklo, terminalų ir saugyklų įrengimo reikalavimus.

2. Taryba ir vandenilio sistemų operatoriai rengdami ir priimdami šio įstatymo pirmoje dalyje nurodytas taisykles, vadovaujasi šio įstatymo 3 straipsnyje nustatytais vandenilio sektoriaus veiklos reguliavimo bendraisiais principais ir šiais principais:

1) vandenilio sistemų naudotojų ir vartotojų nediskriminavimo;

2) protingumo, teisingumo, sąžiningumo, objektyvumo ir sąnaudų pagrįstumo;

3) naujiems vartotojams skirtų investicijų efektyvumo, atsipirkimo laikotarpio ir šių investicijų pagrįstumo įvertinimo;

4) vandenilio sistemos naudotojų ir vartotojų diferencijavimo;

5) galimybės panaudoti vandenilio įmonių sistemas naujų vartotojų sistemoms prijungti įvertinimo;

6) vandenilio sistemos naudotojų įrenginiams veikti reikalingų investicijų poreikio įvertinimo;

7) pažangiųjų vandenilio tinklų technologijų plėtros;

8) energijos vartojimo efektyvumo;

9) vandenilio infrastruktūros plėtros, orientuotos į vandenilio tinklų pajėgumų ateities poreikį.

3. Vandenilio gamyklos, vandenilio saugyklos, vandenilio laikymo įrenginio, vandenilio tinklų, vandenilio terminalo operatoriai, vandenilio degalinės ir vandenilio įrenginių savininkai yra atsakingi už tinkamos saugiai naudoti pagal paskirtį įrangos įsigijimą iš įrangos tiekėjų ar gamintojų bei įrangos techninės saugos užtikrinimą ir eksploatavimą pagal įrangos tiekėjo arba gamintojo nurodytus reikalavimus.

4. Draudžiama eksploatuoti vandenilio statinį ir (ar) jame arba prie jo sumontuotus vandenilio įrenginius neatlikus visų vandenilio statinio statybos užbaigimo procedūrų.

19 straipsnis. Duomenų saugojimas ir informacijos teikimas

1. Vandenilio tiekėjai ir vandenilio gamintojai, turintys leidimą vykdyti šią veiklą, privalo laikytis šiame straipsnyje nustatytų įpareigojimų.

2. Vandenilio tiekėjai privalo:

1) 5 metus nuo sandorio sudarymo saugoti ir prireikus pateikti Tarybai ir Konkurencijos tarybai visų su didmeniniais vartotojais, vandenilio saugojimo, terminalų ir vandenilio tinklo operatoriais

sudarytų sandorių duomenis apie šių sandorių trukmę, pristatymo ir apmokėjimo taisykles, kieki, vykdymo datas ir terminus, sandorių vertę, didmeninių vartotojų nustatymo priemonės;

2) Tarybos reikalavimu pateikti visą informaciją apie neįvykdytas vandenilio tiekimo sutartis ir vandenilio rinkos finansinėmis išvestinėmis priemonėmis susijusius sandorius.

3. Vandenilio gamintojai, turintys leidimą vykdyti šią veiklą, privalo:

1) teikti Tarybai informaciją apie gamybos pajėgumus, faktinę vandenilio gamybos apimtį, naudojamą technologijas, energijos šaltinius ir, jei taikoma, žaliojo vandenilio sertifikatus ar kilmės garantijas;

2) saugoti ir Tarybos reikalavimu pateikti informaciją apie gamybos sutrikimus ar sustabdymus, galinčius turėti reikšmingos įtakos rinkos tiekimui;

3) Tarybos prašymu pateikti gamybos ir tiekimo balansus, reikalingus rinkos priežiūrai ir konkurencingumo užtikrinimui.

4. Pareigos dėl informacijos saugojimo ir teikimo taikomos tik tokia apimtimi, kuri nėra nustatyta Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatyme.

5. Taryba, neatskleisdama informacijos, kuri laikoma komercine (gamybine) ar profesine paslaptimi, apie atskirus rinkos dalyvius ar atskirus sandorius, nuolat viešai Tarybos interneto svetainėje skelbia informaciją, užtikrinančią vandenilio rinkos konkurencingumą ir priežiūrą. Ši dalis netaikoma informacijai apie finansines priemones, kurioms taikomos Finansinių priemonių rinkų įstatymo nuostatos.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

LICENCIJOS IR LEIDIMAI VANDENILIO SEKTORIUJE

20 straipsnis. Licencijuojama veikla vandenilio sektoriuje, licencijuojamos veiklos sąlygos ir bendrieji principai

1. Vandenilio sektoriuje licencijuojama ši veikla, kuriai vykdyti išduodama atitinkamos veiklos licencija:

- 1) vandenilio perdavimo;
- 2) vandenilio skirstymo;
- 3) vandenilio saugyklos operatoriaus;
- 4) vandenilio terminalo operatoriaus;
- 5) biržos operatoriaus.

2. Asmeniui, siekiančiam verstis bent dviem iš šio straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose numatytų veiklų, išduodama jungtinio operatoriaus licencija. Tokiu atveju, asmuo privalo atitikti kiekvienos licencijuojamos veiklos sąlygas ir reikalavimus, nustatytus šiame straipsnyje. Jeigu asmuo, gavęs licenciją vienai šio straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose numatyta veiklai, po to siekia gauti licenciją ir kitai šio straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose numatyta veiklai, vietoje anksčiau išduotos licencijos, išduodama jungtinė licencija, o jeigu asmuo, turintis jungtinę licenciją dviem ar daugiau veiklų, tęsia tik vieną veiklą, o kitas veiklas nutraukia arba neatitinka kitoms veikloms nustatytų sąlygų, licencija keičiama į vienai veiklai vykdyti skirtą licenciją.

3. Asmenims, siekiantiems verstis vandenilio licencijuojama veikla, licencijos išduodamos vadovaujantis veiklos saugumo, patikimumo ir nediskriminavimo principais. Vandenilio perdavimo ir skirstymo veiklos licencijose nurodoma teritorija, kurioje asmenys turi išskirtines licencijoje nurodytos veiklos vykdymo teises ir pareigas.

4. Asmuo, siekiantis gauti licenciją (toliau – pareiškėjas) veiklai, nurodytai šio straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose, vykdyti, turi atitikti visus toliau nurodytus technologinių, finansinių ir vadybinių pajėgumų ir nacionalinio saugumo kriterijus:

1) pareiškėjui nėra pradėtų bankroto, nemokumo, reorganizavimo ir (ar) likvidavimo procedūrų;
 2) pareiškėjas neturi mokestinių nepriemokų ir (ar) pradelstų įsipareigojimų valstybės biudžetui, savivaldybių biudžetams ir (ar) fondams, kurių mokesčius administruoja Valstybinė mokesčių inspekcija, tai pat Valstybinio socialinio draudimo fondui ir (ar) muitinei, kurių bendra suma viršija 10 000 Eur (dešimt tūkstančių eurų). Jeigu šių mokestinių nepriemokų ir (ar) pradelstų įsipareigojimų mokėjimas yra atidėtas ar išdėstytas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl jų vyksta ginčas nagrinėjamoje institucijoje, laikoma, kad pareiškėjas mokestinių nepriemokų neturi;

3) pareiškėjo finansinis pajėgumas atitinka Tarybos nustatytus finansinio pajėgumo rodiklius, kurie yra vertinami pagal Tarybos nustatytą metodiką, atsižvelgiant į jo dvejų paskutinių ataskaitinių finansinių metų (arba nuo įregistravimo dienos, jeigu vykdė veiklą trumpiau negu dvejus finansinius metus) balanso ir pelno (nuostolių) ataskaitų duomenis, o jeigu pareiškėjas nevykdė veiklos - pagal planuojamos vykdyti licencijuojamos veiklos verslo plane, kuriame nurodoma planuojama veikla, nurodytus preliminarinius planuojamų teikti paslaugų įkainius, finansinių srautų prognozę ir kitą informaciją, leidžiančią įvertinti pareiškėjo galimybes vykdyti licencijuojamą veiklą;

4) turi rizikų valdymo planą;

5) turi darbuotojų vandenilio infrastruktūros eksploatavimui ir techninei priežiūrai bei saugai užtikrinti, įskaitant vandenilio infrastruktūros valdymą, avarijų prevenciją ir avarinių situacijų likvidavimą arba yra sudaręs sutartis dėl paslaugų, būtinų licencijuojamai veiklai vykdyti;

6) reguliuojamos veiklos teritorijoje nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdo infrastruktūrą, reikalingą atitinkamai licencijuojamai veiklai vykdyti;

7) turi Tarybos išduotą energetikos įrenginių techninės būklės patikrinimo pažymą, įrodančią pareiškėjo licencijuojamoje veikloje numatomų naudoti energetikos įrenginių tinkamumą juos naudoti pagal paskirtį;

8) Energetikos įstatymo nustatyta tvarka turi Tarybos išduotą energetikos įrenginių eksploatavimo atestatą, patvirtinantį pareiškėjo tinkamą pasirengimą eksploatuoti energetikos įrenginius, arba yra sudaręs ilgalaikę sutartį, galiojančią ilgiau nei 1 metus, dėl energetikos įrenginių eksploatavimo ir priežiūros su įmone, turinčia tokį atestatą arba atitinkančią kitus Energetikos įstatyme nustatytus reikalavimus, suteikiančius teisę eksploatuoti energetikos įrenginius;

9) atitinka nacionalinio saugumo interesus. Patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nustatytais kriterijais ir tvarka.

5. Vandenilio perdavimo veiklos licenciją išduodama asmeniui, kuris atitinka šio straipsnio 4 dalyje nustatytas sąlygas ir – vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus atveju – asmuo yra paskirtas vandenilio perdavimo tinklo operatoriumi ir dėl jo Taryba yra priėmusi teigiamą sprendimą dėl asmens sertifikavimo šio įstatymo 27 straipsnyje nustatyta tvarka, o vandenilio saugyklos, vandenilio terminalo ir vandenilio skirstymo tinklo operatorių atveju – asmuo yra paskirtas vadovaujantis atitinkamai šio įstatymo 28 ar 29 straipsniu.

6. Asmuo, siekiantis gauti licenciją veiklai, nurodytai šio straipsnio 1 dalies 5 punkte, vykdyti, turi atitikti visus toliau nurodytus technologinių, finansinių ir vadybinių pajėgumų ir nacionalinio saugumo kriterijus:

1) pareiškėjui nėra pradėtų bankroto, nemokumo, reorganizavimo ir (ar) likvidavimo procedūrų;
 2) pareiškėjas neturi mokestinių nepriemokų ir (ar) pradelstų įsipareigojimų valstybės biudžetui, savivaldybių biudžetams ir (ar) fondams, kurių mokesčius administruoja Valstybinė mokesčių inspekcija, taip pat Valstybinio socialinio draudimo fondui ir (ar) įsipareigojimų muitinei, kurių bendra suma viršija 10 000 Eur (dešimt tūkstančių eurų). Jeigu dėl šių mokestinių nepriemokų ir (ar) pradelstų įsipareigojimų mokėjimas yra atidėtas ar išdėstytas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl jų vyksta ginčas nagrinėjamoje institucijoje, laikoma, kad pareiškėjas mokestinių nepriemokų neturi;

3) pareiškėjas atitinka minimalius įstatinio kapitalo reikalavimus, nustatytus Akcinių bendrovių įstatyme;

4) pareiškėjo finansinis pajėgumas atitinka Tarybos nustatytus finansinio pajėgumo rodiklius, kurie yra vertinami pagal Tarybos nustatytą metodiką, atsižvelgiant į jo dvejų paskutinių ataskaitinių finansinių metų (arba nuo įregistravimo dienos, jeigu pareiškėjas vykdė veiklą trumpiau negu dvejus finansinius metus) balanso ir pelno (nuostolių) ataskaitų duomenis, o jeigu veikla nebuvo vykdoma – pagal pareiškėjo pateiktame planuojamos vykdyti licencijuojamos veiklos verslo plane, kuriame pateikiamas planuojamų paslaugų pobūdis, nurodytus teikiamų paslaugų įkainius, finansinius srautus ir kitą informaciją, kuri leidžia įsitikinti asmens finansinėmis galimybėmis vykdyti licencijuojamą veiklą;

5) turi vidaus kontrolės ir rizikų valdymo planą;

6) turi ir nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdo technines priemones ir programinę įrangą, kurių reikia biržos veiklai organizuoti ir licencijuojamai veiklai vykdyti;

7) turi ir nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdo technines, informacines, technologines apsaugos užtikrinimo priemones ir patalpas licencijuojamai veiklai vykdyti;

8) turi ir nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdo ryšio priemones, kurių reikia pranešimams iš biržos dalyvių gauti ir jiems siųsti;

9) turi darbuotojų arba yra sudaręs sutartis dėl paslaugų, būtinų licencijuojamai veiklai vykdyti;

10) pareiškėjas atitinka nacionalinio saugumo interesus. Patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams atliekama vadovaujantis Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nustatytais kriterijais ir tvarka.

7. Asmenys, kurie verčiasi viena ar daugiau šio straipsnio 1 dalyje nurodytų licencijuojamos veiklos rūšimi, neturi teisės įgalioti kitų asmenų verstis licencijoje nurodyta veikla ir privalo laikytis šių bendrųjų veiklos sąlygų:

1) Licencijavimo taisyklėse nustatyta tvarka teikti kompetentingoms valstybės institucijoms ir įstaigoms informaciją, reikalingą įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytoms pareigoms atlikti;

2) užtikrinti vienodas ir nediskriminacines sąlygas visiems vartotojams, vandenilio sistemos naudotojams ir kitiems rinkos dalyviams;

3) informuoti ir konsultuoti vartotojus ir vandenilio sistemos naudotojus teisės aktų nustatyta tvarka;

4) užtikrinti, kad būtų atliekamos kitos šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytos pareigos ir būtų laikomasi vandenilio sektoriuje vykdomai veiklai keliamų reikalavimų.

8. Taryba savo nustatyta tvarka teikia informaciją Europos Komisijai apie atsisakymo išduoti vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus licenciją priežastis.

9. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos veiklos licencijas išduoda (arba atsisako išduoti, arba priima sprendimą neišduoti), sustabdo jų galiojimą, panaikina galiojimo sustabdymą, panaikina licencijų galiojimą, keičia, tikslina ir licencijuojamą veiklą prižiūri Taryba.

10. Taryba panaikina išduotą licenciją asmeniui, jei paaiškėja, kad licencijuojamos veiklos metu toks asmuo tapo neatitinkančiu šio straipsnio 4 ir 6 dalyse nustatyto reikalavimo dėl atitikimo nacionalinio saugumo interesams.

11. Šiame straipsnyje nustatyti reikalavimai ir teisinis reguliavimas netaikomi biržos operatoriaus veiklą vykdančiam ūkio subjektui, turinčiam kitoje valstybėje narėje išduotą licenciją, suteikiančią teisę verstis biržos operatoriaus veikla. Biržos operatoriaus veiklą kitoje valstybėje narėje vykdančias ūkio subjektas, ketinantis vykdyti biržos operatoriaus veiklą Lietuvos Respublikoje, apie tai privalo raštu informuoti Tarybą ne vėliau kaip prieš 2 mėnesius iki biržos operatoriaus veiklos vykdymo Lietuvos Respublikoje pradžios ir pateikti Tarybai dokumentą, pagrindžiantį teisę verstis biržos operatoriaus veikla kitoje valstybėje narėje. Apie ketinimą nutraukti biržos operatoriaus veiklą biržos operatorius privalo raštu informuoti Tarybą ne vėliau kaip prieš 6 mėnesius iki numatomo biržos operatoriaus veiklos nutraukimo. Taryba savo interneto svetainėje skelbia informaciją apie biržos operatoriaus veiklą Lietuvos Respublikoje vykdančius ūkio subjektus. Tuo atveju, kai pagal šią dalį skelbiami fizinio asmens duomenys, skelbiami šie duomenys (jeigu jie nurodyti licencijoje): vardas ir pavardė, duomenys apie licenciją suteiktą teisę (įskaitant teritoriją, kurioje gali būti vykdoma veikla), veiklos vykdymo vietos adresas, licencijos numeris, išdavimo data, licencijos galiojimo pabaigos data (jeigu licencijos galiojimas terminuotas), licencijos galiojimo būseną (licencija galioja ar licencijos galiojimas yra sustabdytas). Šie asmens duomenys skelbiami, kol licencija netenka galios arba panaikinamas licencijos galiojimas, siekiant suteikti viešą informaciją apie biržos operatoriaus licenciją turinčius asmenis.

21 straipsnis. Leidimais reguliuojama veikla vandenilio sektoriuje, leidimais reguliuojamos veiklos sąlygos ir bendrieji principai

1. Leidimai išduodami šiai veiklai vandenilio sektoriuje:

1) vandenilio gamybai;

2) vandenilio laikymui vandenilio laikymo įrenginyje, išskyrus, kai jis yra dalis vandenilio gamyklos, kuriai išduodamas leidimas pagal šio straipsnio 1 dalies 1 punktą, arba kai jis yra dalis vandenilio degalinės, kurioje vykdyti vandenilio prekybos veiklą išduodamas leidimas pagal šio straipsnio 1 dalies 4 punktą;

3) vykdyti vandenilio tiekimo veiklą (išskyrus prekybą biržoje);

4) vykdyti vandenilio prekybos veiklą degalinėse;

5) vykdyti veiklą geografiškai ribotame vandenilio tinkle.

2. Leidimai yra išduodami Leidimų išdavimo taisyklėse nustatyta tvarka.

3. Leidimus, nurodytus šio straipsnio 1 dalyje, išduoda, sustabdo jų galiojimą, panaikina galiojimo sustabdymą, panaikina leidimų galiojimą, keičia, tikslina ir leidimais reguliuojamą veiklą prižiūri Taryba.

4. Veiklos vandenilio sektoriuje leidimai išduodami neterminuotam laikui.

5. Leidimai, nurodyti šio straipsnio 1 dalies 1, 2, 4 ir 5 punktuose išduodami šio įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis asmeniui, atitinkančiam visus toliau nurodytus kriterijus:

1) asmeniui nėra pradėta bankroto, nemokumo, restruktūrizavimo ir (ar) likvidavimo procedūra, o fiziniam asmeniui nėra pradėta fizinio asmens bankroto procedūra;

2) asmuo neturi mokestinių nepriemokų ir (ar) pradelstų įsipareigojimų valstybės biudžetui, savivaldybių biudžetams ir (ar) fondams, į kuriuos mokamus mokesčius administruoja Valstybinė mokesčių inspekcija, ir (ar) Valstybinio socialinio draudimo fondui ir (ar) įsipareigojimų muitinei, kurių bendra suma viršija 10 000 Eur (dešimt tūkstančių eurų). Jeigu dėl šių mokestinių nepriemokų ir (ar) pradelstų įsipareigojimų mokėjimas yra atidėtas arba išdėstytas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka, arba dėl jų vyksta ginčas ginčus nagrinėjančioje institucijoje, laikoma, kad asmuo mokestinių nepriemokų neturi;

3) yra pateikta planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo išvada, kad poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas, ar sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai, kai jis yra privalomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu;

4) turi darbuotojus arba yra sudaręs sutartis dėl paslaugų, būtinų leidimais reguliuojamai veiklai vykdyti;

5) pareiškėjas atitinka nacionalinio saugumo interesus. Patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams atliekama vadovaujantis Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nustatytais kriterijais ir tvarka.

6. Leidimas vykdyti vandenilio tiekimo veiklą (išskyrus prekybą biržoje) išduodamas šio įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis asmeniui, kuris atitinka visus šiuos reikalavimus:

1) asmeniui nėra pradėta bankroto, nemokumo, restruktūrizavimo ir (ar) likvidavimo procedūra, o fiziniam asmeniui nėra pradėta fizinio asmens bankroto procedūra;

2) asmuo neturi mokestinių nepriemokų ir (ar) pradelstų įsipareigojimų valstybės biudžetui, savivaldybių biudžetams ir (ar) fondams, į kuriuos mokamus mokesčius administruoja Valstybinė mokesčių inspekcija, ir (ar) Valstybinio socialinio draudimo fondui ir (ar) įsipareigojimų muitinei, kurių bendra suma viršija 10 000 Eur (dešimt tūkstančių eurų). Jeigu dėl šių mokestinių nepriemokų ir (ar) pradelstų įsipareigojimų mokėjimas yra atidėtas arba išdėstytas dalimis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl jų vyksta ginčas ginčus nagrinėjančioje institucijoje, laikoma, kad asmuo mokestinių nepriemokų neturi;

3) turi darbuotojus ar yra sudaręs sutartis su trečiaisiais asmenimis dėl paslaugų leidimais reguliuojamai veiklai vykdyti;

4) turi programinę ir techninę įrangą ar yra sudaręs sutartis su trečiaisiais asmenimis tiekimo veiklai vykdyti;

5) pareiškėjas atitinka nacionalinio saugumo interesus. Patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams atliekama vadovaujantis Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nustatytais kriterijais ir tvarka.

7. Asmenys, kurie vykdo šio straipsnio 1 dalyje nurodytą veiklą, neturi teisės įgalioti kitų asmenų vykdyti leidime nurodytą veiklą ir privalo laikytis šių bendrųjų veiklos sąlygų:

1) efektyviai ir ekonomiškai vykdyti leidimais reguliuojamą veiklą, užtikrinti vandenilio tiekimo patikimumą, kokybę, vartotojų apsaugą ir aplinkosaugos reikalavimus, nediskriminuoti vartotojų, kitų vandenilio įmonių ir vandenilio sistemų naudotojų, laikytis sąžiningos konkurencijos, veiklos viešumo ir informavimo principų;

2) Leidimų išdavimo taisyklėse nustatyta tvarka teikti Tarybai ir Energetikos ministerijai informaciją, reikalingą įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytoms pareigoms vykdyti;

3) užtikrinti, kad būtų laikomasi kitų šiame ir kituose įstatymuose nustatytų pareigų, leidimais reguliuojamos veiklos sąlygų ir reikalavimų;

4) laikytis Europos Sąjungos teisės ir nacionalinės teisės reikalavimų ir principų bei šiame įstatyme nustatytų įpareigojimų.

8. Taryba panaikina išduotą leidimą asmeniui, jei paaiškėja, kad licencijuojamos veiklos metu toks asmuo tapo neatitinkančiu šio straipsnio 5 ir 6 dalyse nustatyto reikalavimo dėl atitikimo nacionalinio saugumo interesams.

22 straipsnis. Veiklos vandenilio sektoriuje licencijų išdavimo procedūros

1. Asmuo, siekiantis įgyti veiklos vandenilio sektoriuje licenciją, Licencijavimo taisyklėse nustatyta tvarka pateikia Tarybai prašymą ir šiose taisyklėse nurodytus dokumentus.

2. Licencija (išskyrus licenciją vandenilio perdavimo veiklai) išduodama arba rašytinis motyvuotas atsisakymas išduoti licenciją pateikiamas pareiškėjui ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo Licencijavimo taisyklėse nustatyta tvarka pateikto prašymo bei visų reikalingų ir tinkamai įformintų dokumentų gavimo dienos. Vandenilio perdavimo veiklai licencija išduodama, arba rašytinis, motyvuotas atsisakymas išduoti tokią licenciją pateikiamas asmeniui, siekiančiam įgyti licenciją, ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo Licencijavimo taisyklėse nustatyta tvarka pateikto prašymo bei visų reikalingų ir tinkamai įformintų dokumentų gavimo dienos, tačiau licencijos išdavimo terminas gali būti stabdomas jeigu Taryba, gavusi paraišką ir visus reikalingus bei tinkamai įformintus dokumentus bei, esant šio įstatymo 27 straipsnio 3 dalyje nustatytoms aplinkybėms, nusprendžia, kad turi būti pakartotinai atlikta sertifikavimo procedūra, kuri gali trukti ne ilgiau kaip 250 darbo dienų, šis iki 250 darbo dienų terminas neturi būti ilgesnis, nei reikalinga šio įstatymo 27 straipsnio 4 dalyje nustatytoms sertifikavimo procedūroms atlikti. Licencijos išdavimo procedūra tęsiama iš karto po to, kai Taryba priima sprendimą dėl asmens sertifikavimo. Licencija išduodama elektroniniu būdu. Taryba, išdavusi licenciją, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo licencijos išdavimo (sprendimo priėmimo) dienos privalo informuoti pareiškėją apie priimtą teigiamą sprendimą.

3. Jeigu Tarybai pateikti ne visi vandenilio veiklos licencijai išduoti reikalingi dokumentai arba pateikti duomenys yra neteisingi, taip pat, jeigu jų nepakanka nustatyti, ar dokumentai atitinka nustatytus reikalavimus, Taryba ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo išduoti licenciją registravimo Taryboje dienos išsiunčia pareiškėjui išsamų pranešimą, jame aiškiai nurodydama visus trūkstamus dokumentus ir (ar) tikslintinas aplinkybes. Asmuo, siekiantis įgyti veiklos vandenilio sektoriuje licenciją, Tarybos pranešime nurodytus trūkstamus dokumentus ir (ar) informaciją pateikia ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo pranešimo gavimo dienos. Asmens motyvuotu prašymu šis terminas gali būti vieną kartą pratęstas iki 30 darbo dienų. Taryba per 5 darbo dienas nuo papildomų dokumentų ir (ar) informacijos gavimo, raštu patvirtina jų pakankamumą arba aiškiai nurodo likusius trūkumus ir nustato jų pašalinimo terminą.

4. Šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyti terminai netaikomi, kai vyksta pareiškėjų teisiniai ginčai su trečiaisiais asmenimis dėl licencijuojamos veiklos sąlygų ar yra kitų priežasčių, pateisinamų svarbiais visuomenės interesais ar nustatytų kituose įstatymuose, ir pareiškėjas apie tai yra informuotas Licencijavimo taisyklėse nustatyta tvarka. Šiuo atveju licencija išduodama arba rašytinis motyvuotas atsisakymas išduoti licenciją pareiškėjui pateikiamas ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų, pasibaigus atitinkamo teismo ginčo nagrinėjimui (priėmus įsiteisėjusį teismo sprendimą) ar nelikus kitų priežasčių, dėl kurių buvo atidėtas sprendimo dėl licencijos išdavimo priėmimas.

5. Taryba atsisako išduoti licencijas, nurodytas 20 straipsnio 1 dalyje, esant šiems pagrindams:

1) kai asmuo, siekiantis įgyti veiklos vandenilio sektoriuje licenciją, neatitinka šio įstatymo 20 straipsnyje nurodytų reikalavimų licencijai gauti;

2) kai šio straipsnio 3 dalyje nustatytu terminu asmuo, siekiantis įgyti veiklos vandenilio sektoriuje licenciją, nepateikia bent vieno iš Licencijavimo taisyklėse nurodyto dokumento arba pateikti duomenys yra neteisingi arba yra pateikti neišsamūs duomenys;

3) kai fizinis asmuo, siekiantis įgyti veiklos vandenilio sektoriuje licenciją, yra valstybės, kuri pagal nacionalinio saugumo strategiją pripažinta keliančia grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui ir nacionalinio saugumo interesams, pilietis arba nuolat gyvenantis tokioje valstybėje asmuo, arba juridinis asmuo, siekiantis įgyti veiklos vandenilio sektoriuje licenciją, yra registruotas tokioje valstybėje.

6. Už licencijuojamos veiklos sąlygų ir reikalavimų pažeidimus asmenys, turintys atitinkamos veiklos licencijas, įspėjami apie galimą licencijų galiojimo sustabdymą ar panaikinimą Energetikos įstatymo 21 straipsnyje nustatyta tvarka ir sąlygomis. Licencijos galiojimas sustabdomas, galiojimo sustabdymas panaikinamas, licencijos galiojimas panaikinamas, taip pat licencija keičiama Energetikos įstatymo 21 straipsnyje nustatyta tvarka ir sąlygomis.

7. Vandenilio įmonė, numatanti nutraukti licencijuojamą veiklą, privalo ne vėliau kaip prieš 6 mėnesius iki numatomo veiklos nutraukimo apie tai informuoti Tarybą. Tuo atveju, kai pranešime nurodomas kitas asmuo, kuris ketina pasibaigus pranešime nurodytam terminui vykdyti licencijuojamą biržos operatoriaus, vandenilio perdavimo, skirstymo, vandenilio saugyklos operatoriaus, vandenilio terminalo operatoriaus veiklą ir atitinka šiai veiklai keliamus reikalavimus, nustatytus šiame įstatyme, ir pranešime nurodomas asmuo Tarybai pateikia įvertinti tokią atitiktį pagrindžiančius dokumentus, pranešimo apie veiklos nutraukimą terminas derinamas Tarybos, pranešimą teikiančio asmens ir licencijuojamą veiklą ketinančio vykdyti asmens sutarimu.

8. Sprendimas dėl licencijos galiojimo sustabdymo ar panaikinimo įsigalioja nuo Tarybos sprendimo priėmimo dienos. Apie priimtą sprendimą Taryba privalo paskelbti viešai savo interneto svetainėje. Tuo atveju, kai pagal šią dalį skelbiami fizinio asmens duomenys, skelbiami šie duomenys (jeigu jie nurodyti licencijoje): vardas ir pavardė, duomenys apie licenciją suteiktą teisę (įskaitant teritoriją, kurioje gali būti vykdoma veikla), veiklos vykdymo vietos adresas, licencijos numeris, išdavimo data, licencijos galiojimo pabaigos data (jeigu licencijos galiojimas terminuotas), licencijos galiojimo būseną (licencija galioja ar licencijos galiojimas yra sustabdytas). Šie asmens duomenys skelbiami, kol licencija netenka galios arba panaikinamas licencijos galiojimas arba kai priimamas sprendimas dėl licencijos panaikinimo – 1 mėnesį po tokio sprendimo priėmimo, siekiant suteikti viešą informaciją apie asmenis, kuriems išduotų licencijų galiojimas yra sustabdytas arba kuriems išduotos licencijos panaikintos.

9. Siekiant užtikrinti vandenilio sistemos darbo saugumą, vartotojų aprūpinimo vandeniliu patikimumą ir viešųjų interesų vandenilio sektoriuje apsaugą, licencijuojamą veiklą vykdančio asmens veiklos patikrinimai gali būti atliekami ir įstatymų nustatytos poveikio priemonės už licencijuojamos veiklos sąlygų pažeidimus gali būti taikomos jau pirmaisiais atitinkamos veiklos vandenilio rinkoje vykdymo metais. Taryba ir (ar) kitos valstybės ar savivaldybių institucijos pagal kompetenciją užtikrina nuolatinę licencijuojamos veiklos vandenilio rinkoje priežiūrą, vadovaudamosi teisingumo, protingumo, sąžiningumo ir rinkos dalyvių nediskriminavimo principais.

10. Taryba savo interneto svetainėje skelbia informaciją apie išduotas licencijas, nurodytas 20 straipsnio 1 dalyje. Tuo atveju, kai pagal šią dalį skelbiami fizinio asmens duomenys, skelbiami šie duomenys (jeigu jie nurodyti licencijoje): vardas ir pavardė, duomenys apie licenciją suteiktą teisę (įskaitant teritoriją, kurioje gali būti vykdoma veikla), veiklos vykdymo vietos adresas, licencijos numeris, išdavimo data, licencijos galiojimo pabaigos data (jeigu licencijos galiojimas terminuotas),

licencijos galiojimo būseną (licencija galioja ar licencijos galiojimas yra sustabdytas). Šie asmens duomenys skelbiami, kol licencija netenka galios arba panaikinamas licencijos galiojimas, siekiant suteikti viešą informaciją apie licenciją turinčius asmenis.

11. Asmenys, gavę šio įstatymo 20 straipsnio 1 dalyje numatytas licencijas, išskyrus subjektus, nurodytus šio įstatymo 20 straipsnio 11 dalyje, privalo teikti informaciją Tarybai pagal Tarybos tvirtinamas informacijos teikimo taisykles.

23 straipsnis. Veiklos vandenilio sektoriuje leidimų išdavimo procedūros

1. Asmuo, siekiantis įgyti veiklos vandenilio sektoriuje leidimą, Leidimų išdavimo taisyklėse nustatyta tvarka pateikia Tarybai prašymą ir šiose taisyklėse nurodytus dokumentus.

2. Leidimas išduodamas arba rašytinis motyvuotas atsisakymas išduoti leidimą pateikiamas pareiškėjui ne vėliau kaip per 30 dienų nuo Leidimų išdavimo taisyklėse nustatyta tvarka pateikto prašymo bei visų reikalingų ir tinkamai įformintų dokumentų gavimo dienos.

3. Jeigu pateikti ne visi Leidimų išdavimo taisyklėse nurodyti leidimams išduoti reikalingi dokumentai arba pateikti duomenys yra neteisingi ar nepakankami, Taryba ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo registravimo dienos prašyme nurodytais kontaktiniais duomenimis praneša asmeniui, kad būtina pateikti trūkstamus dokumentus ar informaciją. Asmuo trūkstamus dokumentus ar informaciją pateikia ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo nurodyto pranešimo gavimo dienos. Asmens motyvuotu prašymu šis terminas gali būti vieną kartą pratęstas iki 30 darbo dienų. Taryba per 5 darbo dienas nuo papildomų dokumentų ir (ar) informacijos gavimo, raštu patvirtina jų pakankamumą arba aiškiai nurodo likusius trūkumus ir nustato jų pašalinimo terminą.

4. Taryba atsisako išduoti leidimus, nurodytus 21 straipsnio 1 dalyje, esant šiems pagrindams:

1) kai asmuo neatitinka šio įstatymo 21 straipsnyje nurodytų reikalavimų leidimui gauti;

2) kai asmuo, siekiantis leidimo, šio straipsnio 3 dalyje nustatytu terminu nepateikia visų privalomų dokumentų ir (ar) neištaiso kitų Tarybos nurodytų trūkumų;

3) kai fizinis asmuo, siekiantis įgyti leidimą, yra valstybės, kuri pagal nacionalinio saugumo strategiją pripažinta keliančia grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui ir nacionalinio saugumo interesams, pilietis arba nuolat gyvenantis tokioje valstybėje asmuo, arba juridinis asmuo, siekiantis įgyti veiklos vandenilio sektoriuje leidimą, yra registruotas tokioje valstybėje.

5. Už leidimus turinčių asmenų veiklos sąlygų ir reikalavimų pažeidimus, asmenys, turintys atitinkamos veiklos leidimus, įspėjami apie galimą leidimų galiojimo sustabdymą ar panaikinimą Energetikos įstatymo 21 straipsnyje nustatyta tvarka ir sąlygomis. Leidimo galiojimas sustabdomas, galiojimo sustabdymas panaikinamas, leidimo galiojimas panaikinamas, taip pat leidimas keičiamas Energetikos įstatymo 21 straipsnyje nustatyta tvarka ir sąlygomis.

6. Vandenilio įmonė, numatanti nutraukti leidimais reguliuojamą veiklą, privalo apie tai informuoti Tarybą ne vėliau kaip prieš 1 mėnesį iki numatomo veiklos nutraukimo, o vandenilio įmonė, tiekianti vandenilį vandenilio tinklais buitiniam vartotojui – prieš 6 mėnesius iki numatomo veiklos nutraukimo.

7. Sprendimas dėl leidimo galiojimo sustabdymo ar panaikinimo įsigalioja nuo Tarybos sprendimo priėmimo dienos.

24 straipsnis. Licencijų ir leidimų vandenilio gamyklai ir vandenilio sistemos infrastruktūrai įrengti ir eksploatuoti procedūrų trukmė

1. Kai asmenys, norintys vykdyti šio įstatymo 20 straipsnio 1 dalyje ir 21 straipsnio 1 dalyje išvardintas licencijomis ar leidimais reguliuojamas veiklas, šalia šio įstatymo 20 ir 21 straipsniuose nurodytų licencijų ar leidimų, turi gauti kitas licencijas, leidimus, koncesijas, sutikimus ar patvirtinimus vandenilio gamyklai ar vandenilio infrastruktūrai įrengti ir (ar) eksploatuoti, visų šių licencijų, leidimų, koncesijų, sutikimų ar patvirtinimų, išvardintų šio straipsnio 2 dalyje, gavimo procedūra negali trukti ilgiau kaip 24 mėnesius nuo prašymo pateikimo dienos. Esant pagrįstiems argumentams, 24 mėnesių terminas gali būti pratęstas ne daugiau kaip 12 mėnesių. Apskaičiuojant šią trukmę, nevertinama šių procesų trukmė:

1) laikas, kai yra statomi arba modernizuojami prijungimo prie energetikos tinklų įrenginiai ir energetikos tinklų stabilumui, patikimumui bei saugai užtikrinti skirta susijusi būtina energetikos tinklų infrastruktūra;

2) laikas, skirtas tinklų operatorių nustatyta tvarka atliekamiems administraciniais etapams, būtiesiems energetikos tinklų atnaujinimams atlikti, siekiant užtikrinti energetikos tinklų stabilumą, patikimumą ir saugą;

3) laikas, skirtas ieškiniams ir teisių gynimo priemonėms, kitoms procedūroms teisme ir alternatyviems ginčų sprendimo mechanizms, įskaitant skundų nagrinėjimo procedūras ir neteisminį ginčų sprendimą bei teisių gynimo priemones;

4) laikas nuo prašymo išduoti šio straipsnio 2 dalyje nurodytą dokumentą pateikimo dienos iki dienos, kai pateikiamas prašymas, atitinkantis teisės aktų, reglamentuojančių šio straipsnio 2 dalyje nurodytų dokumentų išdavimą, nuostatas.

2. Vandenilio gamyklos ir vandenilio sistemos infrastruktūros įrengimo ir eksploatavimo procedūra apima:

1) preliminarų prijungimo prie vandenilio tinklų sąlygų išdavimą (kai vandenilio gamykla ar vandenilio sistemos infrastruktūra prijungiama prie vandenilio tinklų);

2) prijungimo prie vandenilio tinklo sąlygų išdavimą (kai vandenilio gamykla ar vandenilio sistemos infrastruktūra prijungiama prie vandenilio tinklų);

3) atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo išvados ar sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, kai jis privalomas vadovaujantis Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu, priėmimą;

4) statybą leidžiančio dokumento išdavimą Statybos įstatymo nustatytais atvejais;

5) teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatymą Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka;

6) statybos užbaigimo dokumento ar kito patvirtinančio dokumento gavimą apie statybos darbų užbaigimo pabaigą Statybos įstatymo numatytais atvejais ir tvarka;

7) energetikos įrenginių įrengimo ir eksploatavimo veiklos atestato išdavimą Energetikos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka;

8) licencijos, nurodytos šio įstatymo 20 straipsnio 1 dalyje išdavimą, arba leidimo, nurodyto šio įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje, išdavimą.

PENKTASIS SKIRSNIS

VANDENILIO GAMYBOS, SAUGOJIMO IR VANDENILIO TERMINALŲ VEIKLA

25 straipsnis. Vandenilio gamintojų veiklos bendrieji kriterijai

1. Vandenilio gamintojai, kurių vandenilio įrenginiai yra prijungti prie vandenilio perdavimo ir (ar) skirstymo tinklų, eksploatuodami įrenginius, turi laikytis vandenilio perdavimo ir (ar) skirstymo tinklų operatoriaus nustatytų techninių ir kitų prijungimo prie vandenilio tinklo bei bendradarbiavimo sąlygų.

2. Vandenilio gamintojas, kurio vandenilio įrenginio galia viršija vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus nustatytą įrenginio galios ribą, apie planuojamą tokio įrenginio:

1) laikiną eksploatavimo sustabdymą privalo pranešti vandenilio perdavimo tinklo operatoriui ne vėliau kaip prieš 3 mėnesius;

2) visišką eksploatavimo nutraukimą privalo pranešti vandenilio perdavimo tinklo operatoriui ne vėliau kaip prieš 6 mėnesius.

3. Tokio įrenginio laikinas eksploatavimo sustabdymas ar visiškas eksploatavimo nutraukimas anksčiau šio straipsnio 2 dalyje nurodytų terminų yra galimas tik gavus vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus rašytinį sutikimą arba jeigu tokio įrenginio eksploatavimas nebūtų galimas dėl techninių priežasčių, kurių nebuvo galima numatyti iš anksto, arba jos yra susijusios su tokio įrenginio darbo išteklių pasibaigimu, arba dėl priežasčių, susijusių su teisės aktų reikalavimais. Prašymas dėl laikino šioje dalyje nurodyto vandenilio įrenginio eksploatavimo sustabdymo ar visiško eksploatavimo nutraukimo, anksčiau šio straipsnio 2 dalyje nurodytų terminų vandenilio perdavimo tinklo operatoriui turi būti pateiktas ne vėliau kaip prieš 2 mėnesius iki planuojamo tokio įrenginio laikino eksploatavimo sustabdymo arba visiško tokio įrenginio eksploatavimo nutraukimo.

4. Vandenilio perdavimo tinklo operatorius, gavęs vandenilio gamintojo prašymą laikinai sustabdyti arba visiškai nutraukti vandenilio gamyklos eksploatavimą anksčiau šio straipsnio 2 dalyje nustatytų pranešimo terminų, per 1 mėnesį nuo prašymo gavimo dienos įvertina tokio įrenginio laikino eksploatavimo sustabdymo ar visiško eksploatavimo nutraukimo įtaką vandenilio tiekimo saugumui ir patikimumui.

26 straipsnis. Veiklos, susijusios su vandenilio gamyba, saugojimu ir vandenilio terminalu, priežiūra

1. Taryba prižiūri, kaip vandenilio gamintojams, vandenilio saugyklų operatoriams, įskaitant vandenilio laikymo įrenginių operatorius, bei vandenilio terminalų operatoriams suteikiama teisė prijungti jų įrenginius prie vandenilio tinklo, ir kaip taikomos prijungimo įmokos.

2. Taryba prižiūri, kaip vandenilio gamintojai, tiekiantys vandenilį į vandenilio tinklą, laikosi šio įstatymo 25 straipsnyje nurodytų reikalavimų.

3. Vandenilio gamintojai, vandenilio saugyklų operatoriai, įskaitant vandenilio laikymo įrenginių operatorius, vandenilio terminalų operatoriai, gavę Tarybos, Energetikos ministerijos ar vandenilio tinklų operatoriaus reikalavimą, teikia su vykdoma vandenilio gamybos ir (ar) saugojimo, vandenilio terminalo veikla susijusią informaciją.

4. Vandenilio gamintojai, vandenilio saugyklų operatoriai, įskaitant vandenilio laikymo įrenginių operatorius, bei vandenilio terminalų operatoriai privalo reguliariai atlikti vandenilio nuotėkių aptikimo ir taisymo veiksmus pagal Tarybos patvirtintą tvarką. Informacija apie reikšmingus nuotėkius, galinčius turėti įtakos vandenilio tiekimo saugumui, aplinkai ar žmonių sveikatai, turi būti nedelsiant pateikiama Tarybai ir atitinkamam vandenilio tinklo operatoriui. Taryba turi teisę nustatyti pranešimo terminus, formas bei detalius ataskaitų teikimo reikalavimus.

5. Vandenilio gamintojai, vandenilio saugyklų operatoriai, įskaitant vandenilio laikymo įrenginių operatorius, bei vandenilio terminalų operatoriai privalo periodiškai pateikti Tarybai ataskaitą

apie atliktus vandenilio nuotėkių aptikimo ir taisymo veiksmus, nurodydami nustatytus ir pašalintus nuotėkius. Jei nuotėkių pašalinti neįmanoma, operatorius privalo kartu pateikti taisymo arba įrenginio pakeitimo programą. Taryba turi teisę nustatyti ataskaitų pateikimo tvarką, terminus, formas ir turinio reikalavimus.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

VANDENILIO TINKLŲ OPERATORIŲ, VANDENILIO SAUGYKLOS, VANDENILIO TERMINALO OPERATORIŲ PASKYRIMAS IR SERTIFIKAVIMAS

27 straipsnis. Vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus paskyrimas ir sertifikavimas

1. Vandenilio perdavimo tinklo operatoriumi paskiriama pagal Gamtinių dujų įstatymo nuostatas sertifikuota ir licencijuota gamtinių dujų perdavimo veiklą vykdanči įmonė, kurios atžvilgiu Taryba, taikydamą šio straipsnio 3–4 dalyse bei Reglamento [\(ES\) 2024/1789](#) 14 straipsnyje nustatytą vandenilio perdavimo tinklo operatoriumi taikomą sertifikavimo procedūrą, priėmė teigiamą sprendimą dėl asmens atitikimo šio įstatymo 39 straipsnio reikalavimams, ir kuri atitinka šio įstatymo 40 straipsnyje nustatytus reikalavimus. Apie vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus paskyrimą Taryba praneša Europos Komisijai.

2. Sertifikuotos įmonės Tarybai praneša apie visus planuojamus sandorius, kuriuos Tarybai gali reikėti iš naujo įvertinti, siekiant nustatyti, ar jos atitinka vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus nepriklausomumo ir veiklos rūšių atskyrimo reikalavimus, taip pat kitas aplinkybes, dėl kurių gali reikėti iš naujo įvertinti, ar jos atitinka šio įstatymo 39 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

3. Taryba prižiūri, ar sertifikuotos įmonės laikosi šio įstatymo 39 straipsnio reikalavimų. Vykdydama šią funkciją, Taryba pradeda sertifikavimo procedūrą, siekiant užtikrinti tokią atitiktį:

1) gavusi sertifikuotos įmonės pranešimą pagal šio straipsnio 2 dalį;

2) savo iniciatyva, jeigu sužino, kad dėl numatyto teisių pakeitimo, atliktų investicijų ar poveikio sertifikuotai įmonei arba vandenilio perdavimo tinklo savininkams gali būti pažeistas šio įstatymo 39 straipsnis, arba jeigu turi pagrindo manyti, jog toks pažeidimas jau galėjo būti padarytas;

3) gavusi pagrįstą Europos Komisijos prašymą.

4. Taryba sprendimą dėl vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus sertifikavimo ir paskyrimo priima vadovaudamasi šia tvarka:

1) Taryba sprendimą dėl vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus sertifikavimo ir paskyrimo priima per 100 darbo dienų laikotarpį nuo visų pateiktų dokumentų, reikalingų sertifikavimui ir paskyrimui, gavimo dienos. Jei pasibaigus nustatytam laikotarpiui Taryba nepriima sprendimo, laikoma, kad yra priimtas teigiamas sprendimas dėl vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus sertifikavimo ir paskyrimo (toliau – numanomas sprendimas);

2) Taryba apie priimtą oficialų ar numanomą sprendimą informuoja Europos Komisiją, kartu pateikdama visą svarbią su šiuo sprendimu susijusią informaciją;

3) Tarybos sprendimas dėl vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus sertifikavimo ir paskyrimo įsigalioja tuomet, kai Taryba, atsižvelgusi į Europos Komisijos nuomonę, pateiktą Europos Komijai išnagrinėjus Tarybos pranešimą dėl vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus sertifikavimo Reglamento [\(ES\) 2024/1789](#) 14 straipsnyje nustatyta tvarka, priima galutinį sprendimą. Europos Komisijai nepateikus nuomonės dėl vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus sertifikavimo per Reglamento [\(ES\) 2024/1789](#) 14 straipsnio 1 dalyje nurodytus terminus, laikoma, kad ji neprieštarauja

Tarybos sprendimui. Taryba priima galutinį sprendimą dėl vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus sertifikavimo ir paskyrimo per 50 darbo dienų nuo Europos Komisijos nuomonės gavimo dienos;

4) Tarybos sprendimas ir Europos Komisijos nuomonė, jei ji buvo pateikta, skelbiami kartu.

5. Taryba turi teisę vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus ir įmonių, atliekančių kurią nors iš vandenilio gamybos ar vandenilio tiekimo funkcijų, prašyti pateikti visą informaciją, kuri reikalinga šiame straipsnyje nustatytoms jos užduotims atlikti.

6. Taryba užtikrina vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus ar kitų asmenų pateiktos informacijos, laikomos komercine (gamybine) ar profesine paslaptimi, konfidencialumą.

28 straipsnis. Vandenilio saugyklų ir vandenilio terminalo operatorių paskyrimas

1. Vandenilio terminalo operatoriumi paskiriama įmonė, nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdanti vandenilio terminalo infrastruktūrą ir atitinkanti šio įstatymo 20 straipsnyje nustatytus reikalavimus, išduodant jai vandenilio terminalo operatoriaus licenciją.

2. Vandenilio saugyklos operatoriumi paskiriama įmonė, kuri nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdo vandenilio saugyklą ir atitinkanti šio įstatymo 20 ir 42 straipsniuose nustatytus reikalavimus, išduodant jai vandenilio saugyklos operatoriaus veiklos licenciją.

29 straipsnis. Vandenilio skirstymo tinklo operatoriaus paskyrimas

1. Vandenilio skirstymo tinklo operatorius paskiriamas Tarybos organizuojamos atviros, skaidrios ir nediskriminacinės procedūros būdu, kurios organizavimo tvarka ir sąlygos nustatomos Licencijavimo taisyklėse, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka.

2. Vandenilio skirstymo tinklo operatoriumi gali būti paskiriamas Lietuvos Respublikoje įsteigtas juridinis asmuo arba kitos valstybės narės juridinis asmuo ar kitos organizacijos padalinys, įsteigtas Lietuvos Respublikoje, ir atitinkantis šio įstatymo 20 ir 41 straipsniuose nustatytus reikalavimus, išduodant jam vandenilio skirstymo veiklos licenciją.

3. Tais atvejais, kai atliekamas gamtinių dujų skirstymo sistemos paskirties keitimas į vandenilio skirstymo tinklą, vandenilio skirstymo tinklo operatorius paskiriamas Gamtinių dujų įstatymo nustatyta tvarka.

SEPTINTASIS SKIRSNIS VANDENILIO TINKLAMS TAIKOMOS TAISYKLĖS

30 straipsnis. Vandenilio tinklo, saugyklos ir terminalo operatorių užduotys

1. Vandenilio tinklo, saugyklos ir terminalo operatorius:

1) yra atsakingas už saugų ir patikimą vandenilio transportavimo ar saugojimo infrastruktūros įrengimą, eksploatavimą, priežiūrą ir plėtrą, atsižvelgiant į aplinką, įskaitant jos paskirties keitimą, bendradarbiauja su sujungtų ir kaimyninių vandenilio tinklų operatoriais, kad būtų įvertintos vandenilio gamybos ir naudojimo vietos, atsižvelgiant į šio įstatymo 36 straipsnio 1 dalyje nurodytus dešimties metų tinklų plėtros planus;

2) užtikrina tokį ilgalaikį vandenilio sistemos planavimą, kuris įvertintų ilgalaikę vandenilio transportavimo ir laikymo paklausą, nurodytą šio įstatymo 36 straipsnio 1 dalyje nurodytuose dešimties metų tinklų plėtros planuose;

3) įgyvendina tinkamas priemones, kurių reikia operatoriaus pareigoms vykdyti;

4) pateikia kitų tinklų arba sistemų, su kuriomis sujungta jo sistema, operatoriams informaciją apie vandenilio kokybę, kad būtų užtikrinamas saugus ir efektyvus jungtinės sistemos eksploatavimas, užtikrinama koordinuota jos plėtra ir sąveikumas;

5) nediskriminuoja vandenilio sistemos naudotojų ar sistemos naudotojų kategorijų, įskaitant ir savo susijusių įmonių naudai;

6) teikia vandenilio sistemos naudotojams informaciją, kuri yra reikalinga, kad būtų užtikrinta teisė naudotis vandenilio infrastruktūra;

7) privalo imtis visų pagrįstų priemonių, kad vykdant veiklą būtų užkirstas kelias vandenilio nuotėkiui, o vandenilio nuotėkio kiekis būtų kuo labiau sumažintas, ir reguliariai atlieka visų atitinkamų komponentų, už kuriuos atsako operatorius, vandenilio nuotėkių aptikimo ir remonto poreikio tyrimą;

8) pateikia Tarybai jos nustatytu periodiškumu vandenilio nuotėkių aptikimo ataskaitą ir, Tarybos prašymu, pateikia remonto arba įrangos pakeitimo programą, taip pat, kasmet viešai savo interneto svetainėje skelbia statistinę informaciją apie vandenilio nuotėkių aptikimą ir remonto poreikį;

9) derina su Taryba investicijas reguliuojamai veiklai naudojamam turtui Tarybos nustatyta tvarka;

10) užtikrina vandenilio perdavimo ir skirstymo veiklos nepriklausomumą nuo kitų veiklos rūšių vandenilio sektoriuje šiame įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis;

11) rengia ir teikia Tarybai reguliuojamosios veiklos ataskaitas, užtikrina, kad būtų atlikta reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikra ir reguliavimo apskaitos sistemos patikra, vadovaujantis Energetikos įstatymo 16¹ straipsnio nuostatomis, ir kiekvienais metais licencijos turėtojo interneto svetainėje Tarybos nustatyta tvarka skelbia apibendrintus duomenis apie reguliuojamos veiklos sąnaudas.

12) atlieka ir kitas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas funkcijas.

2. Vandenilio perdavimo tinklo operatorius yra atsakingas, kad būtų užtikrintas pakankamas tarpvalstybinis vandenilio perdavimo infrastruktūros pajėgumas Europos Sąjungos vandenilio infrastruktūrai integruoti, kad patenkintų visą ekonomiškai pagrįstą ir techniškai įmanomą pajėgumo paklausą, nustatytą šio įstatymo 36 straipsnio 1 dalyje nurodytame dešimties metų tinklo plėtros plane ir Reglamento [\(ES\) 2024/1789](#) 60 straipsnyje nurodytame visos Europos Sąjungos dešimties metų vandenilio tinklo plėtros plane, atsižvelgdamas į vandenilio tiekimo saugumą. Vandenilio perdavimo tinklo operatorius yra atsakingas už pakankamo tarpvalstybinio pajėgumo užtikrinimą. Taryba, derindama vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus investicijas į tokią infrastruktūrą, atsižvelgia į šioje dalyje nurodytą kriterijų dėl pakankamo tarpvalstybinio pajėgumo ir pajėgumų ilguoju laikotarpiu poreikio užtikrinimo.

3. Taryba turi teisę pavesti vandenilio tinklų operatoriams užtikrinti vandenilio kokybės valdymą ir stabilią vandenilio kokybę jų tinkluose pagal taikytinus vandenilio kokybės standartus. Vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus pagrįstos investicijos ir sąnaudos, susijusios su vandenilio kokybės valdymu, Tarybos nustatyta tvarka yra įtraukiamos į šio operatoriaus reguliuojamo turto bazę ir pajamų viršutinę ribą.

4. Vandenilio perdavimo tinklo operatorius yra atsakingas už balansavimą savo tinkluose.

31 straipsnis. Vandenilio tinklo operatoriaus teisės

1. Vandenilio tinklo operatorius turi teisę:

1) gauti kitų vandenilio tinklo operatorių, vandenilio sistemos naudotojų ir vartotojų, kurių įrenginiai prijungti prie vandenilio tinklo, rodmenis ir kitą informaciją, reikalingą ilgalaikiai plėtrai planuoti, balansavimo funkcijai ir kitoms pareigoms, nurodytoms šiame įstatyme, atlikti;

2) gauti iš vandenilio tinklo naudotojų informaciją, kuri reikalinga trečiajam asmeniui suteikti teisę naudotis vandenilio tinklu;

3) nustatyti vandenilio tinklo, vartotojų įrenginių, vandenilio įrenginių ir kitų vandenilio tinklo naudotojų įrenginių, prijungtų prie vandenilio tinklo, funkcionavimo sąlygas, kurios užtikrintų vandenilio tinklo darbo saugumą, stabilumą ir patikimumą;

4) siekdamas užtikrinti avarijų prevencijos priemonių ir avarijų prevencijos planų vykdymą, vandenilio tinklo darbo stabilumą ir patikimumą, reikalauti, kad visi rinkos dalyviai įgyvendintų būtinas avarijų prevencijos ir likvidavimo priemones;

5) gavęs vandenilio vartotojų, sistemų ar patalpų savininkų ar teisėtų valdytojų sutikimą, patekti į vandenilio tinklo, vartotojų teritorijas ir (ar) patalpas, kad įrengtų, prižiūrėtų ar keistų apskaitos prietaisus ar fiksuotų jų rodmenis;

6) reikalauti iš vandenilio sistemos naudotojų pateikti pakankamą prievolių įvykdymo užtikrinimą, kuriuo būtų užtikrintos būsimos ir (ar) esamos vandenilio sistemos naudotojo prievolės pagal vandenilio tinklo operatoriaus parengtas ir su Taryba suderintas balansavimo taisykles už paimtų iš vandenilio tinklo, tačiau į vandenilio tinklą nepristatyto vandenilio nupirkimą iš vandenilio tinklo operatoriaus, ir dėl to susidariusių nuostolių atlyginimą;

7) nutraukti vandenilio perdavimą ir skirstymą tinklo naudotojams šio įstatymo 17 straipsnyje numatytais atvejais ir tvarka.

2. Vandenilio tinklo operatorius taip pat turi kitas teises, numatytas Reglamente [\(ES\) 2024/1789](#), taip pat teises, kurios gali būti nustatytos tinklo kodeksuose ir gairėse, priimtuose vadovaujantis Reglamento [\(ES\) 2024/1789](#) 70, 71 ir 72 straipsniais.

32 straipsnis. Vandenilio skirstymo tinklo operatoriaus užduotys

1. Vandenilio skirstymo tinklo operatorius yra atsakingas už saugą, patikimą ir efektyvų vandenilio skirstymo tinklo eksploatavimą, priežiūrą ir plėtrą, užtikrindamas, kad būtų patenkinta esama ir numatoma vandenilio paklausa.

2. Planuodamas ir vykdydamas skirstymo tinklo plėtrą, vandenilio skirstymo tinklo operatorius:

1) užtikrina, kad tinklo pajėgumai būtų pakankami patenkinti esamą ir numatomą paklausą;

2) atsižvelgia į energijos vartojimo efektyvumo didinimą ir vandenilio iš atsinaujinančių energijos išteklių integraciją;

3) siekia užtikrinti skirstymo tinklo sąveikumą ir integraciją su kitomis vandenilio sistemomis.

3. Vandenilio skirstymo tinklo operatorius užtikrina, kad vartotojai, vandenilio gamintojai ir kiti rinkos dalyviai būtų prijungiami prie tinklo objektyviomis, skaidriomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis, laikantis Tarybos nustatytų techninių ir administracinių reikalavimų.

4. Vandenilio skirstymo tinklo operatorius privalo teikti rinkos dalyviams ir Tarybai informaciją, reikalingą:

1) veiksmingai ir skaidriai prieigai prie skirstymo tinklo užtikrinti;

2) konkurencijos ir rinkos veikimo stebėsenai;

3) energijos srautų ir tinklo pajėgumų planavimui.

5. Vandenilio skirstymo tinklo operatorius nediskriminuoja vandenilio sistemos naudotojų, įskaitant susijusias įmones, ir užtikrina, kad būtų laikomasi vienodų sąlygų visiems rinkos dalyviams.

33 straipsnis. Geografiškai riboti vandenilio tinklai

1. Taryba savo nustatyta tvarka priima sprendimą dėl išimties dėl veiklos rūšių atskyrimo, nustatyto šio įstatymo 41 straipsnyje, pritaikymo asmenims, kurie valdo vandenilio tinklus, kuriais vandenilis transportuojamas geografiškai ribotoje, pramoninėje ar komercinėje vietovėje. Išimties suteikimui ir jos galiojimo laikotarpiu toks tinklas turi tenkinti visas šias sąlygas:

- 1) jis neapima vandenilio jungčių;
- 2) jis neturi tiesioginių jungčių su vandenilio saugyklomis arba vandenilio terminalais, išskyrus atvejus, kai tokios saugyklos ar terminalai taip pat yra prijungti prie vandenilio tinklo, kuriam netaikoma pagal šį straipsnį suteikta nukrypti leidžianti nuostata;
- 3) jo paskirtis yra visų pirma tiekti vandenilį vartotojams, tiesiogiai prijungtiems prie šio tinklo;
- 4) jis nėra prijungtas prie jokio kito vandenilio tinklo, išskyrus tinklus, kuriems taip pat taikoma pagal šį straipsnį suteikta nukrypti leidžianti nuostata ir kuriuos eksploatuoja tas pats vandenilio tinklo operatorius.

2. Taryba priima sprendimą dėl išimties, nurodytos šio straipsnio 1 dalyje, panaikinimo, jeigu pagal Tarybai atliktą įvertinimą būtų nustatyta, kad tolesnis išimties taikymas ribotų konkurenciją arba neigiamai paveiktų veiksmingą vandenilio infrastruktūros diegimą ar vandenilio rinkos plėtrą, arba jei nebetenkinama bent viena iš šio straipsnio 1 dalyje išvardytų sąlygų.

3. Taryba, kas septynerius metus nuo leidimo taikyti išimtį pagal šio straipsnio 1 dalį suteikimo dienos, paskelbia išimčių poveikio konkurencijai, vandenilio infrastruktūrai ir vandenilio rinkos plėtrai bei funkcionavimui Europos Sąjungoje arba Lietuvoje įvertinimą (ataskaitą).

4. Taryba, savo nustatyta tvarka, priimdama sprendimą dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytos išimties suteikimo, kartu priima sprendimą ir dėl Reglamento [\(ES\) 2024/1789](#) 7 straipsnio 7 dalyje nurodytos išimties suteikimo. Tokiu atveju, geografiškai riboti vandenilio tinklai nelaikomi įleidimo ir išleidimo sistema ar jos dalimi.

5. Geografiškai riboto vandenilio tinklo operatoriui ar geografiškai ribotam vandenilio tinklui *mutatis mutandis* taikomos nuostatos, kurios pagal šį įstatymą yra taikomos vandenilio skirstymo operatoriui ar vandenilio skirstymo tinklui, išskyrus šiame straipsnyje nustatytas išimtis ir šio įstatymo 20 ir 22 straipsnių nuostatas.

34 straipsnis. Vandenilio tinklo jungtys su trečiosiomis šalimis

1. Prieš pradėdant eksploatuoti vandenilio jungtį tarp Lietuvos Respublikos ir trečiosiomis šalimis, su atitinkama trečiąja šalimi sudaromas tarptautinis susitarimas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 218 straipsnį. Tame susitarime nustatomos atitinkamos vandenilio jungties eksploatavimo taisyklės, kai tai būtina siekiant užtikrinti jų nuoseklumą ir suderinamumą su vandenilio tinklams taikomomis taisyklėmis, nustatytomis šiame įstatyme ir Reglamente [\(ES\) 2024/1789](#). Draudžiama sudaryti šioje dalyje nurodytą tarptautinį susitarimą dėl vandenilio jungties, esančios trečiojoje šalyje, kuri pagal nacionalinio saugumo strategiją kelia grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui ir nacionalinio saugumo interesų užtikrinimui.

2. Tarptautinis susitarimas, nurodytas šio straipsnio 1 dalyje, gali būti nesudaromas, jeigu Lietuvos Respublika, kaip valstybė narė, prijungta arba ketinanti būti prijungta prie vandenilio jungties, derasi ir sudaro tarpvyriausybinių susitarimą su atitinkama trečiąja šalimi. Tame tarpvyriausybiniame

susitarime turi būti nustatytos vandenilio jungties eksploatavimo taisyklės, užtikrinančios jų nuoseklumą ir suderinamumą su šiaime įstatyme ir Reglamente [\(ES\) 2024/1789](#) nustatytomis vandenilio tinklams taikomomis taisyklėmis. Draudžiama sudaryti tarpvyriausybinių susitarimų dėl prijungimo prie vandenilio jungties, esančios trečiojoje šalyje, kuri pagal nacionalinio saugumo strategiją kelia grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui ir nacionalinio saugumo interesų užtikrinimui.

3. Šio straipsnio nuostatos nedraudžia Lietuvos Respublikai pagal savo kompetenciją ir laikantis Lietuvos Respublikos teisės aktų inicijuoti dialogą su trečiosiomis šalimis, įskaitant bendradarbiavimą vandenilio gamybos srityje socialiniais ir aplinkosaugos klausimais, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nustatytą ribojimą.

35 straipsnis. Konfidencialumo reikalavimai vandenilio tinklų, vandenilio saugyklų ir vandenilio terminalų operatoriams

1. Nedarant poveikio teisinėms pareigoms atskleisti informaciją, kiekvienas vandenilio tinklo, vandenilio saugyklos ar vandenilio terminalo operatorius ir kiekvienas vandenilio tinklo savininkas privalo saugoti neskelbtinos komercinės informacijos, gautos vykdant jų veiklą, konfidencialumą ir užtikrinti, kad informacija apie jų pačių veiklą, kuri gali suteikti komercinį pranašumą, nebūtų atskleista diskriminaciniu būdu. Jei vandenilio tinklo, vandenilio saugyklos ar vandenilio terminalo operatorius arba vandenilio tinklo savininkas priklauso vertikalčiai integruotai gamtinių dujų ar vandenilio įmonei, jis neatskleidžia jokios neskelbtinos komercinės informacijos kitiems vertikalčiai integruotos gamtinių dujų ar vandenilio įmonės padaliniais, kurie nėra gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriai, gamtinių dujų skirstymo sistemos operatoriai arba vandenilio tinklo operatoriai, nebent tai būtina verslo sandoriui atlikti.

2. Susijusioms įmonėms parduodant ar perkant vandenilį, vandenilio tinklo, vandenilio saugyklos ar vandenilio terminalo operatoriai negali suteikti neskelbtinos komercinės informacijos, kurią gauna iš trečiųjų asmenų suteikdami joms prieigą prie sistemos, arba derėdamiesi dėl tokios prieigos.

3. Taryba ir vandenilio tinklo operatoriai privalo skelbti informaciją, kuri yra būtina veiksmingai konkurencijai ir veiksmingam rinkos veikimui užtikrinti, išskyrus informaciją, kuri yra laikoma neskelbtina komercine informacija.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS INTEGRUOTAS TINKLŲ PLANAVIMAS

36 straipsnis. Vandenilio tinklų plėtra ir įgaliojimai priimti sprendimus dėl investavimo

1. Vandenilio perdavimo tinklo operatorius ir gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius, vadovaudamiesi šio įstatymo 30 straipsniu, parengia ir ne rečiau kaip kas 2 metus iki atitinkamų metų liepos 1 dienos, pasikonsultavus su suinteresuotais subjektais pagal šio straipsnio 4 dalį, Tarybai pateikia atskirus dešimties metų tinklų plėtros planus arba jungtinių dešimties metų tinklų plėtros planą, kuriuose pateikiamas esamos ir numatomos vandenilio ir gamtinių dujų pasiūlos ir paklausos vertinimas. Jungtinis dešimties metų tinklų plėtros planas pirmą kartą parengiamas ne vėliau kaip po 2 metų nuo vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus paskyrimo. Tuo atveju, jei rengiamas jungtinis gamtinių dujų ir vandenilio dešimties metų tinklo plėtros planas, turi būti atliktas atskiras kiekvieno energijos nešiklio modeliavimas ir turi būti įtraukti atskiri skyriai, kuriuose pateikiami gamtinių dujų

tinklo žemėlapiai ir vandenilio tinklo žemėlapiai. Jei yra rengiami atskiri gamtinių dujų ir vandenilio planai, gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius ir vandenilio perdavimo tinklo operatorius glaudžiai bendradarbiauja tais atvejais, kai reikia priimti sprendimus, siekiant užtikrinti sistemos efektyvumą, kai naudojami įvairūs energijos nešikliai. Vandenilio perdavimo tinklo operatorius glaudžiai bendradarbiauja su elektros energijos perdavimo sistemos operatoriumi ir elektros energijos skirstymo sistemos operatoriumi, kad būtų koordinuojami bendri infrastruktūros reikalavimai vandenilio gamybos įrengimo vietoms ir atitinkamoms energijos perdavimo infrastruktūroms. Infrastruktūros operatoriai, įskaitant suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorių, vandenilio skirstymo tinklo operatorių, vandenilio terminalo operatorių, vandenilio saugyklos operatorių, gamtinių dujų skirstymo sistemos operatorių, centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje veikiančius šilumos tiekėjus ir elektros energijos perdavimo ir skirstymo sistemų operatorius, privalo gamtinių dujų perdavimo sistemos ir vandenilio perdavimo tinklo operatoriams pateikti visą atitinkamam dešimties metų tinklo plėtros planui parengti aktualią informaciją ir ją keisti. Dešimties metų tinklų plėtros planai viešai skelbiami gamtinių dujų perdavimo sistemos ir vandenilio perdavimo tinklo operatorių svetainėse kartu su konsultacijų su suinteresuotaisiais subjektais rezultatais. Šios interneto svetainės reguliariai atnaujinamos, siekiant užtikrinti, kad atitinkami suinteresuotieji subjektai būtų informuoti apie konsultacijų laiką, būdą ir aprėptį.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytuose dešimties metų perdavimo tinklų plėtros planuose:

1) pateikiama visapusiška ir išsami informacija apie svarbiausią infrastruktūrą, kurią reikia sukurti ar atnaujinti per kitus 10 metų (tuo atveju, kai rengiamas jungtinis planas su gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriumi, gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius skelbia ir informaciją pagal Gamtinių dujų įstatymą bei Tarybos teisės aktus);

2) nurodoma informacija apie visas svarbiausias su vandenilio perdavimo tinklų vystymu susijusias investicijas, dėl kurių jau priimtas sprendimas, ir nurodoma, kokios naujos svarbiausios investicijos į vandenilio perdavimo tinklą, įskaitant investicijas, susijusias su tiekimo saugumu ir patikimumu, energijos vartojimo efektyvumu, kibernetinės ir fizinės saugos stiprinimu bei tvarumu, poveikio aplinkai mažinimo potencialu, ir su paklausos valdymu susiję sprendimai, kuriems nereikia naujų investicijų į infrastruktūrą, planuojama vystyti per kitus 3 metus;

3) pateikiama išsami informacija apie esamą infrastruktūrą, kurios paskirtis gali ar turi būti pakeista vandeniliui perduoti, visų pirma, siekiant tiekti vandenilį galutiniams vandenilio vartotojams sektoriuose, kurių priklausomybę nuo iškastinio kuro sunku sumažinti, atsižvelgiant į šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo potencialą ir energijos vartojimo bei ekonominį efektyvumą, palyginti su kitomis galimybėmis;

4) visų investicinių projektų terminai;

5) nurodomas suderinamumas su nacionaliniu energetikos ir klimato srities veiksmų planu, nacionaline energetinės nepriklausomybės strategija;

6) užtikrinama atitiktis Reglamento [\(ES\) 2024/1789](#) 60 straipsnyje nurodytam Europos Sąjungos dešimties metų vandenilio tinklo plėtros planui;

7) atsižvelgiama į vandenilio skirstymo tinklo plėtros planą ir eksploatavimo nutraukimo planus gamtinių dujų dalyje (jei tokie yra);

8) remiamasi jungtiniais scenarijais, kuriuos kas 2 metus rengia gamtinių dujų perdavimo sistemos, vandenilio perdavimo tinklo ir elektros energijos perdavimo sistemos operatoriai.

3. Šio straipsnio 2 dalies 8 punkte nurodyti jungtiniai scenarijai grindžiami pagrįstomis prielaidomis dėl vandenilio gamybos, tiekimo ir vartojimo raidos, visų pirma sektorių, kurių

priklausomybę nuo iškastinio kuro sunku sumažinti, poreikių, atsižvelgiant į šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo potencialą ir energijos vartojimo bei ekonominį efektyvumą, palyginti su kitomis galimybėmis, ir juose atsižvelgiama į su paklausos valdymo susijusius sprendimus, kuriems nereikia naujų investicijų į infrastruktūrą. Juose taip pat atsižvelgiama į tarpvalstybinius mainus, įskaitant mainus su trečiosiomis šalimis, ir vandenilio saugyklų vaidmenį bei vandenilio terminalų integravimą.

4. Prieš teikdami dešimties metų tinklų plėtros planus Tarybai, gamtinių dujų perdavimo sistemos, elektros energijos perdavimo sistemos ir vandenilio perdavimo tinklų operatoriai su suinteresuotomis vandenilio sektoriaus veiklos valdymo srities institucijomis ir kitais suinteresuotais asmenimis vykdo viešąsias konsultacijas dėl jungtinių scenarijų. Vandenilio perdavimo tinklo, elektros energijos perdavimo sistemos ir gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriai į konsultacijas įtraukia gamtinių dujų ir elektros energijos skirstymo sistemų operatorius, vandenilio skirstymo tinklo operatorių, elektros energijos, gamtinių dujų ir vandenilio, šildymo ir (ar) vėsinimo rinkose veikiančias asociacijas bei centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje veikiančius šilumos tiekėjus, energijos tiekimo ir gamybos įmones, nepriklausomus paklausos telkėjus, paklausos valdymo operatorius, energijos vartojimo efektyvumo sprendimų srityje dirbančias organizacijas, energijos vartotojų asociacijas ir pilietinės visuomenės atstovus. Šios konsultacijos vyksta atvirai, įtraukiai ir skaidriai. Konsultacijų su suinteresuotaisiais subjektais dėl jungtinių scenarijų rezultatai ir dokumentai, kuriuos infrastruktūros operatoriai pateikė konsultacijoms palengvinti, skelbiami viešai. Kai dokumentai pateikiami, atitinkama interneto svetainė laiku atnaujinama, kad atitinkami suinteresuotieji subjektai būtų pakankamai informuoti, kad galėtų veiksmingai dalyvauti konsultacijose.

5. Šio straipsnio 2 dalies 8 punkte nurodyti jungtiniai scenarijai turi būti suderinti su visos Europos Sąjungos scenarijais, parengtais pagal Reglamento [\(ES\) 2022/869](#) 12 straipsnį, ir nacionaliniu energetikos ir klimato srities veiksmų planu ir įvertinamas 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento [\(ES\) 2021/1119](#), kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai [\(EB\) Nr. 401/2009](#) ir [\(ES\) 2018/1999](#) (Europos klimato teisės aktas), su visais pakeitimais 2 straipsnio 1 dalyje ir 4 straipsnio 1 dalyje nustatytas poveikio klimatui neutralumo tikslas. Tokius jungtinius scenarijus tvirtina Taryba. Pagal 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento [\(EB\) Nr. 401/2009](#) dėl Europos aplinkos agentūros bei Europos aplinkos informacijos ir stebėjimo tinklo su visais pakeitimais 10a straipsnį įsteigta Europos mokslo patariamoji taryba klimato kaitos klausimais gali savo iniciatyva pateikti nuomonę dėl jungtinių scenarijų suderinamumo su Europos Sąjungos 2030 m. energetikos ir klimato srities tikslais ir jos 2050 m. poveikio klimatui neutralumo tikslu. Taryba, vertindama jungtinius scenarijus, atsižvelgia į tą nuomonę.

6. Rengdami dešimties metų tinklo plėtros planus, vandenilio perdavimo tinklo ir gamtinių dujų sistemos operatoriai atsižvelgia į galimas sistemos plėtros alternatyvas, tokias kaip paklausos valdymo panaudojimą, taip pat į tikėtiną suvartojimą taikant energijos vartojimo efektyvumo didinimo pirmumo principą pagal Energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo nuostatas, prekybą su kitomis valstybėmis ir visos Europos Sąjungos tinklo plėtros planus. Atsižvelgdami į energetikos sistemos integraciją, gamtinių dujų perdavimo sistemos ir vandenilio perdavimo tinklų operatoriai įvertina, kaip tenkinti poreikį elektros energijos, šildymo, kai taikytina, ir gamtinių dujų ir vandenilio sistemose, įskaitant optimalios energijos kaupimo įrenginių vietas bei dydžio ir elektros energijos naudojimo dujoms gaminti infrastruktūros vietas parinkimą, taip pat, įvertinant vandenilio gamybos ir vartojimo vietas. Vandenilio perdavimo tinklo operatorius pateikia informaciją apie galutinių vandenilio vartotojų

vietą sektoriuose, kurių priklausomybę nuo iškastinio kuro sunku sumažinti, siekiant, kad tuose sektoriuose būtų naudojamas vandenilis iš atsinaujinančių išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako vandenilis.

7. Taryba dėl dešimties metų tinklo plėtros plano turi viešai konsultuotis su esamais ir potencialiais (planuojančiais ar numatančiais tapti) vandenilio sistemos naudotojais. Taryba privalo paskelbti konsultavimosi proceso rezultatus, įskaitant galimą investicijų poreikį, įrenginių eksploatavimo nutraukimą ir su paklausos valdymu susijusius sprendimus, kuriems nereikia naujų investicijų į infrastruktūrą.

8. Taryba įvertina, ar dešimties metų tinklo plėtros planai atitinka šio straipsnio 1, 2, 3, 4, 5 ir 6 dalis, ar jame atsižvelgta į visus investavimo poreikius, kurie buvo nustatyti viešo konsultavimosi metu, ir, kai tikslinga, ar jis suderinamas su Reglamento [\(ES\) 2024/1789](#) 60 straipsniu. Jei iškyla abejonių dėl suderinamumo su Europos Sąjungos tinklo plėtros planais, Taryba konsultuojasi su Agentūra. Taryba turi teisę reikalauti, kad vandenilio perdavimo tinklo operatorius iš dalies pakeistų savo dešimties metų tinklo plėtros planą. Aplinkos ministerija ir Energetikos ministerija išnagrinėja ir pateikia nuomonę Tarybai ir vandenilio perdavimo tinklo operatoriumi, ar dešimties metų tinklo plėtros planas yra suderinamas su Reglamento [\(ES\) 2021/1119](#) 2 straipsnio 1 dalyje nustatytu poveikio klimatui neutralumo tikslu, nacionaliniu energetikos ir klimato srities veiksmų planu ir integruotomis nacionalinėmis energetikos ir klimato srities pažangos ataskaitomis, pateiktomis pagal 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą [\(ES\) 2018/1999](#) dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai [\(EB\) Nr. 663/2009](#) ir [\(EB\) Nr. 715/2009](#), Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos [94/22/EB](#), [98/70/EB](#), [2009/31/EB](#), [2009/73/EB](#), [2010/31/ES](#), [2012/27/ES](#) ir [2013/30/ES](#), Tarybos direktyvos [2009/119/EB](#) ir [\(ES\) 2015/652](#) ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas [\(ES\) Nr. 525/2013](#), ir, jei jis nesuderinamas, gali pateikti Tarybai pagrįstą nuomonę, kurioje išdėsto, kas yra nesuderinama – į tą nuomonę turi būti tinkamai atsižvelgta.

9. Taryba atlieka dešimties metų tinklo plėtros plano įgyvendinimo vertinimą ir vykdo jo stebėseną.

10. Vandenilio perdavimo tinklo operatoriumi rengiant atskirą dešimties metų tinklo plėtros planą, gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius privalo bendradarbiauti su vandenilio perdavimo tinklo operatoriumi ir pateikti visą būtiną informaciją, įskaitant informaciją apie gamtinių dujų perdavimo infrastruktūrą, kurios eksploatavimą galima nutraukti arba kurios eksploatavimas bus nutrauktas, ir kitą būtiną informaciją.

11. Taryba, bendradarbiaudama su gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriumi ir vandenilio perdavimo tinklo operatoriumi pagal šio straipsnio 1–4 dalis, suderina gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus ir (ar) vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus dešimties metų perdavimo tinklų plėtros planus ne vėliau nei per 5 mėnesius po planų pateikimo pagal šio straipsnio 1 dalį – iki einamųjų metų lapkričio 30 dienos.

37 straipsnis. Vandenilio skirstymo tinklo plėtros planas

1. Vandenilio skirstymo tinklo operatorius ne rečiau kaip kas 4 metus rengia ir teikia Tarybai vandenilio skirstymo tinklo plėtros planą, kuriame nustatomi numatomi vandenilio skirstymo tinklo infrastruktūros plėtros poreikiai, kryptys ir su tuo susijusios planuojamos investicijos. Vandenilio skirstymo tinklo plėtros planas pirmą kartą parengiamas ne vėliau kaip po 2 metų, gavus vandenilio skirstymo tinklo operatoriaus licenciją.

2. Vandenilio skirstymo tinklo plėtros planas rengiamas glaudžiai bendradarbiaujant su gamtinių dujų skirstymo sistemos ir elektros energijos skirstomųjų tinklų operatoriais, taip pat su centralizuoto šilumos ir (ar) vėsumos tiekimo sistemoje veikiančiais šilumos ir (ar) vėsumos tiekėjais, siekiant užtikrinti veiksmingą energetikos sistemos integraciją.

3. Tuo atveju, kai yra poreikis koordinuoti gamtinių dujų infrastruktūros paskirties keitimą ir vandenilio skirstymo tinklo plėtrą, gamtinių dujų skirstymo sistemos operatorius ir vandenilio skirstymo tinklo operatorius gali rengti vandenilio skirstymo tinklo bendrą (jungtinį) plėtros planą kartu su gamtinių dujų skirstymo sistemos operatorių plėtros planu.

4. Jungtiniuose plėtros planuose turi būti:

- 1) aiškiai identifikuoti ir atskirti gamtinių dujų sektoriaus ir vandenilio sektoriaus poreikiai;
- 2) pateiktas atskiras kiekvieno energijos nešiklio infrastruktūros plėtros modeliavimas ir atskiri gamtinių dujų tinklo ir vandenilio tinklo žemėlapiai.

5. Vandenilio skirstymo tinklo plėtros plane turi būti:

- 1) informacija apie vandenilio skirstymo tinklo naudotojų ir operatorių suderintus pajėgumo poreikius, vandenilio tiekimo ir paklausos tendencijas, taip pat sunkiai dekarbonizuojamų sektorių galutinių vandenilio vartotojų vietą, poreikius, alternatyvų analizę ir su tuo susijusį šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo potencialą;

- 2) informacija apie gamtinių dujų infrastruktūros konversijos į vandenilio transportavimo infrastruktūrą galimybes ir būtinumą, įskaitant paskirties keitimo apimtis, reikalingas pajėgumų poreikiams patenkinti;

- 3) informacija, kaip atsižvelgta į šildymo ir vėsinimo planus, parengtus pagal Energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymą, ir nurodoma, kaip atsižvelgta į sektorių, kuriems netaikomi šildymo ir vėsinimo planai, poreikius, ir nurodoma, kaip, svarstant vandenilio skirstymo tinklo plėtrą, sektoriuose, kuriuose yra efektyviau energiją vartojančių alternatyvų, laikomasi energijos vartojimo efektyvumo didinimo pirmumo principo;

- 4) suinteresuotųjų subjektų konsultavimo proceso rezultatai ir nuorodos į atitiktį nacionaliniam energetikos ir klimato srities veiksmų planui, integruotoms nacionalinėms pažangos ataskaitoms, visos Europos Sąjungos vandenilio tinklo plėtros planui, nacionaliniams dešimties metų tinklo plėtros planams, klimatui neutralios ekonomikos tikslams, nustatytiems Reglamente [\(ES\) 2021/1119](#);

- 5) vandenilio skirstymo tinklo operatorius viešai paskelbia plėtros planą savo interneto svetainėje, skelbia ir reguliariai atnauja informaciją apie plėtros plano įgyvendinimo eigą, užtikrina suinteresuotųjų subjektų galimybes aktyviai ir laiku dalyvauti konsultacijų procese.

6. Taryba įvertina plėtros plano atitiktį šio straipsnio reikalavimams ir turi teisę reikalauti pataisyti ir (ar) papildyti planą, jeigu jis neatitinka šio straipsnio nuostatų ar nacionalinių bei Europos Sąjungos energetikos ir klimato politikos dokumentų.

7. Taryba nagrinėdama planą:

- 1) atsižvelgia į ekonominį ir energetinį tinklo plėtros pagrįstumą bei taikomus jungtinio scenarijaus modelius;

- 2) atsižvelgia į plėtros plano vertinimo rezultatus, tvirtindama reguliuojamus su tinklo naudojimu susijusius mokesčius.

8. Vandenilio skirstymo tinklo operatorius keičiasi planui parengti reikalinga informacija su kitais vandenilio tinklų operatoriais, įskaitant kaimyninėse valstybėse narėse veikiančius operatorius, jei yra ar planuojamos tiesioginės jungtys.

38 straipsnis. Tarpvalstybinės vandenilio perdavimo tinklo infrastruktūros finansavimas

1. Tuo atveju, jei vandenilio jungties projektas nėra pripažintas bendro intereso projektu kaip numatyta Reglamento [\(ES\) 2022/869](#) II skyriuje ir I priedo 3 punkte, paveiktų ir gretimų vandenilio perdavimo tinklų operatoriai padengia šio projekto įgyvendinimo išlaidas. Šios išlaidos turi būti įtrauktos į vandenilio perdavimo tarifus, jeigu tam pritaria Taryba. Jei vandenilio perdavimo tinklo operatorius kartu su gretimų šalių vandenilio perdavimo tinklo operatoriais nustato didelį naudos ir sąnaudų atotrūkį, jie gali parengti projekto planą, įskaitant prašymą dėl tarpvalstybinio sąnaudų paskirstymo, ir pateikti jį kartu atitinkamoms nacionalinėms reguliavimo institucijoms, kad šios kartu jį patvirtintų.

2. Jei vandenilio perdavimo tinklo operatorius, kaip nustatyta šio straipsnio 1 dalyje, pateikia projekto planą Tarybai tvirtinti, prie to projekto plano ir prašymo dėl tarpvalstybinio sąnaudų paskirstymo pridedama konkretaus projekto sąnaudų ir naudos analizė, kurioje atsižvelgiama į naudą ne tik susijusiose valstybėse narėse, ir verslo planas, kuriame įvertinamas projekto finansinis gyvybingumas, pateikiamas finansinis sprendimas ir nurodoma, ar dalyvaujantys vandenilio perdavimo tinklų operatoriai pritaria pagrįstam pasiūlymui dėl tarpvalstybinio sąnaudų paskirstymo.

3. Tarpvalstybinės vandenilio perdavimo tinklo infrastruktūros įrengimui ir vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus išlaidų, kai yra taikomas išlaidų paskirstymo per tam tikrą laikotarpį mechanizmas, finansavimui gali būti taikomos finansavimo užtikrinimo priemonės pagal šio įstatymo 13 straipsnio 9 dalį.

DEVINTASIS SKIRSNIS

VANDENILIO TINKLŲ OPERATORIŲ VEIKLOS RŪŠIŲ ATSKYRIMAS

39 straipsnis. Vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus veiklos rūšių atskyrimas

1. Lietuvos Respublikoje vykdoma vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus veikla privalo būti atskirta nuo vandenilio gamybos veiklos ir tiekimo veiklos, atskiriant vandenilio perdavimo tinklo ir (arba) vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus nuosavybę nuo vandenilio gamybos ir (arba) tiekimo veiklą vykdančių vandenilio įmonių.

2. Sprendimus dėl turto, kuris reikalingas vandenilio perdavimo tinklui eksploatuoti, prižiūrėti ir (ar) plėtoti, panaudojimo savarankiškai priima vandenilio perdavimo tinklo operatorius.

3. Tuo atveju, jeigu vandenilio perdavimo tinklo ir su juo susijusios infrastruktūros nuosavybės teisės toje pačioje įmonėje perduodamos tam, kad būtų įvykdyti vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus veiklos rūšių atskyrimo reikalavimai, su perduodama infrastruktūra susiję leidimai ir žemės naudojimo teisės ir pareigos taip pat perduodami naujam savininkui.

4. Tas pats asmuo ar asmenys neturi teisės:

1) tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoti įmonės, vykdančios gamybos ar tiekimo veiklą, ir tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoti vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus ar paties vandenilio perdavimo tinklo, arba įgyvendinti kontrolės ar valdymo teises vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus arba vandenilio perdavimo tinklo atžvilgiu;

2) tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoti vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus ar vandenilio perdavimo tinklo ir tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoti įmonės, vykdančios gamybos ar tiekimo veiklą, arba įgyvendinti kontrolės ar valdymo teises tokios įmonės atžvilgiu, arba turėti kokių nors teisių tokios įmonės atžvilgiu;

3) skirti vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus priežiūros ir valdymo organų narius arba teisiškai įmonei atstovaujančių organų narius ir tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoti įmonę, vykdančią vandenilio gamybos ar vandenilio tiekimo veiklą, arba turėti kokių nors teisių tokios įmonės atžvilgiu;

4) kartu būti ir įmonės, vykdančios vandenilio gamybos ir (ar) tiekimo veiklą, ir perdavimo tinklo operatoriaus priežiūros organų, valdymo organų arba teisiškai įmonei atstovaujančių organų nariu.

5. Įmonė, vykdanči kurią nors iš vandenilio gamybos ar tiekimo veiklų bet kurioje kitoje valstybėje, kurios vandenilio perdavimo tinklas yra sujungtas su Lietuvos Respublikos teritorijoje esančiu vandenilio perdavimo tinklu, neturi teisės tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoti vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus ar paties vandenilio perdavimo tinklo, ar turėti kokių nors kitų teisių jo atžvilgiu.

6. Šio straipsnio 4 dalies 1 ir 2 punktų taikymo tikslais, įmonės, vykdančios kurią nors iš gamybos ar tiekimo veiklų, apima įmones, vykdančias kurią nors iš vandenilio gamybos ar tiekimo, gamtinių dujų gavybos ar tiekimo, elektros energijos gamybos ar tiekimo veiklų. Atitinkamai šio straipsnio 4 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytas vandenilio perdavimo tinklo operatorius ir pats vandenilio perdavimo tinklas apima tiek vandenilio perdavimo tinklo operatorių ir vandenilio perdavimo tinklą, tiek gamtinių dujų bei elektros energijos perdavimo sistemos operatorius ir gamtinių dujų bei elektros energijos perdavimo sistemas.

7. Šio straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytos teisės apima:

- 1) įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis;
- 2) įgaliojimus skirti priežiūros organų, valdymo organų ir kito įmonei atstovaujančio organo narius;
- 3) kontrolinio akcijų paketo valdymą ir disponavimą juo.

8. Tuo atveju, jeigu šio straipsnio 4 dalyje nurodytas asmuo yra valstybės institucija, įstaiga, organizacija ar kitas viešojo sektoriaus subjektas, laikoma, kad perdavimo veiklos atskyrimas yra tinkamai įgyvendintas, jeigu perdavimo tinklo operatorių ir asmenis, vykdančius vandenilio gamybos ar tiekimo veiklą, tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja atskiros valstybės institucijos, įstaigos, organizacijos ar kiti viešojo sektoriaus subjektai.

40 straipsnis. Horizontalus vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus veiklos rūšių atskyrimas

Kai vandenilio perdavimo tinklo operatorius yra įmonė, kuri užsiima gamtinių dujų arba elektros energijos perdavimo arba skirstymo veikla, jis gali vykdyti kitas įmonės veiklas, susijusias su gamtinių dujų arba elektros energijos perdavimo arba skirstymo veikla, neatskyrus vandenilio perdavimo veiklos teisine forma nuo kitų įmonės veiklos rūšių, susijusių su gamtinių dujų ar elektros energijos perdavimo arba skirstymo veikla. Apie tai Taryba informuoja Europos Komisiją šio įstatymo 27 straipsnio 1 dalyje nurodytame pranešime dėl vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus paskyrimo.

41 straipsnis. Vandenilio skirstymo tinklo operatoriaus veiklos rūšių atskyrimas

1. Kai vandenilio skirstymo tinklo operatorius yra vertikaliai integruotos gamtinių dujų ar vandenilio įmonės dalis (padalinys), jis savo teisine forma, organizacine struktūra ir priimdamas sprendimus turi būti nepriklausomas nuo kitų veiklos rūšių, nesusijusių su gamtinių dujų ar vandenilio

skirstymu. Ši nuostata nereikia pareigos vandenilio skirstymo tinklo turto nuosavybę atskirti nuo vertikaliai integruotos gamtinių dujų ar vandenilio įmonės.

2. Užtikrinant vandenilio skirstymo tinklo operatoriaus nepriklausomumą, turi būti laikomasi šių reikalavimų:

1) vandenilio skirstymo tinklo operatoriaus valdymo organų nariai ir padalinių vadovai negali dalyvauti integruotos gamtinių dujų įmonės ar vandenilio įmonės, tiesiogiai ar netiesiogiai atsakingos už vandenilio gavybos, perdavimo ir tiekimo kasdienį organizavimą, valdymo organuose;

2) būtina imtis tinkamų priemonių siekiant užtikrinti, kad į vandenilio skirstymo tinklo operatoriaus valdymo organų narių ir padalinių vadovų profesinius interesus būtų atsižvelgiama taip, kad jie galėtų veikti nepriklausomai;

3) vandenilio skirstymo tinklo operatorius turi turėti teisę efektyviai, nepriklausomai nuo integruotos gamtinių dujų įmonės ir (ar) vertikaliai integruotos gamtinių dujų ar vandenilio įmonės priimti sprendimus, susijusius su turtu, reikalingu tinklui eksploatuoti, prižiūrėti ar plėtoti. Šioms užduotims atlikti vandenilio skirstymo tinklo operatorius turi turėti būtinus išteklius, įskaitant technologinius, finansinius ir vadybinius pajėgumus. Nuostata, susijusi su vandenilio skirstymo tinklo operatoriaus teise nepriklausomai priimti sprendimus, neturi kliudyti taikyti tinkamų koordinavimo priemonių, siekiant užtikrinti, kad būtų saugomos patronuojančios įmonės ekonominės ir valdymo priežiūros teisės, kurios netiesiogiai reglamentuojamos šio įstatymo 7 straipsnio 6 dalies 3, 5, 8, 9, 14, 17 ir 18 punktuose, dėl dukterinės įmonės protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos. Patronuojanti įmonė turi teisę patvirtinti vandenilio skirstymo tinklo operatoriaus metinį finansinį planą ar bet kurį kitą lygiavertį dokumentą ir nustatyti savo dukterinės įmonės bendras įsiskolinimų ribas, kurie vandenilio skirstymo tinklo operatoriumi yra privalomi ir kurių pagrindu jis veikia. Ši nuostata nesuteikia patronuojančiai įmonei teisės duoti nurodymus dėl kasdienės veiklos ar dėl atskirų su vandenilio skirstymo tinklo statyba ar atnaujinimu susijusių sprendimų, kurie neviršija patvirtinto finansinio plano ar bet kurio kito lygiavertio dokumento sąlygų;

4) vandenilio skirstymo tinklo operatorius, vadovaudamasis Tarybos tvirtinamais standartiniais reikalavimais, turi parengti atitikties programą, kurioje nurodomos taikytinos priemonės, siekiant išvengti diskriminacinio elgesio, ir užtikrinti tinkamą jos įgyvendinimo stebėseną. Atitikties programoje nustatomos konkrečios darbuotojų pareigos šiems tikslams pasiekti;

5) vandenilio skirstymo tinklo operatorius paskiria už atitikties programos priežiūrą atsakingą darbuotoją (atitikties pareigūną) ir imasi tinkamų priemonių, kad jis būtų visiškai nepriklausomas nuo vertikaliai integruotos įmonės ir savo funkcijoms atlikti galėtų naudotis visa reikiama vandenilio skirstymo tinklo operatoriaus ir visų susijusių įmonių informacija. Atitikties pareigūnas reguliariai teikia ataskaitas Tarybai apie atitikties programos įgyvendinimą ir turi teisę tiesiogiai kreiptis į Tarybą dėl bet kokių nustatytų pažeidimų.

3. Taryba atlieka stebėseną ir prižiūri, kad vandenilio skirstymo tinklo operatorius, esantis vertikaliai integruotos gamtinių dujų ar vandenilio įmonės dalis (padalinys), negalėtų pasinaudoti vertikalios integracijos pranašumu konkurencijai iškraipyti.

4. Vandenilio skirstymo tinklo operatorius, kuris yra vertikaliai integruotos gamtinių dujų ar vandenilio įmonės dalis (padalinys), teikdamas informaciją ir kurdamas savo prekių ar paslaugų ženklą, neturi sudaryti sąlygų panašumui su asmens, vykdančio vandenilio tiekimo veiklą, kuris yra vertikaliai integruotos gamtinių dujų ar vandenilio įmonės dalis (padalinys), tapatybe.

5. Šio straipsnio 1 dalis nedraudžia vertikaliai integruotai gamtinių dujų ar vandenilio įmonei vykdyti gamtinių dujų perdavimo, suskystintų gamtinių dujų pakartotinio dujinimo, saugojimo ir gamtinių dujų skirstymo veiklą, jeigu laikomasi šio įstatymo 39 straipsnio 1 dalies reikalavimų.

6. Šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalių reikalavimai netaikomi gamtinių dujų skirstymo sistemos operatoriui, kuris yra vertikaliai integruotos gamtinių dujų ar vandenilio įmonės dalis (padalinys), kai pagal Gamtinių dujų įstatymą išduota skirstymo licencija ir bendras skirstymo sistemos operatoriaus bei vandenilio skirstymo tinklo operatoriaus prijungtų vartotojų skaičius išlieka mažesnis kaip 100 tūkst. vartotojų.

42 straipsnis. Vandenilio saugyklos operatoriaus veiklos rūšių atskyrimas

1. Kai vandenilio saugyklos operatorius yra vertikaliai integruotos gamtinių dujų ar vandenilio įmonės dalis (padalinys), jis savo teisine forma, organizacine struktūra ir priimdamas sprendimus turi būti nepriklausomas nuo kitų veiklos rūšių, nesusijusių su gamtinių dujų ar vandenilio perdavimu, skirstymu ir laikymu.

2. Užtikrinant vandenilio saugyklos operatoriaus nepriklausomumą, turi būti laikomasi šių reikalavimų:

1) asmenys, atsakingi už vandenilio saugyklos operatoriaus valdymą, neturi priklausyti integruotos gamtinių dujų ar vandenilio įmonės, tiesiogiai ar netiesiogiai atsakingos už vandenilio gamybos ir tiekimo kasdienį organizavimą, organizacinei struktūrai;

2) būtina imtis tinkamų priemonių, siekiant užtikrinti, kad į vandenilio saugyklos operatoriaus valdymo organų narių ir padalinių vadovų profesinius interesus būtų atsižvelgiama taip, kad jie galėtų veikti nepriklausomai;

3) vandenilio saugyklos operatorius turi turėti teisę efektyviai, nepriklausomai nuo integruotos gamtinių dujų ar vandenilio įmonės priimti sprendimus, susijusius su turtu, reikalingu sistemai eksploatuoti, prižiūrėti ar plėtoti. Ši nuostata neturi kliudyti taikyti tinkamų koordinavimo priemonių, siekiant užtikrinti, kad būtų apsaugotos patronuojančios įmonės ekonominės ir valdymo priežiūros teisės, kurios netiesiogiai reglamentuojamos šio įstatymo 7 straipsnio 6 dalies 3, 5, 8, 9, 14, 17 ir 18 punktuose, dėl dukterinės įmonės protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos. Patronuojančiai įmonei sudaromos sąlygos patvirtinti vandenilio saugyklos operatoriaus metinį finansinį planą ar bet kurį kitą lygiavertį dokumentą, ir nustatyti savo dukterinės įmonės bendras įsiskolinimų ribas, kurie vandenilio saugyklos operatoriui yra privalomi ir kurių pagrindu jis veikia. Ši nuostata nesuteikia patronuojančiai įmonei teisės duoti nurodymų dėl kasdienės veiklos ar dėl atskirų su saugyklų statyba ar atnaujinimu susijusių sprendimų, kurie neviršija patvirtinto finansinio plano ar bet kurio kito lygiaverčio dokumento sąlygų;

4) vandenilio saugyklos operatorius, vadovaudamasis Tarybos tvirtinamais standartiniais reikalavimais, turi parengti atitikties programą, kurioje nurodomos taikytinos priemonės, siekiant išvengti diskriminacinio elgesio, ir užtikrinti tinkamą jos priežiūrą. Atitikties programoje nustatomos konkrečios darbuotojų pareigos šiems tikslams pasiekti. Vandenilio saugyklos operatorius paskiria nepriklausomą asmenį, arba padalinį, atsakingą už atitikties programos įgyvendinimą ir priežiūrą. Už atitikties programos priežiūrą atsakingas asmuo ar padalinys Tarybai pateikia metinę ataskaitą, kurioje nurodo taikytas priemones. Vandenilio saugyklos operatorius šią ataskaitą paskelbia savo interneto svetainėje.

43 straipsnis. Jungtinis vandenilio sistemų operatorius

1. Vandenilio tinklų operatorių veiklos atskyrimo ir nepriklausomumo reikalavimai, nustatyti šio įstatymo 39–42 straipsniuose, netrukdo juridiniam asmeniui veikti kaip jungtiniam operatoriui, jeigu jis tuo pačiu metu vykdo dvi ar daugiau veiklų, susijusių su vandenilio perdavimu, skirstymu, saugojimu ar terminalų eksploatavimu, ir laikosi šiame įstatyme nustatytų sąlygų.

2. Jungtinio operatoriaus veikla turi būti organizuojama taip, kad būtų užtikrintas kiekvienos vykdomos veiklos funkcinis ir sprendimų priėmimo nepriklausomumas, nediskriminacinė trečiųjų asmenų teisė naudotis tinklais ir infrastruktūra bei išvengta interesų konflikto tarp skirtingų vykdomų veiklų.

3. Jungtinio operatoriaus veiklą prižiūri Taryba, kuri vertina atitiktį šiame įstatyme nustatytiems veiklos atskyrimo, nepriklausomumo ir nediskriminavimo principams.

4. Jungtinis operatorius privalo užtikrinti asmenims galimybę objektyviomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis naudotis vandenilio sistema ir vandenilio tinklais.

5. Asmuo, siekiantis būti paskirtas jungtiniu operatoriumi, Tarybai pateikia prašymą ir dokumentus, pagrindžiančius jo atitiktį šio įstatymo 39–42 straipsniuose nustatytiems reikalavimams.

6. Taryba priima sprendimą dėl jungtinio operatoriaus paskyrimo per 100 darbo dienų nuo asmens prašymo pateikimo bei visų reikalingų ir tinkamai įformintų dokumentų gavimo dienos.

7. Tarybos sprendimas paskirti jungtinį operatorių skelbiamas viešai. Nuo paskyrimo momento jungtinis operatorius privalo vykdyti veiklą pagal šio įstatymo, kitų teisės aktų ir licencijų sąlygas.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS

NAUDOJIMOSI VANDENILIO INFRASTRUKTŪRA ORGANIZAVIMAS

44 straipsnis. Teisė naudotis vandenilio tinklais

1. Taryba ir vandenilio tinklų operatoriai užtikrina galimybę asmenims objektyviomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis naudotis vandenilio tinklais.

2. Vandenilio tinklų operatoriai turi teisę naudotis kitų vandenilio tinklų operatorių tinklais, jei tai būtina jų funkcijoms vykdyti, įskaitant funkcijas, susijusias su tarpvalstybiniu vandenilio transportavimu.

3. Vandenilio tinklų operatoriai, vadovaudamiesi Tarybos tvirtinamomis ir paskelbtomis naudojimosi vandenilio tinklais sąlygomis, parengia ir teikia Tarybai tvirtinti naudojimosi vandenilio tinklais taisykles. Naudojimosi vandenilio perdavimo tinklu taisyklėse nustatoma ir vandenilio perdavimo tinklo perkrovos valdymo ir pajėgumų paskirstymo tvarka. Taryba turi teisę pareikalauti iš dalies pakeisti tas taisykles, jeigu jos neatitinka Tarybos nustatytų sąlygų.

4. Vandenilio tinklo naudotojai, kurie nėra tiesiogiai prijungti prie vandenilio perdavimo tinklo, turi teisę įleisti ir (ar) išleisti vandenilį į (iš) vandenilio perdavimo tinklą per vandenilio įleidimo ir (ar) išleidimo punktus, vadovaudamiesi vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus parengtomis naudojimosi vandenilio perdavimo tinklu taisyklėmis.

5. Vandenilio perdavimo tinklo operatorius, įvertinęs gautus prašymus iš vandenilio gamintojų ir (ar) asmenų, neprijungtų prie vandenilio perdavimo tinklo ir pageidaujančių įleisti ir (ar) išleisti vandenilį iš vandenilio perdavimo tinklo, įrengia vandenilio įleidimo ir (ar) išleidimo punktus, jeigu tokių punktų įrengimas yra ekonomiškai naudingas ir techniškai įmanomas. Tokių punktų įrengimo tvarka nustatoma vandenilio perdavimo tinklo įrengimo taisyklėse. Informacija apie tokių vandenilio punktų įrengimą yra skelbiama viešai vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus interneto svetainėje. Tokių viešų vandenilio įleidimo punktų įrengimo investicijų išlaidos yra įtraukiamos į vandenilio

perdavimo tinklo operatoriaus reguliuojamo turto bazę, o veiklos sąnaudos, susijusios su šių punktų eksploatavimu, įtraukiamos į viršutinę pajamų ribą.

6. Už naudojimąsi vandenilio įleidimo ir (ar) išleidimo punktu, asmenys moka šio įstatymo 13 straipsnyje nurodytais naudojimosi vandenilio perdavimo tinklu tarifais.

7. Vandenilio tinklų operatoriai praneša Tarybai apie vandenilio gamintojų prašymus dėl tinklo prieigos ir pramonės vartotojų prašymus dėl prijungimo, skelbia juos viešai ir nagrinėja Tarybos tvirtinamose naudojimosi vandenilio tinklais taisyklėse nustatyta tvarka. Skelbdamas prašymus dėl tinklo prieigos, vandenilio tinklų operatorius užtikrina neskelbtinos komercinės informacijos konfidencialumą.

45 straipsnis. Teisė naudotis vandenilio saugyklomis ir vandenilio laikymo vamzdynuose paslaugomis

1. Teisė asmenims naudotis vandenilio saugyklomis ir, kai tai yra techniškai įmanoma ir (arba) ekonomiškai pagrįsta, vandenilio laikymo vamzdynuose paslaugomis, siekiant užtikrinti veiksmingą prieigą prie tiekimo vartotojams sistemos ir naudotis papildomomis paslaugomis, suteikiama remiantis skaidriais, objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais, laikantis Tarybos nustatytų naudojimosi sąlygų.

2. Vandenilio saugyklų operatoriai ir vandenilio įmonės kiekvienais metais viešai paskelbia savo interneto svetainėse atitinkamas naudojimosi savo saugyklomis, vandenilio laikymo vamzdynuose paslaugomis ir kitomis papildomomis paslaugomis pagrindines sąlygas ir tarifus. Šios sąlygos ir tarifai turi būti paskelbti prieš sudarant sutartį dėl paslaugų teikimo atitinkamomis sąlygomis ir už atitinkamus tarifus su bet kuriuo asmeniu, o jeigu sutartis jau buvo sudaryta ir jos sąlygos keičiamos nepasirašant naujos sutarties – prieš pradėdant teikti paslaugas pagal pakeistas sąlygas. Vandenilio saugyklų operatoriai ir vandenilio įmonės šias sąlygas nustato pasikonsultavę su sistemos naudotojais.

3. Taryba imasi būtinų priemonių, kad vandenilio įmonėms ir vartotojams būtų suteikta teisė naudotis vandenilio saugyklomis, vandenilio laikymo vamzdynuose paslaugomis, kai tai yra ekonomiškai naudinga ir yra techninės galimybės, ar kitomis papildomomis paslaugomis, taikant iš anksto paskelbtus tarifus ir (arba) kitas naudojimosi šiomis saugyklomis ir vandenilio laikymo vamzdynuose paslaugomis sąlygas ir pareigas. Taryba šiuos tarifus ir jų apskaičiavimo metodikas nustato, pasikonsultavusi su sistemos naudotojais.

46 straipsnis. Teisė naudotis vandenilio terminalais

1. Teisė asmenims naudotis vandenilio terminalais suteikiama objektyviomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis. Vandenilio terminalo operatorius ir vandenilio tinklo naudotojas derasi dėl teisės naudotis vandenilio terminalu. Prieš suteikdamas teisę bet kuriam subjektui naudotis vandenilio terminalu, vandenilio terminalo operatorius tvirtina ir viešai paskelbia savo interneto svetainėje atitinkamas teisės naudotis vandenilio terminalu bendrąsias sąlygas. Konkrečios techninės naudojimosi vandenilio terminalais sąlygos yra nustatomos sutartyje tarp vandenilio terminalo naudotojo ir vandenilio terminalo operatoriaus. Kilus ginčui dėl sutarties sąlygų, vandenilio terminalo operatorius ir tinklo naudotojas turi teisę kreiptis į Tarybą dėl ginčo išsprendimo neteisminių būdų Energetikos įstatyme nustatyta tvarka.

2. Taryba prižiūri naudojimosi vandenilio terminalais sąlygas ir jų poveikį vandenilio rinkai ir, kai tai būtina, imasi priemonių siekdama apsaugoti konkurenciją ir (ar) užtikrinti šio straipsnio 1 dalyje nustatytą sąlygų laikymąsi.

47 straipsnis. Prijungimas prie vandenilio tinklų

1. Vandenilio tinklų operatoriai, vadovaudamiesi šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nustatytais objektyvumo, skaidrumo ir nediskriminavimo principais, parengia ir teikia tvirtinti Tarybai vandenilio gamyklų, vandenilio įrenginių, vandenilio saugyklų, vandenilio laikymo įrenginių, vandenilio terminalų, kitų vandenilio tinklų ir nebuitinių vartotojų prijungimo prie vandenilio perdavimo tinklo ir (ar) skirstymo tinklo tvarkas, kurios reglamentuoja prijungimo prie tinklo technines taisykles, įskaitant vandenilio kokybės, slėgio reikalavimus, vandenilio nuotėkių aptikimo, prijungimo prie vandenilio tinklų įmokų nustatymo principus bei standartines prijungimo prie vandenilio tinklų sąlygas. Tarybos tvirtinamas tvarkas vandenilio tinklų operatoriai skelbia viešai.

2. Vandenilio gamyklos, vandenilio įrenginiai, vandenilio saugyklos, vandenilio laikymo įrenginiai, vandenilio terminalai, kiti vandenilio tinklai ir nebuitinių vartotojų įrenginiai prijungiami prie vandenilio tinklų laikantis prijungimo prie vandenilio tinklų tvarkos, nurodytos šio straipsnio 1 dalyje.

3. Vandenilio perdavimo ar skirstymo tinklo operatorius, išduodamas vandenilio gamyklų, vandenilio įrenginių, vandenilio saugyklų, vandenilio laikymo įrenginių, vandenilio terminalo, kitų vandenilio tinklų ir nebuitinių vartotojų vandenilio įrenginių prijungimo sąlygas ir prijungimo paslaugos teikimo sutartį, nurodo prijungiamo įrenginio didžiausią pajėgumą (atsižvelgdamas į prisijungti norinčio asmens prašyme nurodytus duomenis ir technines vandenilio tinklo galimybes).

4. Vandenilio tinklo operatorius per 30 kalendorinių dienų nuo asmens prašymo išduoti preliminarias prijungimo sąlygas gavimo dienos pateikia informaciją apie veiksmus, kurie turi būti atlikti siekiant prijungti asmens įrenginius prie vandenilio tinklo, ir pateikia preliminarias prijungimo sąlygas. Vandenilio tinklo operatoriaus išduodamose preliminariose prijungimo sąlygose turi būti nurodoma vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus ar skirstymo tinklo operatoriaus prijungimo prie vandenilio tinklo tvarkoje nurodyta informacija.

5. Preliminarios prijungimo sąlygos, nurodytos šio straipsnio 4 dalyje, galioja 12 mėnesių nuo jų išdavimo dienos. Per šioje dalyje nustatytą galiojimo laikotarpį nesuderinus preliminarų prijungimo sąlygų su vandenilio tinklo operatoriumi, norintis prisijungti asmuo netenka teisės teikti prašymo dėl prijungimo prie vandenilio tinklo operatoriaus paslaugos sutarties sudarymo.

6. Preliminariose prijungimo sąlygose nurodomi preliminarūs vandenilio gamyklos, vandenilio įrenginių, vandenilio saugyklos, vandenilio laikymo įrenginių, vandenilio terminalų, kitų vandenilio tinklų ir nebuitinių vartotojų įrenginių prijungimo prie vandenilio tinklo reikalavimai yra skirti asmens būsimų investicijų, būtinų prijungimui atlikti, dydžiui preliminariai įvertinti ir nesukuria nei asmeniui, nei vandenilio tinklo operatoriui jokių papildomų teisių ir pareigų, išskyrus asmens teisę kreiptis į vandenilio tinklo operatorių dėl vandenilio gamyklos, vandenilio įrenginių, vandenilio saugyklos, vandenilio laikymo įrenginių, vandenilio terminalų, kitų vandenilio tinklų ir nebuitinių vartotojų įrenginių prijungimo prie vandenilio tinklo paslaugos teikimo sutarties sudarymo.

7. Vandenilio tinklo operatoriui ir norinčiam prisijungti asmeniui suderinus preliminarias prijungimo sąlygas, bei asmeniui išpildžius preliminarias sąlygas, suteikiančias galimybę kreiptis dėl prijungimo sutarties, vandenilio tinklo operatorius per 60 kalendorinių dienų nuo asmens prašymo prijungti vandenilio gamyklą, vandenilio įrenginį, vandenilio saugyklą, vandenilio laikymo įrenginį,

vandenilio terminalą, kitus vandenilio tinklus ar nebutinių vartotojų įrenginius prie vandenilio tinklo gavimo dienos pateikia prijungimo prie vandenilio tinklo paslaugos teikimo sutarties ir galutinių prijungimo sąlygų projektą.

8. Vandenilio gamyklos, vandenilio įrenginių, vandenilio saugyklos, vandenilio laikymo įrenginių, vandenilio terminalų, kitų vandenilio tinklų ir nebutinių vartotojų įrenginių prijungimo prie vandenilio tinklo tašką nustato vandenilio tinklo operatorius, atsižvelgdamas į asmens pateiktame prašyme nurodytą esamų ar planuojamų prijungti įrenginių buvimo ar statybos (įrengimo) vietą ir įvertinęs technologinius ir ekonominius prijungimo taško parinkimo kriterijus.

9. Asmens prašymo išduoti preliminarias prijungimo sąlygas, prašymo sudaryti vandenilio gamyklos, vandenilio įrenginių, vandenilio saugyklos, vandenilio laikymo įrenginių, vandenilio terminalų, kitų vandenilio tinklų ir nebutinių vartotojų įrenginių prijungimo prie vandenilio tinklo paslaugos teikimo sutarties formos, kartu su prašymais pateikiamų dokumentų sąrašu nustatomi prijungimo prie vandenilio tinklų tvarkoje ir sąlygose.

10. Apmokėjimai už vandenilio gamyklos, vandenilio įrenginių, vandenilio saugyklų, vandenilio laikymo įrenginių, vandenilio terminalų, kitų vandenilio tinklų ir nebutinių vartotojų įrenginių prijungimą atliekami šio straipsnio 13 dalyje nustatyta tvarka.

11. Visais atvejais vandenilio tinklo operatorius ir asmuo, planuojantis prijungti vandenilio gamyklą, vandenilio įrenginius, vandenilio saugyklas, vandenilio laikymo įrenginius, vandenilio terminalus, kitus vandenilio tinklus ar nebutinių vartotojų įrenginius prie vandenilio tinklo, keičiasi visa įrenginiams prijungti prie vandenilio tinklo reikalinga technine ir kita informacija.

12. Vandenilio gamyklos, vandenilio įrenginių, vandenilio saugyklos, vandenilio laikymo įrenginių, vandenilio terminalų, kitų vandenilio tinklų ar nebutinių vartotojų įrenginių prijungimo prie vandenilio tinklo operatoriaus valdomų vandenilio tinklų ar įrenginių darbus atlieka (organizuoja) vandenilio tinklo operatorius. Norintis prisijungti asmuo, suderinęs su vandenilio tinklo operatoriumi, turi teisę projektuoti ir (ar) statyti (įrengti) ir atlikti darbus vandenilio tinklo operatoriaus vardu vandenilio tinkle (jo objektuose ar atskirose jų dalyse) prijungimo prie vandenilio tinklo paslaugos teikimo sutartyje nustatyta tvarka ir sąlygomis. Teikiant prijungimo paslaugą, pastatyti ir (ar) įrengti vandenilio tinklo objektai ir (ar) atskiros jų dalys yra vandenilio tinklo operatoriaus nuosavybė, nekeičiant rekonstruotų ar perkeltų vandenilio tinklo objektų nuosavybės.

13. Vandenilio gamyklų, vandenilio įrenginių, vandenilio saugyklos, vandenilio laikymo įrenginių, vandenilio terminalų, kitų vandenilio tinklų ir nebutinių vartotojų įrenginių prijungimo prie vandenilio tinklo paslaugos kaina yra lygi faktinių išlaidų, susijusių su vandenilio tinklo operatoriaus vandenilio tinklo, jo objektų ar atskirų jų dalių projektavimo ir statybos (įrengimo) darbais, kuriuos reikia atlikti, siekiant prijungti įrenginius prie vandenilio tinklo, sumai. Visas faktines išlaidas, susijusias su vandenilio gamyklos, vandenilio įrenginių, vandenilio saugyklos, vandenilio laikymo įrenginių, vandenilio terminalų, kitų vandenilio tinklų ar nebutinių vartotojų įrenginių prijungimu prie vandenilio tinklo, apmoka asmuo, kurio įrenginiai yra prijungiami prie vandenilio tinklo. Vandenilio gamyklos, vandenilio įrenginių, vandenilio saugyklos, vandenilio laikymo įrenginių, vandenilio terminalų, kitų vandenilio tinklų operatorių ar nebutinių vartotojų atlikti darbai, nurodyti šio straipsnio 12 dalyje, yra laikomi prijungimo prie vandenilio tinklo paslaugos dalimi.

14. Buitiniai vartotojai prijungiami prie vandenilio tinklų pagal energetikos ministro tvirtinamas buitinių vartotojų sistemų prijungimo prie vandenilio tinklų taisykles taikant Tarybos tvirtinamus buitinių vartotojų vandenilio sistemų prijungimo prie vandenilio tinklų įkainius. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, suderinusi su Valstybine vartotojų teisių apsaugos tarnyba, nustato sutarčių su

buitiniais vartotojais dėl buitinių vartotojų vandenilio sistemų prijungimo prie vandenilio tinklų standartines sąlygas, kurias vandenilio įmonės paskelbia įmonių interneto svetainėse ne vėliau kaip prieš 1 mėnesį iki sutarčių sudarymo ar sutarčių sąlygų pakeitimo.

15. Vandenilio skirstymo tinklo operatoriai bendradarbiauja su kitais vandenilio skirstymo tinklų operatoriais ir vandenilio perdavimo tinklo operatoriumi, siekdami koordinuoti techninę priežiūrą, vandenilio tinklo plėtrą, naujus prijungimus, eksploatacijos nutraukimą ir vandenilio sistemos eksploatavimą, kad būtų užtikrintas vandenilio sistemos vientisumas, kuo labiau padidintas pajėgumas ir kuo labiau sumažintas energijos, skirtos vandenilio sistemos eksploatavimui, suvartojimas.

16. Vandenilio perdavimo tinklo operatorius neturi teisės atsisakyti prijungti naują vandenilio gamyklą, vandenilio įrenginius, vandenilio saugyklą, vandenilio laikymo įrenginius, vandenilio terminalą, kitų vandenilio tinklų ar nebuitinio vartotojo įrenginius, motyvuodamas turimų tinklo pajėgumų galimais apribojimais ateityje arba papildomomis išlaidomis, susijusiomis su būtinu pajėgumų didinimu, išskyrus 48 straipsnyje numatytais atvejais. Vandenilio perdavimo tinklo operatorius besikreipiančių asmenų lėšomis užtikrina naujo prijungimo taško pakankamą įleidimo ir išleidimo pajėgumą.

48 straipsnis. Atsisakymas suteikti teisę naudotis vandenilio sistema ir leisti prisijungti

1. Vandenilio tinklo operatorius, pateikdamas argumentuotus motyvus, gali atsisakyti prijungti arba leisti naudotis jo valdoma vandenilio sistema, jeigu:

- 1) trūksta pajėgumų arba jungčių, ir jų padidinimas būtų ekonomiškai nepagrįstas;
- 2) atsirado esminių ekonominių ir finansinių sunkumų, susijusių su sudarytų įsipareigojimų vykdymu;
- 3) teisės naudotis jo valdoma vandenilio sistema suteikimas pagal nacionalinio saugumo strategiją keltų grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui ir nacionalinio saugumo interesų užtikrinimui.

2. Atsisakymas prijungti ar naudotis vandenilio sistema turi būti pagrįstas, objektyvus, nediskriminacinis ir skaidrus, nurodant visus ekonominius bei techninius argumentus. Vandenilio tinklo operatorius privalo raštu informuoti pareiškėją apie atsisakymo priežastis.

3. Taryba turi teisę įpareigoti vandenilio tinklo operatorių suteikti teisę naudotis jo valdoma vandenilio sistema, jeigu nustato, kad vandenilio tinklo operatoriaus atsisakymas yra nepagrįstas.

4. Jeigu buvo atsisakyta prijungti ar suteikti teisę naudotis vandenilio sistema dėl pajėgumų ar jungčių trūkumo, Taryba, įvertinusi ekonominį pagrįstumą, gali įpareigoti vandenilio tinklo operatorių atlikti reikalingus sistemos patobulinimus, kai potencialus klientas (sistemos naudotojas) įsipareigoja padengti patobulinimų išlaidas arba jų dalį, ir vandenilio tinklo operatoriui yra pateikiamos teisės aktų nustatyta tvarka pripažįstamos įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo priemonės, kurios yra pakankamos, proporcingos ir tiesiogiai susietos su numatomų vandenilio sistemos patobulinimų sąnaudomis, bei jų įgyvendinimo terminais.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGA

49 straipsnis. Vartotojų teisių apsaugos priemonės

1. Vartotojų teisių apsaugos tikslas – užtikrinti vartotojų teisę į saugų, patikimą, ekonomiškai pagrįstą ir skaidrų vandenilio tiekimą, sąžiningą kainodarą bei informacijos prieinamumą. Vandenilio vartotojų teisių ir teisėtų interesų apsaugos valstybinę priežiūrą įstatymuose apibrėžtų funkcijų ir teisių ribose atlieka Taryba ir Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba.

2. Papildomai prie vartotojų teisių, nustatytų kituose įstatymuose ir Europos Sąjungos reglamentuose, reglamentuojančiuose vartotojų apsaugą, galutiniai vandenilio vartotojai turi teisę:

- 1) su laisvai pasirinktu vandenilio tiekėju sudaryti sutartį;
- 2) keisti vandenilio tiekėją nemokamai ir per Tarybos nustatytą terminą;
- 3) iš vandenilio tiekėjo gauti aiškią informaciją apie taikomas kainas, tarifus ir apie standartines tiekimo sąlygas;

- 4) gauti iš tiekėjo tikslią informaciją apie savo vartojimą ir sąskaitas. Sąskaitos ir sąskaitų informacija turi būti teisingos, lengvai suprantamos, aiškos, glaustos, vartotojui patogios ir pateikiamos taip, kad galutiniams vandenilio vartotojams būtų sudarytos palankesnės sąlygos jas palyginti. Jei sutartyje numatomas būsimas produkto ar kainos pakeitimas arba nuolaida, tai turi būti nurodyta sąskaitoje kartu su pakeitimo atlikimo data;

- 5) būti tinkamai informuojami apie ketinimą pakeisti sutartines sąlygas, ir apie tai informuojant sutartyje nurodytais kontaktiniais duomenimis, jiems pranešama apie jų teisę nutraukti sutartį. Tiekėjai savo galutiniams vandenilio vartotojams apie tiekimo kainos pakeitimą ir apie to pakeitimo priežastis ir sąlygas bei apimtį, skaidriu bei suprantamu būdu praneša tiesiogiai, ne vėliau kaip likus 2 savaitėms, o buitinių vartotojų atveju – ne vėliau nei likus 1 mėnesiui iki pakeitimo įsigaliojimo;

- 6) laisvai nutraukti sutartis, jei jie nesutinka su naujomis sutartinėmis sąlygomis arba tiekimo kainos pakeitimais, apie kuriuos jiems pranešė tiekėjas. Tiekėjai galutiniams vandenilio vartotojams suteikia skaidrią informaciją apie su vandeniliu susijusioms paslaugoms taikomas kainas, tarifus ir standartines sąlygas, kiek tai susiję su prieiga prie jų ir naudojimosi jomis, visų pirma, informaciją apie tai, ar kaina yra fiksuota, ar kintama, ir, kai aktualu, apie akcijas ir nuolaidas. Pagrindinę sutartinę informaciją tiekėjas paryškina;

- 7) turėti tiekėjų sudarytą galimybę rinktis iš įvairių mokėjimo būdų ir tokiais mokėjimo būdais neturi būti diskriminuojami. Pažeidžiamiesiems vartotojams ir energijos nepriteklių patiriantiems asmenims gali būti taikomos palankesnės sąlygos. Bet koks su mokėjimo metodais ar išankstinio mokėjimo sistemomis susijusių mokesčių skirtumas turi būti objektyvus, nediskriminacinis bei proporcingas ir neturi viršyti mokėtojo patiriamų tiesioginių išlaidų, kurios susidaro dėl konkretaus mokėjimo metodo ar išankstinio mokėjimo sistemos naudojimo. Buitiniai vartotojai, kurie gali naudotis išankstinio mokėjimo sistemomis, dėl išankstinio mokėjimo sistemų neturi atsidurti nepalankioje padėtyje;

- 8) būti apsaugoti nuo nesąžiningų ar klaidinančių pardavimo metodų. Tiekėjai galutiniams vandenilio vartotojams siūlo sąžiningas ir skaidrias bendrąsias sąlygas, kurios teikiamos paprasta ir nedviprasmiška kalba ir jose neturi būti nesutartinių kliūčių, įskaitant perteklinius sutarties dokumentus, trukdančių vartotojui pasinaudoti savo teisėmis;

- 9) reikalauti, kad jų tiekėjai teiktų geros kokybės paslaugas ir tinkamai nagrinėtų skundus ir ginčus. Tiekėjai skundus ir ginčus nagrinėja nesudėtingai, sąžiningai ir operatyviai;

- 10) gauti iš tiekėjų visas savo sąskaitas ir sąskaitų informaciją nemokamai, taip pat turėti galimybę gauti elektronines sąskaitas ir sąskaitų informaciją, taip pat gauti iš tiekėjo aiškų ir suprantamą paaiškinimą, kaip parengta jų sąskaita, ypač tais atvejais, kai sąskaitos nėra grindžiamos

faktiniu suvartojimu. Detalius sąskaitų ir jose pateikiamos informacijos reikalavimus nustato Energetikos ministerija Tiekimo ir vartojimo taisyklėse;

11) jeigu diegiamos išmaniosios apskaitos sistemos, skaidriai ir nediskriminacinėmis sąlygomis prisidėti prie su diegimu susijusių išlaidų padengimo. Tokiu atveju, apskaičiuojant vartotojams taikytinus tinklo mokesčius arba jų mokamus mokesčius, kartu atsižvelgiama į ilgalaikę naudą visai tiekimo grandinei, įskaitant naudą tinklo eksploatavimui.

3. Šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytose sutartyse nurodoma tiekėjo tapatybė ir kontaktiniai duomenys, įskaitant adresą, el. pašto adresą ir pagalbos vartotojams liniją, teikiamos paslaugos, siūlomų paslaugų kokybės lygis ir pradinio prijungimo terminas, siūlomų techninės priežiūros paslaugų rūšys, priemonės, kurias naudojant galima gauti naujausią informaciją apie visus taikomus tarifus ir mokėjimus už techninę priežiūrą ir susietus produktus arba paslaugas, sutarties galiojimo laikotarpis, paslaugų teikimo atnaujinimo ir nutraukimo bei sutarties pratęsimo ir nutraukimo sąlygos, kompensavimas ir pinigų grąžinimas tuo atveju, kai paslaugų kokybė neatitinka sutartyje nurodyto lygio, įskaitant netikslas ir vėluojančias sąskaitas, teisė pasinaudoti neteisimine ginčų nagrinėjimo procedūra, informacija apie vartotojų teises ir skundų nagrinėjimą ir apie tai, kaip ir kur galima pateikti skundą. Kai aplinkosauginis veiksmingumas, įskaitant, kai aktualu, mažą išmetamą anglies dioksido kiekį, skatinamas kaip esminė savybė, sutartyje taip pat turi būti nurodyti aiškūs, objektyvūs, viešai prieinami ir patikrinami tiekėjo įsipareigojimai. Taip pat, atsižvelgiant į aplinkybes, į sutartį įtraukiama informacija apie tiekėją ir produktų ar paslaugų, susijusių arba susietų su vandenilio tiekimu, kainą. Visa šiame punkte nurodyta informacija skelbiama vandenilio tiekėjo interneto svetainėje.

4. Visos šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytų sutarčių sąlygos turi būti sąžiningos. Visos sąlygos, taip pat informacija apie produktų tiekėją ar paslaugų teikėją ir tų produktų ar paslaugų, susijusių arba susietų su vandenilio tiekimu, kainą, turi būti pateiktos vartotojams susipažinti iš anksto, prieš sudarant ar patvirtinant sutartį.

5. Vandenilio įmonė be jokio išankstinio įspėjimo tol, kol išnyksta toliau išvardytos priežastys, gali nutraukti vandenilio perdavimą, skirstymą ar tiekimą, kai:

1) dėl vartotojų veiksmų kyla perdavimo ar skirstymo sistemų avarijos grėsmė arba kenkiama vandenilio sistemos saugumui ir patikimumui;

2) vartotojo sistema kelia grėsmę žmonių gyvybei, sveikatai ar turtui;

3) kyla avarija ar ekstremalioji situacija energetikos sektoriuje, dėl kurių neįmanoma tęsti vandenilio perdavimo, skirstymo ar tiekimo konkrečioms vartotojams, jeigu tenkinami Energetikos įstatyme nustatyti apribojimų ekstremaliosios situacijos sektoriuje metu taikymo pagrindai.

6. Tiekėjas privalo užtikrinti vandenilio tiekimą pažeidžiamiesiems vartotojams ir energijos nepriteklių patiriantiems asmenims ir nenutraukti su jais sutarčių bei nenutraukti jiems vandenilio tiekimo dėl priežasčių, dėl kurių atitinkamas tiekėjas nagrinėja skundą pagal šio straipsnio 2 dalies 5 punktą arba dėl kurių ginčas sprendžiamas neteisimine tvarka pagal šio straipsnio 5 dalį ir nedaro poveikio šalių sutartyje numatytoms teisėms ir sutartiniais įsipareigojimams.

7. Diegiant naujus vandenilio tinklus ar atnaujinant esamus vandenilio tinklus, turi būti numatyta galimybė įrengti išmaniąsias vandenilio apskaitos sistemas. Išmaniųjų apskaitos sistemų diegimą, techninius reikalavimus ir duomenų perdavimo standartus nustato Vyriausybės įgaliotos institucijos.

8. Vartotojai turi teisę nemokamai gauti prieigą prie savo apskaitos duomenų.

9. Taryba užtikrina vartotojų informavimą ir švietimą apie jų teises bei galimybes vandenilio rinkoje.

50 straipsnis. Vandenilio tiekėjo keitimas

1. Buitiniai vartotojai, labai mažos įmonės ir mažos įmonės, kaip jos apibrėžiamos Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme, turi teisę vienašališkai nutraukti terminuotą vandenilio tiekimo sutartį su vandenilio tiekėju be papildomų mokesčių ar sankcijų. Susietųjų pasiūlymų atveju vartotojai turi galėti nutraukti atskiras sutartyje numatytas paslaugas.

2. Buitiniai vartotojai turi teisę pakeisti vandenilio tiekėją, taip pat kolektyviai tartis dėl vandenilio tiekėjo pakeitimo palankesnėmis sąlygomis, o vandenilio tiekėjai suteikia buitiniams vartotojams tokią galimybę, nediskriminuodamos jų išlaidų, pastangų ar laiko atžvilgiu. Prie vandenilio sistemos prisijungę buitiniai vartotojai turi teisę pirkti vandenilį iš bet kurioje valstybėje narėje registruotų vandenilio tiekėjų, kurie turi galimybę patiekti vandenilį buitiniam vartotojui ir laikosi balansavimo taisyklių ir tiekimo saugumo reikalavimų ir kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimų.

3. Buitinio vartotojo prašymu vandenilio tiekėjas turi būti pakeistas per ne ilgesnį kaip 3 savaikių terminą nuo prašymo pateikimo dienos.

4. Vandenilio tiekėjo keitimas neturi sukelti tiekimo pertraukų vartotojui.

5. Informacija apie vandenilio tiekėjo keitimą vartotojams teikiama aiškia, prieinama forma, įskaitant per šio įstatymo 52 straipsnyje nurodytus bendruosius kontaktinius punktus.

6. Vandenilio tiekėjų keitimo procedūros ir informacijos mainų tvarka nustatoma Tiekimo ir vartojimo taisyklėse.

51 straipsnis. Duomenų valdymas

1. Duomenų valdytojai – vandenilio tiekėjai, operatoriai ar bet kurios kitos šalys, kurios gauna vartotojo duomenis – turi užtikrinti duomenų saugumą, vientisumą ir konfidencialumą. Šio įstatymo 49 ir šiame straipsniuose duomenys turi būti suprantami kaip apskaitos ir suvartojimo duomenys, taip pat duomenys, reikalingi vartotojui keičiant tiekėją ir kitoms paslaugoms.

2. Vartotojas turi teisę:

1) gauti informaciją apie tai, kaip tvarkomi jo duomenys;

2) duoti arba atšaukti sutikimą dėl duomenų perdavimo bet kurioms kitoms šalims, kurioms dėl duomenų perdavimo vartotojas duoda ar atšaukia sutikimą;

3) perkelti duomenis kitam vandenilio tiekėjui.

3. Vartotojų duomenys gali būti tvarkomi tik teisėtais tikslais, laikantis duomenų apsaugos reikalavimų.

4. Tuo atveju, jeigu galutinio vandenilio vartotojo duomenys yra asmens duomenys, kaip jie apibrėžti Bendrajame duomenų apsaugos reglamente, vandenilio perdavimo tinklo operatorius ir (ar) vandenilio skirstymo tinklo operatorius ir (ar) kiti vandenilio tiekėjai, kurie, vykdydami savo veiklą ir atlikdami jiems pavestas funkcijas, pasirašo su galutiniais vandenilio vartotojais sutartis dėl vandenilio tiekimo ir tiekia jiems vandenilį bei gauna galutinio vandenilio vartotojo duomenis apie vandenilio suvartojimą ir (ar) kitus išmaniosiose apskaitos sistemose fiksuojamus duomenis ir (ar) duomenis apie kitas susijusias paslaugas (perdavimo operatorius ir (ar) skirstymo operatorius ir (ar) kita vandenilio įmonė), atsako už galutinio vandenilio vartotojo duomenų tvarkymą pagal Bendrajame duomenų apsaugos reglamente, kituose duomenų apsaugos sritį reguliuojančiuose Europos Sąjungos ir

nacionaliniuose teisės aktuose nustatytus reikalavimus. Kiekvienas toks galutinio vandenilio vartotojo duomenis gaunantis ir tvarkantis subjektas turi paskirti atitikties užtikrinimo pareigūnus, kurie, nedarant poveikio Bendrajame duomenų apsaugos reglamente nustatytoms duomenų apsaugos pareigūnų užduotims, būtų atsakingi už priemonių, kurių ėmėsi tos šalys siekdamos užtikrinti nediskriminacinę prieigą prie duomenų ir atitiktį šio įstatymo reikalavimams, įgyvendinimo stebėjimą.

5. Šio straipsnio 4 dalyje nurodyti galutinių vandenilio vartotojų duomenis gaunantys ir tvarkantys subjektai nemokamai teikia apibendrintus duomenis apie vandenilio suvartojimą visos šalies ar atskiros teritorijos mastu perdavimo ir (ar) skirstymo tinklų naudotojams, rinkos dalyviams, valstybės įstaigoms ar institucijoms ir savivaldybėms (ar jų įmonėms ir įstaigoms), kai tokie energijos duomenys yra būtini teisės aktuose numatyta energetikos veiklai vykdyti ar tokios veiklos reguliavimui, kontrolei ir priežiūrai atlikti. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, kuriai Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymu pavesta dalyvauti rengiant nacionalinį pažangos planą dėl energetikos politikos strateginių tikslų ir (ar) pažangos uždavinių nustatymo ir nacionalinį energetikos ir klimato srities veiksmų planą, rengti energetikos politikos pažangos uždavinius įgyvendinančias nacionalines plėtros programas, turi teisę gauti tokius apibendrintus duomenis, reikalingus šiems dokumentams rengti.

6. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija prižiūri, kaip užtikrinamas duomenų valdymo skaidrumas vandenilio sektoriuje.

7. Energetikos ministerija, vadovaudamasi šiuo įstatymu, kitais duomenų apsaugos sritį reglamentuojančiais Europos Sąjungos ir nacionalinių teisės aktų reikalavimais, Tiekimo ir vartojimo taisyklėse nustato detalesnes nuostatas dėl duomenų tvarkymo.

52 straipsnis. Kontaktiniai punktai

1. Siekiant didinti vartotojų informuotumą, Taryba užtikrina bendro kontaktinio punkto veikimą, kuriame vartotojai gali gauti informaciją apie:

- 1) vandenilio tiekėjus;
- 2) sutarties sudarymo, keitimo ir nutraukimo tvarką;
- 3) ginčų ir skundų sprendimo ir pagalbos priemones.

2. Bendras kontaktinis punktas teikia informaciją elektroninėmis ir kitomis priemonėmis.

3. Subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje:

1) prižiūri, kaip licencijų, leidimų, koncesijų, sutikimų ar patvirtinimų, reikalingų vandenilio įrenginiams ir vandenilio sistemos infrastruktūrai įrengti ir eksploatuoti, nustatytų šio įstatymo 24 straipsnyje, išdavimo procedūrą vykdančios institucijos ir tinklų operatoriai užtikrina, kad būtų laikomasi šiame įstatyme ir kituose įstatymuose nustatytų atitinkamų leidimų išdavimo terminų, ir apie galimus pažeidimus informuoja Energetikos ministeriją;

2) nemokamai konsultuoja pareiškėją klausimais, susijusiais su visų leidimų, reikalingų vykdyti šios dalies 1 punkte nurodytą veiklą, išdavimo procesu, kol užbaigusios procedūrą atsakingos institucijos išduoda leidimą.

DVYLIKTASIS SKIRSNIS TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

53 straipsnis. Tarybos tarptautinis bendradarbiavimas

Vykdydama tarptautinį bendradarbiavimą, Taryba:

- 1) rengia Europos Komisijai reikalingas vandenilio rinkos ataskaitas;
- 2) tarptautiniais klausimais bendradarbiauja su Agentūra ir valstybių narių reguliavimo institucijomis ir teikia joms visą užduotims vykdyti būtiną informaciją;
- 3) užtikrina tokį iš Agentūros ir valstybių narių reguliavimo institucijų gaunamos informacijos konfidencialumo lygį, kokio reikalauja informaciją perduodanti institucija;
- 4) keičiasi duomenimis regioniniu lygmeniu, siekdama prisidėti prie svarbiausių rinkos procesų suderinimo;
- 5) bendradarbiauja su valstybių narių reguliavimo institucijomis bent regioniniu lygmeniu, siekdama skatinti rengti eksploatacines priemones, bendras vandenilio biržas ir tarpvalstybinių pajėgumų paskirstymą bei sudaryti sąlygas tinkamam sujungimo pajėgumų lygiui užtikrinti regione ir tarp regionų, sudarant galimybes plėtoti veiksmingą konkurenciją ir gerinti tiekimo saugumą. Taryba siekia koordinuoti visų vandenilio perdavimo tinklo operatoriams ir kitiems rinkos dalyviams skirtų tinklo nuostatų ir perkrovos valdymo taisyklių rengimą. Visi šiame punkte išvardyti veiksmai yra atliekami konsultuojantis su kitomis nacionalinėmis institucijomis ir nedarant įtakos jų specialiajai kompetencijai;
- 6) turi teisę tarpusavyje sudaryti bendradarbiavimo susitarimus su kitų valstybių narių reguliavimo institucijomis;
- 7) teikia Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai informaciją apie tarptautinio bendradarbiavimo klausimus, tiesioginiai susijusius su Vyriausybės vykdoma užsienio politika.

54 straipsnis. Vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus bendradarbiavimas su užsienio valstybių vandenilio perdavimo tinklų operatoriais

1. Vandenilio perdavimo tinklo operatorius bendradarbiauja su Europos Sąjungos valstybių vandenilio perdavimo tinklų operatoriais, siekdamas sukurti konkurencingą vandenilio vidaus rinką:
 - 1) spręsdamas tarpvalstybinius vandenilio sektoriaus klausimus;
 - 2) derindamas techninius vandenilio perdavimo reikalavimus;
 - 3) užtikrindamas vandenilio perdavimo tinklo darbo saugumą nacionaliniu ir regioniniu lygmeniu, įskaitant avarijų prevenciją, jų padarinių šalinimą ir vandenilio sistemos veikimo atkūrimą;
 - 4) įgyvendindamas strateginius vandenilio sektoriaus projektus, priskirtus vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus kompetencijai;
 - 5) kitais vandenilio perdavimo tinklo valdymo ir organizavimo tikslais.
2. Bendradarbiavimas apima informacijos mainus, jungčių planavimą ir eksploatacijos koordinavimą, techninių reikalavimų ir standartų suderinimą bei veiksmų, susijusių su tarpvalstybinio vandenilio tinklų plėtra, derinimą.
3. Vandenilio perdavimo tinklo operatorius su Europos Sąjungos valstybių vandenilio perdavimo tinklų operatoriais bendradarbiauja Europos Sąjungos ir regioniniu lygmeniu.
4. Vandenilio perdavimo tinklo operatorius, atlikdamas jam pavestas funkcijas, nepažeisdamas nacionalinių ir Europos Sąjungos teisės aktų, gali sudaryti bendradarbiavimo susitarimus su kitų valstybių vandenilio perdavimo tinklų operatoriais, reguliavimo institucijomis, pagal kompetenciją dalyvauti tarptautinių ir regioninių organizacijų, asociacijų, komitetų, komisijų ir darbo grupių veikloje.
5. Vandenilio perdavimo tinklo operatorius dalyvauja Europos vandenilio tinklo operatorių tinklo (toliau – ENNOH) veikloje. Vandenilio perdavimo tinklo operatorius, dalyvaudamas ENNOH veikloje ir bendradarbiaudamas su Europos Sąjungos valstybių vandenilio perdavimo tinklų

operatoriais, vadovaujasi Reglamento [\(ES\) 2024/1789](#) 57 ir 59 straipsnių nuostatomis. Vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus pagrįstos sąnaudos, susijusios su dalyvavimu šios organizacijos veikloje, Tarybos nustatyta tvarka įvertinamos, nustatant ar koreguojant vandenilio perdavimo paslaugų kainų viršutines ribas.

6. Taryba vykdo vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus techninio bendradarbiavimo su Europos Sąjungos valstybių operatoriais stebėseną, užtikrindama atitiktį šiame įstatyme, Reglamente [\(ES\) 2024/1789](#), kituose Europos Sąjungos reglamentuose ir kituose teisės aktuose nustatytiems reikalavimams.

55 straipsnis. Vandenilio skirstymo tinklo operatoriaus bendradarbiavimas su užsienio valstybių vandenilio skirstymo tinklų operatoriais

1. Vandenilio skirstymo tinklo operatorius, bendradarbiaudamas su užsienio valstybių vandenilio skirstymo tinklų operatoriais, privalo laikytis Europos Sąjungos teisės aktų, Lietuvos Respublikos teisės aktų ir Tarybos nustatytų reikalavimų.

2. Taryba prižiūri šio straipsnio nuostatų įgyvendinimą ir, prireikus, teikia metodines rekomendacijas dėl bendradarbiavimo tvarkos.

TRYLIKTAJIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

56 straipsnis. Atsakomybė

Asmenys, pažeidę šio įstatymo reikalavimus, atsako Energetikos įstatymo ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.

57 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2027 m. sausio 1 d.

2. 2027 m. lapkričio 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo:

1) 20 straipsnio 4 dalies 3 punkto redakcija:

„3) pareiškėjo finansinis pajėgumas atitinka Tarybos nustatytus finansinio pajėgumo rodiklius, kurie yra vertinami pagal Tarybos nustatytą metodiką, atsižvelgiant į jo dvejų paskutinių ataskaitinių finansinių metų (arba nuo įregistravimo dienos, jeigu vykdė veiklą trumpiau negu dvejus finansinius metus) balanso ir pelno (nuostolių) ataskaitų duomenis, o jeigu pareiškėjas nevykdė veiklos - pagal planuojamos vykdyti licencijuojamos veiklos verslo plane, kuriame nurodoma planuojama veikla, nurodytus preliminarinius planuojamų teikti paslaugų įkainius, finansinių srautų prognozę ir kitą informaciją, leidžiančią įvertinti pareiškėjo galimybes vykdyti licencijuojamą veiklą. Finansiniai pajėgumai laikomi pakankamais, kai jie atitinka visas išvardintas sąlygas:

a) jeigu pareiškėjas yra juridinis asmuo arba kitos valstybės narės juridinio asmens ar kitos organizacijos padalinys, įsteigtas Lietuvoje (išskyrus biudžetines įstaigas) – jo bendrasis finansinio pajėgumo rodiklis per pastaruosius arba prognozuojamus dvejus metus yra didesnis nei Tarybos nustatyta atitinkamo sektoriaus atitinkamos veiklos finansinio pajėgumo normatyvinio rodiklio žemutinė reikšmė, kuri, jeigu asmuo vykdo ar planuoja vykdyti kelias reguliuojamas veiklas, vertinama pagal veiklą, kurios metinės pajamos sudaro didžiausią pajamų dalį visose reguliuojamų veiklų pajamose, ir kurią apskaičiuoja Taryba pagal jos tvirtinamame Ūkio subjektų technologinio, finansinio ir vadybinio pajėgumo įvertinimo tvarkos apraše nustatytą metodiką, atsižvelgdama į

grynojo pelningumo, įsiskolinimo koeficiento, einamojo likvidumo koeficiento ir pirkėjų įsiskolinimo koeficiento žemutinių reikšmių svertinį vidurkį arba, jeigu pareiškėjas yra fizinis asmuo – jo veikla yra pelninga ir (arba) asmuo neturi pradelstų finansinių įsipareigojimų, arba jų turi, tačiau įrodo, kad asmens lėšos yra pakankamos pradelstiems finansiniams įsipareigojimams padengti, arba (jeigu toks asmuo anksčiau atitinkamos veiklos nevykdė) Tarybai pateiktame planuojamos veiklos 2 metų verslo plane, kuriame nurodytos asmens reguliuojamos veiklos pajamos, sąnaudos, pinigų srautai bei reikalingos lėšos ir jų finansavimo šaltiniai, nurodyti veiklos finansavimo šaltiniai yra pakankami ir pagrįsti;

b) jeigu pareiškėjas yra juridinis asmuo arba kitos valstybės narės juridinio asmens ar kitos organizacijos padalinys, įsteigtas Lietuvos Respublikoje (išskyrus biudžetines įstaigas) – asmens nuosavo ir įstatinio kapitalo santykis atitinka Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 38 straipsnio reikalavimus (išskyrus asmenis, kuriems netaikomi minėto įstatymo reikalavimai);“

2) 20 straipsnio 4 dalies 6 punkto redakcija:

„6) reguliuojamos veiklos teritorijoje nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdo infrastruktūrą, reikalingą atitinkamai licencijuojamai veiklai vykdyti (Tarybai pateikiamas infrastruktūros statybos užbaigimo aktas);“

3) 20 straipsnio 6 dalies 4 punkto redakcija:

„4) pareiškėjo finansinis pajėgumas atitinka Tarybos nustatytus finansinio pajėgumo rodiklius, kurie yra vertinami pagal Tarybos nustatytą metodiką, atsižvelgiant į jo dvejų paskutinių ataskaitinių finansinių metų (arba nuo įregistravimo dienos, jeigu pareiškėjas vykdė veiklą trumpiau negu dvejus finansinius metus) balanso ir pelno (nuostolių) ataskaitų duomenis, o jeigu pareiškėjas nevykdė veiklos - pagal planuojamos vykdyti licencijuojamos veiklos verslo plane, kuriame nurodoma planuojama veikla, nurodytus preliminarinius planuojamų teikti paslaugų įkainius, finansinių srautų prognozę ir kitą informaciją, leidžiančią įvertinti pareiškėjo galimybes vykdyti licencijuojamą veiklą. Taryba, vadovaudamasi šio straipsnio 4 dalies 3 punkto a ir b papunkčiuose nustatytais principais, nustato pareiškėjų finansinio pajėgumo vertinimo metodiką;“

4) 20 straipsnio 6 dalies 6 punkto redakcija:

„6) turi ir nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdo technines priemones ir programinę įrangą, kurių reikia biržos veiklai organizuoti ir licencijuojamai veiklai vykdyti, kurią įrodo pagal Tarybos nustatytą formą pateikiama informacija apie pareiškėjo valdomas priemones ir įrenginius, skirtus licencijuojamai veiklai vykdyti, jų techninius pajėgumus ir buvimo vietą bei, Tarybai paprašius, pateikiami paaiškinimai, kaip šios priemonės ir įranga užtikrina, kad būtų tinkamai organizuota biržos veikla ir licencijuojama veikla;“

5) 20 straipsnio 6 dalies 7 punkto redakcija:

„7) turi ir nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdo technines, informacines, technologines apsaugos užtikrinimo priemones ir patalpas licencijuojamai veiklai vykdyti, kurią įrodo pagal Tarybos nustatytą formą pateikiama informacija apie pareiškėjo valdomas priemones ir patalpas bei, Tarybai paprašius, pateikiami paaiškinimai, kaip šios priemonės ir patalpos yra pakankamos (užtikrina) licencijuojamos veiklos saugumą;“

6) 20 straipsnio 6 dalies 8 punkto redakcija:

„8) turi ir nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdo ryšio priemones, kurių reikia pranešimams iš biržos dalyvių gauti ir jiems siųsti, kurią įrodo pagal Tarybos nustatytą formą pateikiama informacija apie pareiškėjo valdomas priemones ir, Tarybai paprašius, pateikiami

paiškinimai, kaip šios priemonės užtikrina (yra pakankamos) pranešimams iš biržos dalyvių gauti ir jiems siųsti;“

7) 21 straipsnio 6 dalies 4 punkto redakcija:

„4) turi programinę ir techninę įrangą ar yra sudaręs sutartis su trečiaisiais asmenimis tiekimo veiklai vykdyti, kurią įrodo pagal Tarybos nustatytą formą pateikiama informacija apie pareiškėjo (arba trečiųjų asmenų) valdomą įrangą ir (ar) priemones (Tarybai paprašius, pareiškėjas pateikia paaiškinimus, kaip ši įranga užtikrins leidimu reguliuojamos veiklos vykdymą):

a) užtikrinančias nepertraukiamą ir saugų duomenų mainų vykdymą su vandenilio tinklų operatoriais ir kitais vandenilio rinkos dalyviais;

b) leidžiančias vykdyti vandenilio vartojimo duomenų apdorojimą, saugojimą ir perdavimą, taip pat atlikti tiekėjo keitimo, balansavimo, atsiskaitymų už suteiktas paslaugas procesus;

c) užtikrinančias tiekimo veiklos vykdymą techninių sutrikimų, kibernetinių incidentų ar kitų veiklos nepertraukiamumui kylančių grėsmių atveju;

d) atitinkančias teisės aktų reikalavimus dėl informacijos saugumo, duomenų apsaugos ir kibernetinio saugumo.“

3. 2031 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 40 straipsnio redakcija:

„40 straipsnis. Horizontalus vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus veiklos rūšių atskyrimas

Kai vandenilio perdavimo tinklo operatorius yra įmonė, kuri užsiima gamtinių dujų arba elektros energijos perdavimo arba skirstymo veikla, jis savo teisine forma turi būti nepriklausomas nuo kitų įmonės veiklos rūšių, susijusių su gamtinių dujų arba elektros energijos perdavimo arba skirstymo veikla. Taryba, remdamasi viešai paskelbiama sąnaudų ir naudos analize, siūlo leisti taikyti nuo šiame straipsnyje nustatytų reikalavimų laikinai nukrypti leidžiančias nuostatas vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus veiklai, jeigu pateikia teigiamą tokios nuostatos taikymo vertinimą. Sprendimą dėl leidimo laikinai taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą priima energetikos ministras. Šis sprendimas paskelbiamas viešai Energetikos ministerijos interneto svetainėje ir apie šį sprendimą pranešama Europos Komisijai, kartu pateikiant vertinimą, kuriuo remiantis buvo priimtas sprendimas, užtikrinant neskelbtinos komercinės informacijos konfidencialumą. Taikant laikinai nukrypti leidžiančią nuostatą, Taryba ne rečiau kaip kas 7 metus, arba gavusi pagrįstą Europos Komisijos prašymą, paskelbia šios nuostatos poveikio skaidrumui, kryžminėms subsidijoms, tinklo tarifams ir tarpvalstybinei prekybai vertinimą, kuriame taip pat pateikiamas numatomo turto perkėlimo iš gamtinių dujų perdavimo veiklos į vandenilio perdavimo veiklą kalendorius. Jei Taryba, remdamasi vertinimu, padaro išvadą, kad tolesnis nukrypti leidžiančios nuostatos taikymas turėtų neigiamą poveikį, arba jei turto perkėlimas jau atliktas, Tarybos vertinimo pagrindu energetikos ministras priima sprendimą panaikinti laikinai nukrypti leidžiančios nuostatos taikymą.“

4. Iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos pradėtos statybą leidžiančių dokumentų išdavimo procedūros baigiamos bei kitos to paties objekto statybos procedūros atliekamos pagal statybą leidžiančių dokumentų išdavimo procedūros (prašymo gauti statybą leidžiantį dokumentą užregistravimo dienos) metu galiojusius teisės aktus. Tais atvejais, kai statybos procedūros nėra taikomos, vandenilio įrenginių įrengimo, paleidimo ir derinimo, patikrinimo ir užbaigimo procedūros atliekamos pagal įrangos įrengimo metu galiojusius teisės aktus.

5. Šio įstatymo 16 straipsnio 3, 4 ir 5 dalys taikomos nuo Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo pakeitimų, kuriais nustatomos vandenilio perdavimo ir vandenilio skirstymo tinklų apsaugos zonos, vietovės klasių teritorijos, jų dydžiai ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos jose, įsigaliojimo

dienos. Iki šių pakeitimų įsigaliojimo vandenilio perdavimo ir vandenilio skirstymo tinklams atitinkamai taikomos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytos magistralinių dujotiekių ir skirstomųjų dujotiekių apsaugos zonos, vietovės klasių teritorijos, jų dydžiai ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos jose.

6. Su vandenilio rinkos išvestinėmis finansinėmis priemonėmis susijusiems sandoriams, kuriuos vandenilio tiekėjai sudaro su vandenilio didmenininkais, taip pat su vandenilio tinklo, saugyklų ir terminalų operatoriais, šio įstatymo 19 straipsnis taikomas tik tada, kai Europos Komisija priima Direktyvos [2024/1788](#) 82 straipsnio 4 dalyje nurodytas gaires.

7. Asmenys, vykdančys šio įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje išvardintas veiklas ir ketinantys jas vykdyti įsigaliojus šiam įstatymui, ne vėliau kaip per vienus metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo datos privalo įgyti veiklos vandenilio sektoriuje leidimus ir turi teisę vykdyti veiklą be atitinkamos veiklos leidimo iki šioje dalyje nustatyto vienerių metų termino pabaigos.

8. Vyriausybė iki 2026 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo 5 straipsnio 3 punkto įgyvendinamuosius teisės aktus.

9. Energetikos ministras iki 2026 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo 6 straipsnio 2 dalies 3, 4, 6 ir 7 punktų įgyvendinamuosius teisės aktus.

10. Taryba iki 2026 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo 7 straipsnio 6 dalies 1, 2, 3, 4, 5, 8, 11, 14, 15, 18, 30 ir 31 punktų įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
vandenilio įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [\(ES\) 2024/1788](#) dėl dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių, gamtinių dujų ir vandenilio vidaus rinkų bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva [\(ES\) 2023/1791](#) ir panaikinama Direktyva [2009/73/EB](#).

2. 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas [\(ES\) 2024/1789](#) dėl dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių, gamtinių dujų ir vandenilio vidaus rinkų, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai [\(ES\) Nr. 1227/2011](#), [\(ES\) 2017/1938](#), [\(ES\) 2019/942](#) bei [\(ES\) 2022/869](#) ir Sprendimas [\(ES\) 2017/684](#) bei panaikinamas Reglamentas [\(EB\) Nr. 715/2009](#) (nauja redakcija).
